

„ТЕССА ЕНЕРДЖИ” ЕООД

ул. "Ивайло" № 8
София, Район "Триадица"

тел. +359 88 850 0800
ел. поща: info@tessa-energy.com

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС

КЪМ

**Искане за преценяване на необходимостта от
извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на
част от параметрите на „Ветроенергиен парк в група
имоти в землищата на с. Кремена и с. Тригорци,
община Балчик, област Добрич“,
в процес на изграждане**

Възложител: „ТЕССА ЕНЕРДЖИ” ЕООД

**Варна
Октомври, 2021**

Възложител: „ТЕССА ЕНЕРДЖИ” ЕООД

Информация за преценяване на необходимостта от ОВОС

КЪМ

**Искане за преценяване на необходимостта от
извършване на ОВОС за *Оптимизиране и промяна на
част от параметрите на „Ветроенергиен парк в
група имоти в землищата на с. Кремена и с. Тригорци,
община Балчик, област Добрич”,
в процес на изграждане***

***В а р н а
Октомври, 2021***

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Съдържание

Раздел 1. Информация за контакт с възложителя	6
1.1. Име, постоянен адрес, търговско наименование и седалище	6
1.2. Пълен пощенски адрес.....	6
1.3. Телефон, факс и e-mail	6
1.4. Лице за контакти.....	6
Раздел 2. Резюме на инвестиционното предложение	7
2.1. Характеристики на инвестиционното предложени.....	7
2.1.1. Размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост	7
2.1.2. Взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения	15
2.1.3. Използване на природни ресурси по време на строителството и експлоатацията на земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие	20
2.1.4. Генериране на отпадъци - видове, количества и начин на третиране, и отпадъчни води	21
2.1.5. Замърсяване и вредно въздействие; дискомфорт на околната среда.....	23
2.1.6. Риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение	24
2.1.7. Рискове за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето.....	24
2.2. Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по време на строителството	25
2.3. Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС	27
2.4. Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура	28

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

2.5. Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване	28
2.6. Предлагани методи за строителство	29
2.7. Доказване на необходимостта от инвестиционното предложение.	30
2.8. План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогенните характеристики, както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянията до тях	31
2.9. Съществуващо земеползване по границите на площадката или трасето на инвестиционното предложение	43
2.10. Чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.; Национална екологична мрежа	45
2.11. Други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство).....	46
2.12. Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение	47
Раздел 3. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони	49
3.1. Съществуващо и одобрено земеползване	49
3.2. Мочурища, крайречни области, речни устия	49
3.3. Крайбрежни зони и морска околна среда	50
3.4. Планински и горски райони.....	50
3.5. Защитени със закон територии	50
Паметници на културата	50
Санитарно-охранителни зони	50
Зони, поставени под защита във връзка с подземни богатства	50
Защитени територии	51
3.6. Засегнати елементи от Националната екологична мрежа	51
3.6.1. Защитени зони за опазване на дивите птици:	51

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

3.6.1.1.	33 код BG0002085 „Чаиря“ за опазване на дивите птици	51
3.6.1.2.	33 BG0002082 „Батова“ за опазване на дивите птици	52
3.6.1.3.	33 BG0002061 „Балчик“ за опазване на дивите птици	55
3.6.1.4.	33 BG 0002097 „Белите скали“ за опазване на дивите птици	56
3.6.1.5.	33 BG0002051 „Калиакра“ за опазване на дивите птици.....	58
3.6.1.6.	33 BG0002115 "Било" за опазване на дивите птици	60
3.6.2.	Защитени зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна:	62
3.6.2.1.	33 BG0000133 „Крайморска Добруджа“ за защита на местообитанията	62
3.6.2.2.	33 BG0000133 „Комплекс Калиакра“ за защита на местообитанията	66
3.6.2.3.	33 BG0000102 "Долината на р. Батова" за защита на местообитанията ..	67
3.7.	Ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност	68
3.8.	Територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита	70
Раздел 4. Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение		72
4.1.	Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство, въздуха, водата, почвата, земните недра, ландшафта, климата, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии	72
4.1.1.	Климатични характеристики	72
4.1.2.	Атмосферен въздух	74
4.1.3.	Води	75
4.1.4.	Геоложка среда.....	77
4.1.5.	Почви	79
4.1.6.	Ландшафт	79
4.1.7.	Вредни физични фактори	80
	Шум и вибрации	80
	Електромагнитни лъчения	83
	Светлинни ефекти.....	83

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Радиация	83
4.1.7 Очаквано въздействие върху земеползването.....	84
4.1.8. Въздействие върху здравето	84
Здравно-хигиенни аспекти, свързани с процеса на изграждане на парка	84
Здравно-хигиенни аспекти, свързани с експлоатацията на парка.....	85
4.2. Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до инвестиционното предложение.....	86
4.2.1. Възможности за въздействие на вятърния парк върху елементи от НЕМ	86
4.2.2. Оценка на риска от сблъсък на птици с вятърни турбини в състава на вятърния парк	89
4.2.2.1. Изчисляване на теоретичния риск от сблъсък, приемайки, че няма да се предприемат действия за избягване.....	89
4.2.2.2. Използване на коефициента на избягване в модела на SNH (Scottish Natural Heritage) за риска от сблъсък за вятърен парк	91
4.3. Очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия	96
4.4. Вид и естество на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временно, положително и отрицателно)	96
4.5. Степен и пространствен обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато, и др.)	96
4.5.1. Необходими площи за реализация на обекта	96
4.5.2. Потенциално засегнато население	98
4.6. Вероятност, интензивност, комплексност на въздействието	98
4.7. Очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието	100
4.8. Комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения	101
4.9. Възможността за ефективно намаляване на въздействията.....	106
4.10. Трансграничен характер на въздействието	106
4.11. Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или	

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.....	106
4.11.1. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху атмосферния въздух	106
4.11.2. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху водите и водните обекти.....	107
4.11.3. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху геоложката основа и подземните богатства	107
4.11.4. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху почвите	108
4.11.5. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху растителния свят	108
4.11.6. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху животинския свят	110
4.11.7. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху елементите на НЕМ	112
4.11.8. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия на отпадъците	115
4.11.9. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия на вредните физични фактори	117
4.11.10. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху (нерегистрирани до момента) обекти на културно-историческото наследство	117
4.11.11. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху ландшафта	117
План за изпълнение на мерките	118
Раздел 5. Обществен интерес към инвестиционното предложение	133
ЗАКЛЮЧЕНИЯ	134
ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ.....	138
СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА.....	142

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Раздел 1. Информация за контакт с възложителя

1.1. Име, постоянен адрес, търговско наименование и седалище

Възложител на инвестиционното предложение е фирма „ТЕССА ЕНЕРДЖИ“ ЕООД, ЕИК 130563354, представлявана от Александър Щерев, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Триадица“, ул. „Ивайло“ № 4.

1.2. Пълен пощенски адрес

„ТЕССА ЕНЕРДЖИ“ ЕООД, гр. София, р-н „Триадица“, ул. „Ивайло“ № 4.

1.3. Телефон, факс и e-mail

Телефон за контакт: +359 88 850 0800

Ел. поща за контакт: info@tessa-energy.com

1.4. Лице за контакти

г-жа Илиана Иванова

Списък на експертите, подготвили информацията по приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда:

инж. Георги Георгиев	Атмосферен въздух, шум, вибрации
проф. д.ф.н. Димитър Трухчев	Климатични фактори
инж. Валери Димитров	Вредни лъчения, отпадъци
проф. д.б.н. Мариана Филипова	Местообитания, елементи на НЕМ
биол. Николай Караиванов	Птици, бозайници
инж., д-р Косара Кишева	Здравно-хигиенни и социални аспекти
инж. Людмил Икономов	Резюме ИП, опасни в-ва, Р-л колектив

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Раздел 2. Резюме на инвестиционното предложение

2.1. Характеристики на инвестиционното предложение

2.1.1. Размер, засегната площ, параметри, мащабност, обем, производителност, обхват, оформление на инвестиционното предложение в неговата цялост

Инвестиционното предложение на „ТЕССА ЕНЕРДЖИ“ ЕООД касае изграждащ се в момента Ветроенергиен парк в група имоти в землищата на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич. Паркът ще се състои от максимум 19 (деветнадесет) броя вятърни турбини, разположени в собствени на Възложителя имоти.

По същността си, инвестиционното предложение представлява предложение за оптимизация и изменение на част от параметрите на изграждащо се в момента инвестиционно предложение, за което Директорът на РИОСВ Варна се е произнесъл със следните решения:

- **Решение № ВА 68-ПР/2009 г.** относно необходимостта от ОВОС на ИП за изграждане на „деветнадесет броя вятърни турбини“ в поземлени имоти № 39623.16.3, 39623.17.8, 39623.18.3, 39623.18.4, 39623.18.2, 39623.14.5, 39623.13.7, 39623.13.6, 39623.19.5, 39623.26.4, 39623.26.5, 39623.26.6, 39623.19.6, находящи се в землището с. Кремена, община Балчик, област Добрич (Приложение 11). Със същото Директорът на РИОСВ Варна е преценил, че не е необходимо да се извършва оценка за въздействието върху околната среда.
- **Решение № ВА 69-ПР/ 2009 г.** относно инвестиционно предложение за изграждане на: седем броя ветрогенератори“ в поземлени имоти № 73095.10.3, 73095.12.52, 73095.10.4, 73095.12.53, 73095.11.3, 73095.12.51 и 73095.12.49, в землището на с. Тригорци, община Балчик, област Добрич (Приложение 12). Със същото Директорът на РИОСВ Варна е преценил, че не е необходимо да се извършва оценка за въздействието върху околната среда.

Към настоящия момент инвестиционното предложение, за което се отнася Решението по-горе е в процес на изграждане, което е стартирало през 2017 г. (вж. Приложение 16), въз основа на издадено Решение за строеж (Приложение 14) и сключен договор за строителство (Приложение 15). Възложителят има икономически интерес да завърши по най-бързия начин изграждането на парка и да започне неговата експлоатация.

Настоящото Искане за преценка е свързано с необходимостта от **оптимизация и изменение на част от параметрите на вятърните турбини, и евентуално намаляване на**

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

броя им. Не се предвижда промяна на общата инсталирана мощност на ВЕП, която се запазва 70 MW, съгласно проекта. Не се предвижда промяна на кабелните трасета и на електропреносната част от парка.

Промени в местонахождението на обектите в инвестиционното предложение няма да настъпят. Всички местоположения съответстват на утвърдения ПУП-Парцеларен план (Приложение 6). Възможно е единствено някои от предвидените турбини да не бъдат монтирани и предвидените за тях места да останат незаети, но това няма да доведе до промяна на местоположението на останалите обекти в ИП.

Оптимизацията и изменението на част от параметрите на вятърните турбини се налагат във връзка с новите технологии, внедрени в последното поколение вятърни турбини, осигуряващи повишена производителност и понижени нива на шум, както и с въвеждането на допълнителни мерки за опазване на биологичното разнообразие в района на селата Кремена и Тригорци. Включването на съоръжения за ограничаване на смущенията върху биологичното разнообразие, които през последните години се превръщат в стандарт за новите вятърни паркове, намаляват риска от сблъсъци на птици с вятърните турбини и въобще от инцидентите с птици.

Иновационните технологии, внедрени в турбините от последно поколение, осигуряват предимства, които са от ползва не само за възложителя, но и за всички заинтересувани лица, както и за държавната политика в областта на енергетиката.

Проектът се реализира в съответствие с одобрен и влязъл в сила подробен устройствен план (Приложение 6 и Приложение 7) на групата имоти, чийто собственик вече е новият възложител „ТЕССА ГРИЙН ЕНЕРДЖИ“ ЕООД.

Установеният режим на застрояване в площадките за обслужване на вятърните електрогенератори е в съответствие с чл.25 от Наредба № 7 за ПНУТ. С ПУП ПЗ са определени следните устройствени показатели:

- Плътност на застрояване $\leq 40\%$;
- Коефициент на интензивност $\leq 1,2$;
- Плътност на озеленяване $\geq 60\%$.
- Разполагането на вятърните електрогенератори е съобразено с ограничителната линия на хигиенно-защитната зона, съгласно отменената вече Наредба 7 за осигуряване на здравно-хигиенна защита на селищната среда.

Вятърните турбини ще бъдат разположени в поземлените имоти, с начин на трайно ползване "за енергийно производство", разположени в землищата на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич, показани в следващата Таблица:

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Таблица 1

Поземлени имоти, в които се реализира Инвестиционното предложение

Идентификатор на поземлен имот		Площ (кв.м)	Адрес	Съседни поземлени имоти	Документ за собственост
Нов	Стар				
39623.16.5	39623.16.3	1313	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. ДЗС-то	39623.16.6 39623.16.4	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.17.10	39623.17.8	1221	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. ДЗС-то	39623.17.11 39623.17.9	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.18.8	39623.18.3	750	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. Землище с. Кремена	39623.18.9 39623.18.5	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.18.10	39623.18.4	750	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. Землище с. Кремена	39623.18.5 39623.18.11 39623.19.2	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.18.7	39623.18.2	1215	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. Землище с. Кремена	39623.18.5 39623.18.6	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.26.9	39623.26.4	1218	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. Ресилерска могила	39623.26.7 39623.26.8	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.13.11	39623.13.7	1034	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. ДЗС-то	39623.13.12 39623.13.8	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.13.9	39623.13.6	1060	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. ДЗС-то	39623.13.8 39623.13.10	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.19.10	39623.19.5	1224	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. Ресилерска могила	39623.19.8 39623.19.9	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.26.12	39623.26.6	1212	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. Ресилерска могила	39623.26.13 39623.26.8	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.19.12	39623.19.6	1228	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. Ресилерска могила	39623.19.11 39623.19.8	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.26.10	39623.26.5	1212	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. Ресилерска могила	39623.26.7 39623.26.11	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
39623.14.21.	39623.14.5.	1065	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, м. ДЗС-то	39623.14.6 39623.14.22	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
73095.10.7	73095.10.3	1213	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, м. Гората	73095.10.3 73095.10.5	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
73095.10.8	73095.10.4	1169	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, м. Гората	73095.10.9 73095.10.5	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
73095.12.64	73095.12.53	1222	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, м. Гората	73095.10.63 73095.10.54	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землищата на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Идентификатор на поземлен имот		Площ (кв.м)	Адрес	Съседни поземлени имоти	Документ за собственост
Нов	Стар				
73095.12.62	73095.12.52	1122	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, м. Гората	73095.12.61 73095.12.54	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
73095.11.5	73095.11.3	1218	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, м. Гората	73095.11.6 73095.11.4	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.
73095.12.66	73095.12.51	750	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, м. Гората	73095.12.50 73095.12.36 73095.12.65	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008 г.

Реализацията на инвестиционното предложение не е свързана с предстояща промяна на предназначението на земеделска земя, тъй като засегнатите имоти са с трайно предназначение „урбанизирани“ и с начин на трайно ползване „за електроенергийно производство“. Промяната на предназначението е извършена с Решение №1 от 19, 20 и 21.04.2009 г. на Областна Дирекция "Земеделие", гр. Добрич за промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди в землищата на с. Кремена и на с. Тригорци, Община Балчик (Приложение 8). В последствие е издадено разрешение за строеж за изграждане на съоръженията и е открита строителната площадка във всеки от имотите.

Вятърните турбини са разположени в площадки, чиито центрове имат следните координати и се намират в следните имоти:

Таблица 2

Координати на вятърните турбини на ВЕП "Кремена-Тригорци", в землищата на с. Кремена ЕКАТТЕ 39623 и с. Тригорци, ЕКАТТЕ 73095, Община Балчик

Турбина №	БГС2005 - кадастрална		Географски координати WGS'84		Находящ се в:	
	X (север)[m]	Y (изток)[m]	B [° ' "]	L [° ' "]	Землище	Имот
T1	4827953,13	711626,51	43° 33' 27.642"	28° 07' 09.951"	с. Кремена	39623.16.5
T2	4828170,21	712151,44	43° 33' 34.145"	28° 07' 33.627"	с. Кремена	39623.17.10
T3	4827997,64	712611,25	43° 33' 28.093"	28° 07' 53.864"	с. Кремена	39623.18.8
T4	4828583,87	713612,49	43° 33' 46.066"	28° 08' 39.267"	с. Кремена	39623.18.10
T5	4828681,45	712804,15	43° 33' 50.043"	28° 08' 03.403"	с. Кремена	39623.18.7
T6	4829090,06	713265,46	43° 34' 02.810"	28° 08' 24.516"	с. Кремена	39623.14.21
T7	4829557,37	712979,79	43° 34' 18.232"	28° 08' 12.442"	с. Кремена	39623.13.11
T8	4830108,26	712635,34	43° 34' 36.420"	28° 07' 57.865"	с. Кремена	39623.13.19
T9	4829299,22	713971,94	43° 34' 08.867"	28° 08' 56.273"	с. Кремена	39623.19.10
T10	4829662,00	714691,94	43° 34' 19.883"	28° 09' 28.849"	с. Кремена	39623.26.9
T11	4829155,85	714957,59	43° 34' 03.221"	28° 09' 39.971"	с. Кремена	39623.26.10
T12	4828667,50	715180,25	43° 33' 47.179"	28° 09' 49.203"	с. Кремена	39623.26.12
T13	4828199,36	713934,61	43° 33' 33.287"	28° 08' 53.075"	с. Кремена	39623.19.12
T14	4827604,42	714242,19	43° 33' 13.708"	28° 09' 05.941"	с. Тригорци	73095.10.7

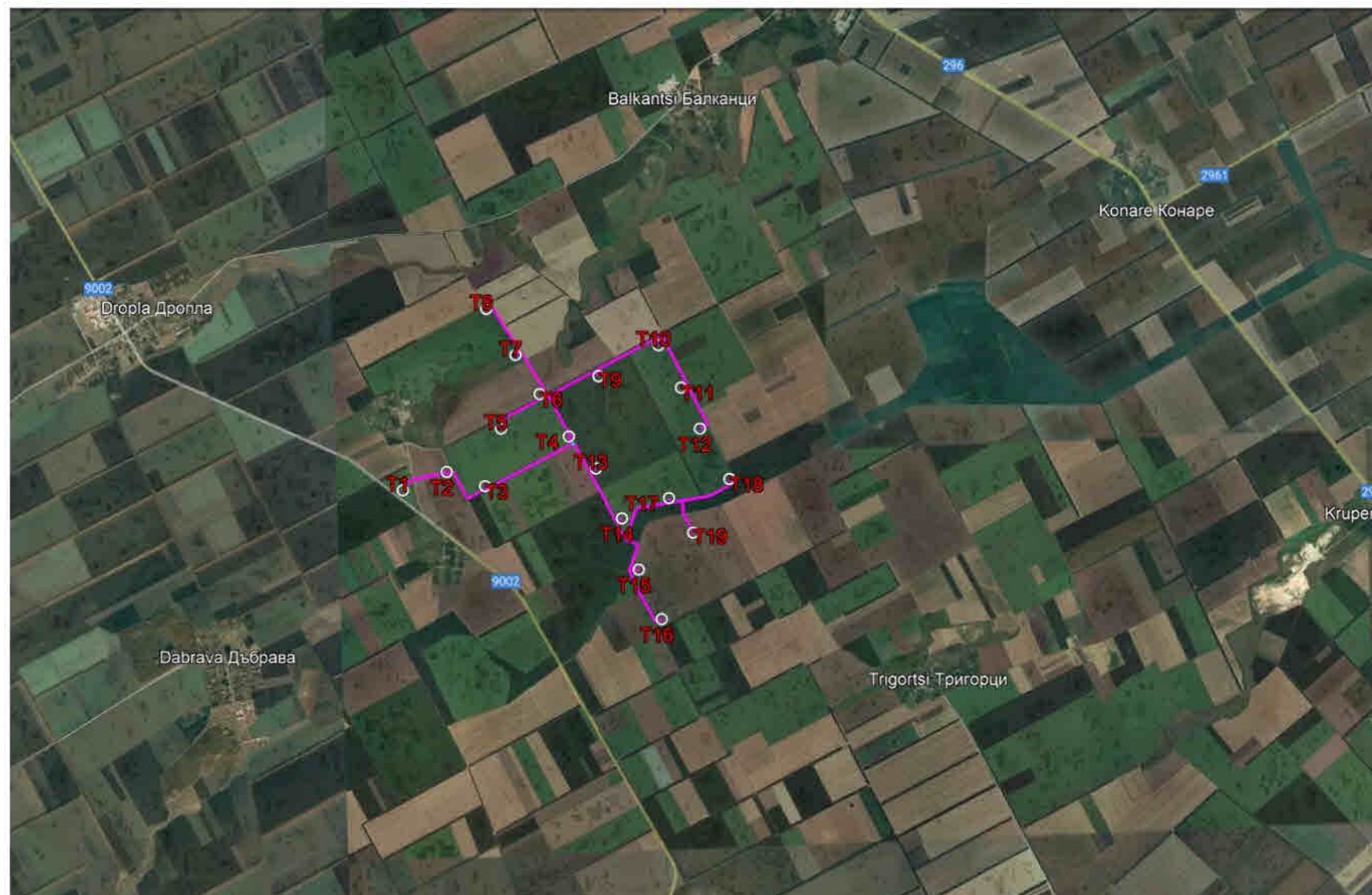
Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане					Октомери, 2021
--------------------------------------	---	--	--	--	--	-------------------

T15	4826992,78	714439,04		43° 32' 53.700"	28° 09' 13.851"	с. Тригорци	73095.12.62
T16	4826403,04	714710,45		43° 32' 34.325"	28° 09' 25.110"	с. Тригорци	73095.12.64
T17	4827842,97	714806,24		43° 33' 20.859"	28° 09' 31.391"	с. Тригорци	73095.10.8
T18	4828065,65	715529,42		43° 33' 27.332"	28° 10' 03.906"	с. Тригорци	73095.11.5
T19	4827429,06	715091,48		43° 33' 07.164"	28° 09' 43.512"	с. Тригорци	73095.12.66

На фиг. 1 е показано разположението на вятърните турбини в землищата на с. Кремена и с. Тригорци. Най-близко разположението населени места са селата Кремена, Тригорци, Дъбрава и Балканци. Малко по на север се намира с. Дропла. Местоположението на турбините е нанесено най-точно в ПУП-ПП, който е представен в Приложение 5.

Тъй, като при детайлното геодезическо заснемане се е оказало, че турбина Т6, която по проект би следвало граничи със 33 BG0000130 "Крайморска Добруджа", действително се намира на границата, но от вътрешната страна на зоната и следва да се счита за попадаща в нея. **По тази причина, независимо, че турбина Т6 е снабдена с всички необходими разрешителни и планови документи, Възложителят е решил да се откаже от нейното изграждане.** По тази причина тя е маркирана и е зачеркната в Таблица 2. Турбина Т6 фигурира в ПУП-ПП (Приложение 6 и Приложение 7) и не може а бъде заличена от него, без той да бъде променен, но **Възложителят заявява отказа си от намерението за нейното реализиране.**

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
---	--	---------------------------

Фиг. 1. Разположение на вятърните турбини в землищата на с. Кремена и с. Тригорци, Община Балчик

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

В следващата таблица са представени основните параметри на вятърните турбини по действащия проект, отразени в Решения ВА 68-ПР/2009 от 20.02.2008 г. (Приложение 11) и ВА 69-ПР/2009 от 20.02.2008 г. (Приложение 12) на Директора на РИОСВ Варна и диапазоните на параметрите в рамките на които ще се осъществи оптимизацията на вятърния парк и ще се променят частично параметрите на вятърните турбини:

Таблица 3

Диапазони на частична промяна на параметрите на вятърните турбини

Параметри	Сегашни	Нови
Обща мощност на вятърния парк	38 MW	70 MW
Номинална мощност на една турбина	2,0 MW	3,67÷ 6,2 MW
Диаметър на ротора	90 m	≤ 162 m
Площ на въртене на ротора/площ на размах на витлата	6362 m ²	≤ 20601 m ²
Височина на главината	80 m	≤ 125 m
Височина на турбината	125 m	≤ 210 m
Брой на витлата	3	3
Дължина на витлата	44 m	≤ 78 m
Брой турбини	19	19 ÷ 11

Основната причина за промяна на параметрите на вятърните турбини са иновациите и развитието на технологиите във ветроенергийния сектор. Най-динамично се променят размерите на вятърните турбини, което е свързано най-вече с тяхната производителност. Променят се, обаче и системите за пасивна и активна защита, за управление на нивата на шум, за гасене на вибрации, за авиационна безопасност, за предотвратяване на обледеняването и на нещастните случаи свързани с него, увеличават се периодите на обслужване и т.н. Повечето от тези рискове се управляват по-ефективно при по-големи размери на турбините и при по-малка ъглова скорост на техните ротори. Това касае във висока степен и управлението на риска от сблъскване с птици. Усъвършенстват се и радарните системи за ранно предупреждение за приближаващи ята от птици, както и за вземане на оперативни решения за избягване на риска. Тези технологични подобрения, които са твърде динамични и се проследяват вече и на ежегодна база, са показани достатъчно добре в приложения проспект на фирма VESTAS (Приложение 13). Основно подобрение се наблюдава в шумовите характеристики. При различните модели на старите турбини с мощност около 3 MW максималното звуково ниво на шум е около и над 112 dB, докато при новите турбини с мощност 6 MW, максималната шумова мощност е значително по-ниска – 104.9 dB. Това дава значително по-благоприятни шумови диаграми на приземно ниво и намалява драстично шумовото въздействие в зоните, където има обекти, подлежащи на санитарно-хигиенна защита.

Производителят дава следния, доста дълъг списък от нововъведения, както в оперативната част, така и в системите за сигурност на новите вятърни турбини. Те са

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

валидни за високите мощности над 5,5 MW, които се характеризират и със значително по-висока производителност:

- Оптимизиране при режими на мощността от 5,6 MW и 6,0 MW
- Авиационни маркировки на предните ръбове на витлата на ротора
- Система Vestas за защита на прилепи
- Авиационни светлини
- Наблюдение на състоянието
- Потушаване на пожар
- Индикация за наличие на мълнии
- Включване на оптимизирани режими
- Работа при ниска температура до -30°C
- Система за наблюдение на маслени остатъци
- Система Vestas за откриване на сянка
- Асансьор за обслужващия персонал
- Система Vestas за откриване на обледеняване™
- Система Vestas срещу обледеняване™
- Система за интелигентно осветяване Vestas IntelliLight®

Очевидно е, че периодът на насищане с нови технологии във вятърната енергетика все още не е настъпил и скоростта на технологичното развитие в момента е много висока. Това води до скоростни промени и до бърза смяна на технологичните изделия, каквито са турбините, до изчезване на старите модели от пазара в рамките на 3-4 години, и до появата на нови такива. На свой ред, това принуждава инвеститорите да правят промени в проектите си, преди още да са ги реализирали, тъй като много често заложените в проектите модели изчезват от пазара още преди инвеститорите да са получили всички необходими разрешителни и строителни книжа.

В конкретния случай, оптимизирането на ВЕП "Кремена-Тригорци" ще се осъществи по линия на замяната на заложения модел вятърна турбина с нов, по-ефективен такъв, при запазване на общата мощност на парка, която е 70 MW и за която Възложителят има сключен предварителен договор за присъединяване към електропреносната мрежа (Приложение 10). Второто ограничение, с което следва да се съобрази оптимизацията са имотите, в които ще бъдат разположени турбините, които не могат да бъдат променяни. Тези две ограничения определят диапазоните, в които могат да се изменят параметрите на новите турбини, в които трябва да попаднат характеристиките на турбините, които ще бъдат избрани сред моделите, предлагани в момента на пазара. Процедурата е твърде сложна, защото се извършва в период, когато изграждането на вятърния парк е вече в ход. От данните в последната колона на Таблица 3 е видно, че мощността на новите турбини следва да бъде в диапазона 3,67÷ 6,2 MW (такива мощности в момента се предлагат на пазара), като при най-ниските мощности броят на монтираните турбини може да бъде най-много 19, което отговаря на броя на отредените

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

за целта имоти, а при най-високата мощност, броят на турбините може да бъде не повече от 11. Намаляването на броя на турбините по никакъв начин няма да се отрази върху вече определените места за тяхното монтиране, нито върху разположението на кабелните трасета. Възможно е единствено да останат незаети имоти отредени за целта.

2.1.2. Взаимовръзка и кумулиране с други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения

За установяване на наличието на други инвестиционни предложения, които биха могли да имат сходно въздействие върху околната среда и върху общественото здраве, са направени проучвания по Регистъра на процедурите по ОВОС на МОСВ, поискана е информация от РИОСВ Варна по реда на Закона за достъп до обществена информация и е отправено запитване до Община Балчик. Освен това са използвани всички налични данни и сведения, които са достояние на Възложителя и на експертите, подготвили настоящата Информация по Приложение 2 на НУРИОВОС. В резултат бяха установени общо 33 инвестиционни предложения за изграждане на вятърни паркове и други ИП, изискващи сравнително голяма територия, заявени в РИОСВ от 2008 година до настоящия момент, намиращи се на разстояние под 20 км от ВЕП "Кремена-Тригорци". Четири от тях са в землището на с. Кремена, а 28 – в землището на с. Тригорци и едно – в землището на с. Соколово. Параметрите на инвестиционните предложения са отразени в следващите Таблицы 4 и 5, от които е видно, че единствените четири ИП, които подлежат на реализиране, са на ИП на "Солей Билд Имоти" ЕООД за изграждане на малиново поле от 175 дка, уведомление за което е подадено през 2017 г., ИП "Вятърен парк Добруджа 2" ЕООД, уведомление за което е подадено на 30.03.2021 г., ВЕП Стражица на "ТЕССА ГРИЙН ЕНЕРДЖИ" ЕООД, и ВЕП "Кремена-Тригорци" на "ТЕССА ЕНЕРДЖИ" ЕООД. Всички останали предложения или не са били процедирани, или са с разрешителни, чиято валидност е изтекла, без да бъдат подновени.

Събраната информация е използвана при изготвянето на **Анализа на състоянието на орнитофауната и оценката за риска от сблъсък с птици, който поради големия си обем, е обособен в отделно Приложение 9.**

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Таблица 4

Заявени инвестиционни предложения в землището на с. Кремена, Община Балчик, съгласно Регистъра на МОСВ

№ на досие	Входящ номер	Наименование на ИП/плана/програмата	Възложител	Приложима процедура	Фаза на процедурата	Кумулативно въздействие
BA-OBOC-20-2017	26-00-6169	Изграждане на малиново поле от 175 дка, изграждане на водовземно съоръжение - сондаж за напояване и система за капково напояване, в ПИ № 39623.32.1, местност „Юртлука“, в землището на с. Кремена, общ. Балчик	"Солей Билд Имоти" ЕООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-19/ПР/2017	ИП е предвидено за реализиране в съществуваща нива. Няма връзка с ВЕП. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-OBOC-25-2011	26-00-5382	Иновативен оранжерийен комплекс с капково напояване, фотоволтаични панели към него и вятърен генератор	"ДАРУ АГРО" ЕООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № № BA 25-ПР/ 2011	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-OBOC-131-2010	26-00-2644	Изграждане на вятърен енергиен парк /ВЕП/ „Дъбрава“, включващ 73 бр. вятърни генератори, с подстанция 110/20 kV и съпътстваща пътна и кабелна инфраструктура, разположени в 70 поземлени имота в землищата на селата Дропла, Дъбрава, Кремена, Царичино, Сенокос и Соколово, в Община Балчик, област Добрич	"ДИВ УИНД" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Текуща на Етап Преценяване	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-OBOC-68-2009	26-00-7043	Изграждане на тринадесет броя ветрогенератори в землището на с. Кремена, Община Балчик	"Тесса Енерджи" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-68/ПР/2009	-

Таблица 5

Заявени инвестиционни предложения в землището на с. Тригорци, Община Балчик, съгласно Регистъра на МОСВ

№ на досие	Входящ номер	Наименование на ИП/плана/програмата	Възложител	Приложима процедура	Фаза на процедурата	Кумулативно въздействие
BA-OBOC-328-2009	26-00-4441	Изграждане на два вятърни генератора в землището на с. Тригорци	"Периней Балчик" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-328/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-OBOC-322-2009	26-00-4432	Изграждане на два вятърни генератора в землището на с. Тригорци	"Юкпутърла" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-322/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
---	--	---------------------------------

№ на досие	Входящ номер	Наименование на ИП/плана/програмата	Възложител	Приложима процедура	Фаза на процедурата	Кумулативно въздействие
BA-ОВОС-319-2009	4438	Изграждане на един вятърен генератор в землището на с. Тригорци	Г. Найденова	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-319/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-318-2009	26-00-4433	Изграждане на един вятърен генератор в землището на с. Тригорци	"Периней Соколово" ЕООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-318/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-317-2009	26-00-4435	Изграждане на два вятърни генератора в землището на с. Тригорци	"Периней Балчик" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-317/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-264-2009	26-00-3728	Изграждане на два вятърни генератора в землището на с. Тригорци	"Шабленска гора" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-264/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-162-2009	26-00-1467	Изграждане на два вятърни генератора в землището на с. Тригорци	ВЕПА ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Текуща на Етап Преценяване	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-21-2008	6850;6851	Изграждане на 4 бр. ветрогенератори в землището на с. Тригорци	В. Павлова; П. Петров	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-ОВОС-21-2008	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-20-2008	6847	Изграждане на 2 бр. ветрогенератори в землището на с. Тригорци	Я. Ханджиев	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-20/ПР/2008	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-19-2008	6849	Изграждане на 2 бр. ветрогенератори в землището на с. Тригорци	К. Калудова	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-19/ПР/2008	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-18-2008	6848	Изграждане на 2 бр. ветрогенератори в землището на с. Тригорци	З. Павлов	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-18/ПР/2008	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-17-2008	6852	Изграждане на 4 бр. ветрогенератори в землището на с. Тригорци	Я. Ханджиев	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-17/ПР/2008	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-10-2008	26-00-7020	Изграждане на един ветрогенератор в землището на с. Тригорци	"Еко Енерджи 2005" ЕООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-10/ПР/2008	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
---	--	---------------------------------

№ на досие	Входящ номер	Наименование на ИП/плана/програмата	Възложител	Приложима процедура	Фаза на процедурата	Кумулативно въздействие
BA-OBOC-9-2010	26-00-6062; 26-00-6099	Изграждане на Ветроенергиен парк, състоящ се от 73 ветрогенератора в землищата на селата Безводица, Гурково, Дропла, Дъбрава, Змеево, Преспа, Сенокос, Соколово, Тригорци, Царичино	"Периней Балчик" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Текуща на Етап Преценяване	ОВОС не извършена и ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-322/ПР/2009	26-00-4432	Изграждане на два вятърни генератора в землището на с. Тригорци	"Юклубърла" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-322/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-OBOC-207-2021	26-00-7504	„Промяна в техническите параметрите на деветнадесет вятърни генератора, със съпътстваща техническа инфраструктура – подстанция, въздушни електропроводи, кабелни линии, кранови площадки" в поземлени имоти №№39623.16.5, 39623.17.10, 39623.18.8, 39623.18.10, 39623.18.7, 39623.26.9, 39623.13.11, 39623.13.9, 39623.19.10, 39623.26.12, 39623.19.12, 39623.26.10, землище на село Кремена, община Балчик, поземлени имоти №№73095.10.7, 73095.10.8, 73095.12.64, 73095.12.62, 73095.11.5, 73095.12.49, 73095.12.66, землище на село Тригорци, община Балчик	"Тесса Енерджи" ЕООД	Подлежи на процедура по преценяване	Текуща на Етап Уведомяване	-
BA-OBOC-99-2015	2569-2	Изграждане на две водовземни съоръжения – тръбни кладенци (ТК), за добив на подземни води, с цел напояване на трайни насаждения (орехи) и маточина	ЗП Ивелина Тодорова Иванова	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № 99/ПР/2015	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-OBOC-125-2014	92-00-1734	Изграждане на ново водовземно съоръжение – тръбен кладенец, с цел напояване на обща площ от 863.500 дка земеделски култури	ЕТ Мария Милева Пенева - МВГ	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA 125-ПР/2014	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-OBOC-86-2014	26-00-1117	Изграждане на тръбни кладенци и напояване на земеделски култури	"ПИЕРОН" ЕООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA 86-ПР/2014	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-OBOC-9-2014	26-00-4457	Изграждане на осем броя ветрогенератори в землището на с. Тригорци	"Вятърен парк Добруджа 3" ЕООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № № BA 9-ПР/2014	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-35/ПР/2012	26-00-77	Изграждане на дванадесет ветрогенератора в землището на с. Тригорци	"Периней Балчик" ООД; "Юклубърла" ООД; "Периней Соколово" ЕООД; "Шабленска Тузла"	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA 35-ПР/2012	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№ на досие	Входящ номер	Наименование на ИП/плана/програмата	Възложител	Приложима процедура	Фаза на процедурата	Кумулативно въздействие
			ООД; "Шабленска Гора" ООД			
BA-328/ПР/2009	26-00-4441	Изграждане на два вятърни генератора в землището на с. Тригорци	„Периней - Балчик“ ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-328/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-317/ПР/2009	26-00-4435	Изграждане на два вятърни генератора в землището на с. Тригорци	„Периней - Балчик“ ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-317/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-319/ПР/2009	4438	Изграждане на един вятърен генератор в землището на с. Тригорци	Г. Найденова	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-319/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-318/ПР/2009	26-00-4433	Изграждане на един вятърен генератор в землището на с. Тригорци	„Периней Соколово“ ЕООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-318/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-193-2009	26-00-1021	Изграждане на трасе на вл 110 kv от п/ст "Добрич" до п/ст "Каварна 2"	Предприятие "Трафоелектроинвест – НЕК" ЕАД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-193/ПР/2009	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.
BA-ОВОС-69-2009	26-00-559	Изграждане на седем броя ветрогенератори в землището на с. Тригорци, Община Балчик	"Тесса Енерджи" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Приключила с решение № BA-69/ПР/2009	-
BA-ОВОС-54-2009	26-00-6366	Изграждане на три броя ветрогенератори в землището на с. Тригорци	"Караманюк" ООД	Подлежи на процедура по преценяване	Текуща на Етап Преценяване	ИП не е реализирано. Няма възможност за кумулативно въздействие.

Заявени инвестиционни предложения в землището на с. Соколово, Община Балчик, съгласно Регистъра на МОСВ

BA-ОВОС-114-2021	26-00-5426/A8/	„Промяна в техническите параметри на 16 бр. ветрогенератори“, в поземлени имоти /ПИ/ с идентификатори 67951.48.33, 67951.54.73, 67951.37.72, 67951.37.69, 67951.44.55, 67951.37.75, 67951.36.66, 67951.25.67, 67951.11.26, 67951.24.47, 67951.24.41, 67951.24.44, 67951.13.52, 67951.24.50, 67951.15.60 и 67951.16.44 – урбанизирани територии с НТП „За електроенергийно производство“, по КKKP на с. Соколово, община Балчик, област Добрич	"ВЯТЪРЕН ПАРК ДОБРУДЖА 2" ЕООД	Подлежи на задължителна ОВОС	Текуща на Етап Уведомяване	Възможен кумулативен ефект Паркът е на разстояние ≈5 км Брой турбини – 16 Обща мощност – до 96 MW Височина на кулата – до 130 м Диаметър на ротора – до 165 м Номинална мощност – до 6 MW
------------------	----------------	---	--------------------------------	------------------------------	----------------------------	---

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

2.1.3. Използване на природни ресурси по време на строителството и експлоатацията на земните недра, почвите, водите и на биологичното разнообразие

По време на строителството се използват следните природни ресурси: пясък, пръст, чакъл и други строителни материали от естествен произход.

По време на изграждането на фундаментите за кулите за ветрогенераторите се изнемва почвеният слой в имотите, които ще бъде използван за рекултивация на имотите след приключване на строително-монтажните работи.

При строителството се използват стандартни строителни материали и технологии. Не се изисква строителството на автомобилни паркове и заграждения.

По време на изпълнението на строителните работи не се предвижда извършването на временни дейности и не е необходима допълнителна площ, освен вече отредените и посочени в раздел 2.2 площадки.

Инвестиционното предложение не е свързано с водовземане от повърхностни или подземни води, ползване на повърхностни или подземни водни обекти, заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, заустване на отпадъчни води в съоръжения, които могат да създадат опасност от замърсяване на подземните води, приоритетни и/или опасни вещества от дейността, при които се осъществява или е възможен контакт с води.

По време на строителството се използват природни ресурси в качеството им на материали за строителни нужди, най-вече за приготвяне на строителни разтвори. Такива природни ресурси са пясък, пръст, чакъл, и други материали за строителство, които имат естествен произход.

По време на експлоатацията на обекта няма да се използва вода за питейно-битови нужди на работещите на обекта, тъй като вятърният парк е необитаем. Във връзка с това, не е необходимо изграждането на канализация и водоснабдяване. По време на строителството и при експлоатацията на Ветроенергийния парк се използва вода единствено за питейно-битови нужди на работещите на обектите работници и за строителни нужди. Затова реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до негативни последици на водните ресурси в района.

При изграждането и експлоатацията на Ветроенергийния парк няма да бъдат използвани материали и вещества, опасни за околната среда и здравето на хората.

Изключение могат да направят смазочните и топлопредаващи масла, при положение, че закупените турбини работят с масла, съдържащи токсични компоненти. Като принцип, обаче, маслата не представляват опасни вещества

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

2.1.4. Генериране на отпадъци - видове, количества и начин на третиране, и отпадъчни води

Отпадъците, които се получават в процеса на строеж и при експлоатацията на вятърната електроцентрала, са разгледани в съответствие с класификацията по Наредба № 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците. В предпроектното проучване не са разгледани отпадъците от дейността на обекта и при строителството, както и тяхното третиране.

Видове генерирани отпадъци и потенциално въздействие

По време на строителството се очаква да се генерират следните видове отпадъци:

По време на строителството ще се формират излишни изкопни земни маси и строителни отпадъци. Генерираните строителни отпадъци се депонират на определените за целта депа от лице, което притежава необходимото разрешително за транспорт на отпадъци, за което ще бъде сключен нарочен договор. Генерираните при строителството на парка отпадъци имат следните кодове:

- Изкопани земни маси с код 17.05, които се очаква да се образуват при изкопни работи за изграждане на фундаментите на 19 бр. вятърни турбини и на техните основи.
- Почва и камъни с код 17.05.04, различни от упоменатите в 17.05.03, които се очаква да се образуват при изкопни работи за изграждане на фундаментите на 19 бр. вятърни турбини и на техните основи.
- Смесени отпадъци с код 17.09.04 от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17.09.01, 17.09.02 и 17.09.03, които се очаква да се образуват при изграждане на фундаментите на турбините.
- При полагане на електрическите хранващи кабели могат да се образуват отпадъци с код 17 04 11, като тяхното количество ще бъде незначително
- При доставката на съоръженията ще се отделят опаковки със следните кодове:
 - 15 01 01 хартиени и картонени опаковки
 - 15 01 02 пластмасови опаковки
 - 15 01 03 опаковки от дървесни материали
 - 15 01 05 композитни/многослойни опаковки
 - 15 01 06 смесени опаковки
- При строителството може да се формира и отпадък с код 15 02 03 абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, различни от упоменатите в 15 02 02. Такъв отпадък се очаква в нищожно количество.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Наличният хумусен пласт се отделя и временно складира на строителната площадка, като впоследствие ще се използва за обратното засипване и техническата рекултивация на терена. Остатъчните изкопни земни маси от прокарването на подземната кабелна мрежа ще бъдат използвани за рекултивация на трасето. Не се очаква ситуация, при която част от изкопните маси да се окажат излишни за рекултивацията на терена и да се налага да бъдат изпратени за депониране.

По време на строителството ще се образуват неголеми количества смесени битови отпадъци от строителните работници - код 20 03 01 - около 5 кг/ден

Битовите отпадъци, формирани от строителните и монтажните работници се събират в полиетиленови торби и се изхвърлят в близко разположените контейнери в съответното населено място, в зависимост от разположението на имота.

В процеса на експлоатацията на вятърния парк ще се генерират следните видове отпадъци:

- отработени моторни, смазочни и масла за зъбни предавки с код 13.02. Същите се изземват при периодичните прегледи и поддръжка на вятърните турбини. Общото количество за 19 бр. ветрогенераторите се очаква да е около 5,5 – 6,5 м³, като подмяната им ще се извършва веднъж на 2,5-3 години от служители на фирмата-производител на съоръженията, които ще събират отработените масла и ще ги транспортират до фирмена лаборатория за анализ с цел диагностика на оборудването;
- отпадъчни хидравлични масла с код 13.01 и отработени изолационни и топлопредаващи масла с код 13.03 отпадат при периодичните прегледи и поддръжка на трансформаторите. Ще бъдат събирани разделно, в съответствие с установената практика и ще бъдат предавани за обезвреждане на фирми, притежаващи съответното разрешително по чл. 37 от ЗУО.
- Производствени или строителни отпадъци по време на експлоатацията няма да се генерират извън на периодите за профилактика и периодично обслужване, на територията на обекта няма дейности, предполагащи образуване, оползотворяване, обезвреждане и депониране на отпадъци.
- По време на експлоатацията се очаква генерирането на малки количества смесени битови отпадъци. Тъй като ВЕП са необитаеми, около съоръженията няма да има постоянно пребиваващ обслужващ персонал, поради което тези количества ще бъдат нищожни. Обектът ще се охранява чрез видео наблюдение.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

При правилното събиране, извозване, преработка и предаване за крайно обезвреждане на отпадъците от вятърния парк, в съответствие със законовите изисквания не се очаква вредно въздействие на отпадъците върху околната среда.

Генериране на опасни вещества

По време на строителството и експлоатацията на обекта не се очаква да се генерират токсични отпадъци.

В някои случаи, в зависимост от състава им, опасни вещества могат да се окажат отработените моторни, смазочни и масла за зъбни предавки, отработените изолационни и топлопредаващи масла, отработените изолационни и топлопредаващи масла, и отпадъчните хидравлични масла.

Реализацията на обекта се осъществява при наличието на разработен и одобрен „План за управление на строителните отпадъци“.

2.1.5. Замърсяване и вредно въздействие; дискомфорт на околната среда

Експлоатацията на съоръженията за производство на електрическа енергия от силата на вятъра не предполагат отделянето на вредни вещества в атмосферния въздух. Във връзка с това, няма причина да се очаква промяна в качеството на атмосферния въздух.

Използването на съоръженията за производство на електрическа енергия от силата на вятъра не предполагат отделянето на каквито и да е вредни вещества в атмосферния въздух. Във връзка с това, няма причина да се очаква промяна в качеството на атмосферния въздух.

При строителството е възможно отделянето на т. нар. „общ суспендиран прах“ с природен характер, чието наличие ще бъде ограничено до минимум. Това отделяне ще има временен характер. По тази причина, изграждането и използването на вятърния парк не може да окаже трайно негативно въздействие върху качеството на атмосферния въздух.

Вятърният парк е необитаем и няма да се водоснабдява. Няма да се формират и отпадъчни води. От обектите ще се оттичат само атмосферни води по естествен начин в съседните площи. Тези води не могат да бъдат замърсени и въобще повлияни от производството на електроенергия от вятъра.

Като се има в предвид характера на инсталираните съоръжения (вятърни турбини), следва да се допусне възможност за нарушаване на комфорта на средата и за въздействието на фактори като шум и вибрации, електромагнитни полета и светлинни ефекти. Както беше отбелязано по-горе всички указна ефекти в съвременните турбини се контролират и редуцират много успешно, като се свеждат до допустимите нива, а

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

вибрациите и електромагнитните полета, като фактори, оказващи вредно въздействие върху околната среда и здравето на населението вече практически отсъстват.

2.1.6. Риск от големи аварии и/или бедствия, които са свързани с инвестиционното предложение

При изграждането и експлоатацията на вятърните паркове парк не се предвижда използване и/или отделяне на опасни вещества по смисъла на Приложение № 3 към чл. 103 от ЗООС. По тази причина те не се класифицират нито като предприятия с висок, нито с нисък рисков потенциал по смисъла на указания член.

Опасните отпадъци, които биха могли да се генерират в процеса на експлоатацията на вятърния парк от поддръжката на вятърните турбини са: отработени моторни масла, смазочни масла, масла за зъбни предавки, отработени изолационни и топло-предаващи масла, отпадъчни хидравлични масла. Това, обаче, зависи от вида и състава на маслата. По принцип маслата не спадат към токсичните вещества (вж. т. 2.1.4).

След периодичната им смяна тези масла ще се събират и предават за утилизация по съответния ред.

Не се очаква формиране на различни от споменатите масла опасни и токсични химични вещества около съоръженията, както при реализацията на инвестиционното предложение, така и при неговата експлоатация.

2.1.7. Рискове за човешкото здраве поради неблагоприятно въздействие върху факторите на жизнената среда по смисъла на § 1, т. 12 от допълнителните разпоредби на Закона за здравето

Разположението на вятърните турбини е съобразено с необходимостта от осигуряване на здравна защита на селищната среда.

Местата за фундаменти на ветрогенераторите се намират на разстояние минимум 90 (деветдесет) метра от селскостопанските пътища.

Реализирането на инвестиционното предложение не е свързано с прокарване и изграждане на нови пътища. Достъпът на имотите до селскостопанските пътища се осъществява през собствени на възложителя имоти.

По време на експлоатацията на обекта е възможно да възникнат три основни вида аварии:

- аварии, причинени от природни бедствия (гръмотевични бури, смерчове и урагани, снежни виелици, пожари, земетресения, наводнения, и др.);

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- промишлени аварии (повреди в радарната система, пожари, разливи на опасни отпадъци, генерирани в обекта, като: отработени моторни смазочни масла, масла за зъбни предавки, отработени изолационни и топлопредаващи масла, и др.);
- аварии, причинени от човешка грешка, саботаж или терористичен акт (взривове, пожари, и др.).

Като се има в предвид характера на обекта, най-големият риск при вятърните генератори е свързан с възникването на промишлени аварии, а най-често срещаните аварии, свързани с ветрогенератори, са следните:

- пречупване на кулата;
- възникване на пожар, свързан с различни части от вятърния генератор, като ротора, повреди в трансмисията или спирачната система, които могат да доведат до вътрешно прегряване;
- повреди във витлата – разслояване, разпадане, пречупване и падане на витлата;
- заледяване на витлата, което може да доведе до спиране на работа на турбините и до изхвърляне на ледени парчета, към прилежащи пътища, което от своя страна може да доведе до възникването на инциденти.

2.2. Местоположение на площадката, включително необходима площ за временни дейности по време на строителството

Площадките за обслужване на ветрогенераторите са с площ от 600 кв. метра.

Подходите към имотите са от местни обслужващи улици на община Балчик. Към настоящия етап промяна на съществуващата инфраструктура не се предвижда.

За осигуряване на достъп до площадките и за прекарване на кабелните линии са предвидени следните земеделски имоти, също собственост на "ТЕССА ЕНЕРДЖИ", разположени в землищата на с. Кремена и с. Тригорци, Община Балчик, Област Добрич, чийто начин на трайно ползване е променен временно на "монтажна площадка и обслужваща площ" до момента на приключване на строителните работи:

Таблица 6

Поземлени имоти, в които се реализират обслужващата инфраструктура по време на строителството и кабелните трасета

Идентификатор на поземлен имот		Площ (кв.м)	Адрес	Съседни поземлени имоти	Документ за собственост
Нов	Стар				
39623.26.8	39623.26.4	2931	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност Ресилерска могила	39623.26.7, 39623.19.4.7, 39623.26.9	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Идентификатор на поземлен имот		Площ (кв.м)	Адрес	Съседни поземлени имоти	Документ за собственост
Нов	Стар				
39623.16.6	39623.16.3	3144	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност ДЗС-то	39623.32.14, 39623.16.5, 39623.16.4.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.18.11	39623.18.4	2867	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност земл. С. Кремена	39623.18.5, 39623.21.4, 39623.19.2. , 39623.18.10,	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.19.9	39623.19.5	2578	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност Ресилерска могила	39623.19.8, 39623.19.9, 39623.19.4.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.17.11	39623.17.8	2337	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност ДЗС-то	39623.17.10, 39623.17.9, 39623.17.3.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.18.9	39623.18.3	2264	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност земл. С. Кремена	39623.17.3, 39623.21.9, 39623.18.8, 39623.18.5,	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.18.6	39623.18.2	3255	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност земл. С. Кремена	39623.18.5, 39623.18.7, 39623.14.4. ,	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.26.11	39623.26.5	3035	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност Ресилерска могила	39623.26.7, 39623.26.10, 02484.29.128	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.26.13	39623.26.6	3966	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност Ресилерска могила	39623.26.12, 39623.26.7, 02484.29.128	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.13.12	39623.13.7	2637	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност ДЗС-то	39623.13.11, 39623.31.15, 39623.13.8.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.19.11	39623.19.6	2802	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност Ресилерска могила	39623.19.12, 39623.19.8, 39623.19.2.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.13.10	39623.13.6	2456	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност ДЗС-то	39623.13.9, 39623.13.8, 39623.32.15.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
39623.14.22	39623.14.5	4449	Област Добрич, Община Балчик, с. Кремена, местност ДЗС-то	39623.14.6, 39623.14.21, 39623.14.3, 39623.14.4, 23769.30.10.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
73095.10.9	73095.10.4	1831	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, местност Гората	73095.40.14, 73095.10.8, 73095.10.5.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Идентификатор на поземлен имот		Площ (кв.м)	Адрес	Съседни поземлени имоти	Документ за собственост
Нов	Стар				
73095.12.63	3095.12.53	2819	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, местност Гората	73095.12.64, 73095.12.54, 73095.12.46.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
73095.12.61	73095.12.52	3554	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, местност Гората	73095.12.54, 73095.12.62, 73095.40.15.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
73095.11.6	73095.11.3	1983	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, местност Гората	73095.40.14, 73095.14.5, 73095.11.4.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
73095.12.65	73095.12.51	7270	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, местност Гората	73095.12.50, 73095.12.66, 73095.12.36, 73095.40.15.	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008
73095.10.6	73095.10.3	2650	Област Добрич, Община Балчик, с. Тригорци, местност Гората	73095.10.7, 73095.10.5, 73095.10.2	Договор за замяна № 235, том III, рег. № 2183, от 05.06.2008

2.3. Описание на основните процеси (по проспектни данни), капацитет, включително на съоръженията, в които се очаква да са налични опасни вещества от приложение № 3 към ЗООС

Всеки от деветнадесетте ветрогенератора ще е с мощност до 6 MW, което ще осигури по-висока производителност на съоръженията, като заложената в изменяното инвестиционно предложение обща мощност на Вятърния парк от 70 MW, ще бъде достигната с още по-ограничено засягане на природните ресурси в района.

Към датата на настоящото уведомление се обсъждат няколко измежду най-добрите модели вятърни турбини от последно поколение, чиито основни технически параметри варират в следните диапазони:

- Обща височина – до 210 метра;
- Височина на кулата – до 125 метра;
- Диаметър на ротора – до 162 метра;
- Мощност на генератора – до 6 MW.

Възможно е, при избор на турбини с най-големите размери и мощност, техният брой да бъде допълнително намален.

За охрана на ветрогенераторите се предвижда около всеки вятърен генератор да се изгради ограда от метална мрежа с врата, която се заключва.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Генерираното от ветрогенераторите напрежение ще се трансформира посредством повишаващ трансформатор. Полученото напрежение ще се отвежда до повишаваща подстанция СрН/ 110 kV, наричана в Предварителния договор за присъединяване "Подстанция на обекта" (Приложение 17). Тя ще бъде изградена на територията на вятърния парка от Възложителя и ще бъде негова собственост.

Съгласно Предварителния договор за присъединяване към електропреносната мрежа, присъединяването ще се извърши чрез въздушни електропроводи (ВЕ), в случая чрез втора тройка кабели по ВЕ 110 kV "Дропла", към две нови изводни полета, едното в п/ст "Шабла", а второто – в п/ст "Генерал Тошево".

2.4. Схема на нова или промяна на съществуваща пътна инфраструктура

Реализирането на инвестиционното предложение не е свързано с прокарване и изграждане на нови пътища. Достъпът на имотите до селскостопанските пътища се осъществява през собствени на възложителя имоти.

Транспортът от и до всеки от имотите се осъществява през полски пътища, без да бъдат засегнати земеделски или горски територии. По пътя явяващ се граница на всеки един от имотите се извършва транспортирането на детайлите и материалите, необходими за монтирането на ветрогенераторите.

За осигуряване на достъп до площадките и за прекарване на кабелните линии са предвидени земеделските имоти, собственост на "ТЕССА ЕНЕРДЖИ" ЕООД, разположени в землището на с. Кремена-Тригорци, община Балчик, област Добрич, чийто начин на трайно ползване е променен временно на "монтажна площадка и обслужваща площ" до момента на приключване на строителните работи. Всички имоти са указани в Таблица 6, в раздел 2.2.

2.5. Програма за дейностите, включително за строителство, експлоатация и фазите на закриване, възстановяване и последващо използване

Изграждането на Вятърния парк е съпроводено с присъщи технологични сложности, свързани с транспорта на елементите, някои от които са с дължина над 100 м и с височинните операции при монтажа. В раздел 4.11 е предложен план от мерки за намаляване на всички теоретично възможни вредни въздействия, в т.ч. и свързани с фазата на строителство.

Типичен проблем за вятърните паркове, който все още не е намерил своето масово технологично решение, е рециклирането на витлата на вятърните турбини, след приключване на жизнения им цикъл. По този въпрос, обаче има очевиден напредък и

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

се очаква той със сигурност да бъде решен към настъпването на момента за извеждане на парка от експлоатация.

2.6. Предлагами методи за строителство

Изграждане на съоръженията:

Във всеки от засегнатите имоти е обособена строителна площадка с площ от приблизително 500 м² за монтиране на ветрогенератор. На тази площ ще бъде излят фундамент с размери 20х20 м, за който ще бъде закрепена кула с ротор и генератор за преобразуване на кинетичната енергия на вятъра в електрическа.

Ще се използва традиционен метод за строителство на промишлени съоръжения и инфраструктура, включващи подготовка на земното легло, насипване на трошен камък, полагане на основи, монтиране на машини и съоръжения, използване на временни фургони.

Строителната площадка ще се използва за разполагане на необходимите строителни машини като багер, самосвали, бетоновози, автокран, товарен автомобил, влекач с полуремарке и кран с товароподемност от 75 тона. Не се предвиждат специални видове работи (пилотни, взривни).

Предвижда се на строителната площадка да бъде депониран повърхностният почвен слой, който ще бъде използван за рекултивация на площта, заета от стоманобетонните фундаменти. При отделянето на почвения слой за поставянето на фундаменти ще бъдат предприети всички познати съвременни мерки за опазване на почвата от ерозия и утаяване.

Изкопите за всеки от фундаменти ще е с обем до 2000 м³. В него ще бъдат положени стоманени конструкции и излят бетонен фундамент.

Кулите на вятърните турбини ще бъдат издигнати в поземлени имоти, които са с променено предназначение и с начин на трайно ползване: "за електроенергийно производство". В тях липсва дървесна растителност, а тревната растителност (доколкото такава е налице в част от имотите) е рудерална и се състои от плевелни видове. Вятърните турбини отстоят на минимум **90 (деветдесет) метра** от обособените лесоустройствени зони.

След изливане на фундаменти, закрепването на кулите и монтирането на роторите ще се пристъпи към рекултивация на площите. Трайно увредени ще бъдат единствено местата, заети от кулите и частите от фундаменти, които ще останат непокрити със земна маса. От площта на всеки имот ще бъдат засегнати по около **600 кв. метра**.

По време на строителството и след неговото приключване ще бъде осигурено извозването на строителните отпадъци до определените за тази цел места. Не се

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

предвижда генериране на друг вид отпадъци освен строителните и свързаните с монтажа на турбините и електропреносните съоръжения.

На строителните работници, ангажирани с изграждане на съоръженията, е забранено ловуването, поставянето на капани за животни, посягането на наличната растителност в района.

Строително монтажните работи се осъществяват поетапно, съобразно сезонната миграция на птиците в района. При необходимост СМР ще бъдат отлагани или извършвани в по-кратки срокове.

Транспортът от и до всеки от имотите се осъществява през полски пътища, без да бъдат засегнати земеделски или горски територии. По пътя явяващ се граница на всеки един от имотите се извършва транспортирането на детайлите и материалите, необходими за монтирането на ветрогенераторите.

След приключване на СМР отделеният почвен слой ще бъде използван за рекултивация на засегнатите имоти.

2.7. Доказване на необходимостта от инвестиционното предложение.

Необходимостта от изграждане на нови съоръжения за оползотворяване на енергията от вятъра е безспорна и непрекъснато нараства. Един от факторите е силният политически натиск, свързан със "Зелената сделка", приета от държавите в Европейския съюз. Приблизително подобна е и ситуацията в Р. България. На стр. 22 от **Националния план за възстановяване и устойчивост** (Версия 1.4 от 15.10.2021) е посочено, че **у нас е предвидено изграждането на минимум 1,7 гигавата възобновяеми енергийни източници**, с предвидени батерии за съхранение, като разпределението на средствата ще бъде на принципа на търгове. Така до 2026 година капацитетът на ВЕИ у нас трябва да достигне минимум 2,5 гигавата (<https://www.nextgeneration.bg/14>).

На стр. 23 в текстовете на **Националната стратегическа рамка** е указано, че определената национална цел за дял на енергията от възобновяеми източници (ВЕИ) в брутното крайно потребление на енергия до 2030 г. е 27.09%. За сектор електроенергия е определен 30.33% дял за постигане на тази цел. **Прогнозите са този дял да бъде постигнат чрез увеличаване на инсталираните мощности на ВЕИ централи с до 3 000 MW, като към 2030 г. се прогнозира към електроенергийната система да са присъединени 6 973 MW ВЕИ централи.** За постигане на националната цел е посочена необходимостта от целенасочени инвестиции в преносната електроенергийна мрежа на страната, които да позволят техническото присъединяване и интегриране на тази енергия в електроенергийната система при запазване критериите за сигурност.

На стр. 111 от НПВИ, в раздел **2.Б.1 Нисковъглеродна икономика**, в текста на Реформа 6 е посочено, като задача стимулиране на производството на електроенергия от ВЕИ и

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

подпомагане на процеса по декарбонизация и намаляване на административната тежест при присъединяването и оперирането на ВЕИ.

НПВИ е един от най-важните стратегически документи на Р. България, но той далече не е единствен, който поставя ударението върху развитието на съоръженията за производство на електроенергия от ВЕИ и им отрежда изключително висок приоритет. Указаните в него цели са достатъчно показателни за нагласата и приоритетите на Правителството и за подкрепата, която то оказва на проекти от типа на вятърните електростанции.

2.8. План, карти и снимки, показващи границите на инвестиционното предложение, даващи информация за физическите, природните и антропогенните характеристики, както и за разположените в близост елементи от Националната екологична мрежа и най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита, и отстоянията до тях

Най-близко разположени **елементи от НЕМ (Защитени зони от НАТУРА 2000)** до ВЕП "Кремена-Тригорци" са следните девет зони (вж. фиг. 2, фиг. 3а и фиг. 3с.), шест от които са за опазване на дивите птици и три – за опазване на местообитанията:

Защитени зони за опазване на дивите птици:

1. **33 код BG0002085 „Чаиря“** за опазване на дивите птици, определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед № РД-551 от 05.09.2008 г. (обнародвана в ДВ бр. 83/2008 г.) на министъра на околната среда и водите. Площ: 1451,57 хектара. **Разстоянието от 33 "Чаиря" до най-близката турбина е 12 867 м.**
2. **33 BG0002082 „Батова“** за опазване на дивите птици, определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-129/10.2.2012 г. и допълнена със Заповед №РД-81/28.01.2013 г. (обн. ДВ бр. 10/2013 г.) и Заповед №РД-389/07.07.2016 г. (обн. ДВ бр. 59/2016 г.) на министъра на околната среда и водите. **Разстоянието от 33 "Батова" до най-близката турбина е 14 417 м.**
3. **33 BG0002061 "Балчик"**, определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед № 130/10.02.2012 (обн. ДВ, бр. 23/2012 г.), на министъра на околната среда и водите. **Разстоянието от 33 "Балчик" до най-близката турбина е 13 773 м.**
4. **33 BG 0002097 "Белите скали"**, определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед № 353/03.05.2012 (обн. ДВ, бр. 37/2012 г.) и 816/12.12.2017 г. (обн. ДВ, бр. 100/15.12.2017 г.) на министъра на околната среда и водите. **Разстоянието от 33 "Белите скали" до най-близката турбина е 11 365 м.**

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

5. 33 BG0002051 „Калиакра“ за опазване на дивите птици, определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-559/21.9.2009 г. и допълнена със Заповед №РД-97/06.02.2014 г. (обн. ДВ бр. 15/2014 г.) и Заповед №РД-818/12.12.2017 г. (обн. ДВ бр. 100/2017 г.) на министъра на околната среда и водите. **Разстоянието от 33 "Калиакра" до най-близката турбина е 14 480 м.**
6. 33 BG0002115 "Било" за опазване на дивите птици, определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-330/28.04.2014 г. и допълнена със Заповед №РД-817/12.12.2017 г. на министъра на околната среда и водите **Разстоянието от 33 "Било" до най-близката турбина е 13 500 м.**

Защитени зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна:

7. BG0000133 „Крайморска Добруджа“, обявена със Заповед № РД-793/20.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите. **Разстоянието от 33 "Крайморска Добруджа" до най-близката турбина е 100 м, а разстоянието до най-далечната – 3 005 м.**
8. 33 BG0000133 „Комплекс Калиакра“, обявена със Заповед № 815/12.12.2017 г. (обн. ДВ. бр. 100/15.12.2017 г.) на министъра на околната среда и водите. **Разстоянието от 33 "Комплекс Калиакра" до най-близката турбина е 14 460 м.**
9. 33 BG0000102 "Долината на р. Батова" обявена със Заповед № РД-800/09.08.2021 г. на министъра на околната среда и водите. **Разстоянието от 33 "Долината на река Батова" до най-близката турбина е 14 417 м (т.е. колкото и до 33 "Батова", тъй като двете 33 в най-близкия си до ВЕП край, се препокриват).**

В следващата таблица са представени разстоянията между вятърните турбини от ВЕП "Кремена-Тригорци" и най-близко разположените елементи на НЕМ (Защитени зони от НАТУРА 2000):

Таблица 7

Разстояния между вятърните турбини от ВЕП "Кремена-Тригорци" и най-близко разположените Защитени зони от НАТУРА 2000 (вж. фиг. 4)

Турбина №	Географски координати WGS'84		Находящ се в:		Отстояние от Натура 2000
	В [° ' "]	Л [° ' "]	Землище	Имот	метри
T1	43° 33' 27.642"	28° 07' 09.951"	с. Кремена	39623.16.5	568
T2	43° 33' 34.145"	28° 07' 33.627"	с. Кремена	39623.17.10	286
T3	43° 33' 28.093"	28° 07' 53.864"	с. Кремена	39623.18.8	636
T4	43° 33' 46.066"	28° 08' 39.267"	с. Кремена	39623.18.10	573
T5	43° 33' 50.043"	28° 08' 03.403"	с. Кремена	39623.18.7	113
T6	43° 34' 02.810"	28° 08' 24.516"	с. Кремена	39623.14.21	0
T7	43° 34' 18.232"	28° 08' 12.442"	с. Кремена	39623.13.11	100
T8	43° 34' 36.420"	28° 07' 57.865"	с. Кремена	39623.13.19	600

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Турбина №	Географски координати WGS'84		Находящ се в:		Отстояние от Натура 2000
	В [° ' "]	Л [° ' "]	Землище	Имот	метри
T9	43° 34' 08.867"	28° 08' 56.273"	с. Кремена	39623.19.10	340
T10	43° 34' 19.883"	28° 09' 28.849"	с. Кремена	39623.26.9	733
T11	43° 34' 03.221"	28° 09' 39.971"	с. Кремена	39623.26.10	1168
T12	43° 33' 47.179"	28° 09' 49.203"	с. Кремена	39623.26.12	1644
T13	43° 33' 33.287"	28° 08' 53.075"	с. Кремена	39623.19.12	1064
T14	43° 33' 13.708"	28° 09' 05.941"	с. Тригорци	73095.10.7	1733
T15	43° 32' 53.700"	28° 09' 13.851"	с. Тригорци	73095.12.62	2366
T16	43° 32' 34.325"	28° 09' 25.110"	с. Тригорци	73095.12.64	3015
T17	43° 33' 20.859"	28° 09' 31.391"	с. Тригорци	73095.10.8	1824
T18	43° 33' 27.332"	28° 10' 03.906"	с. Тригорци	73095.11.5	2230
T19	43° 33' 07.164"	28° 09' 43.512"	с. Тригорци	73095.12.66	2325

Най-близко разположените **защитени територии** до вятърните турбини на ВЕП "Кремена-Тригорци" са следните пет (вж. фиг. 3б, 3с):

1. Защитена местност "Ботаническа градина – Балчик". **Разстоянието от ЗМ "Ботаническа градина – Балчик" до най-близката турбина е 14 800 м.**
2. Защитена местност "Блатно кокиче". **Разстоянието от ЗМ "Блатно кокиче" до най-близката турбина е 19 800 м.**
3. Поддържан резерват "Балтата". **Разстоянието от ПР "Балтата" до най-близката турбина е 20 400 м.**
4. Защитена местност "Ароматна Матиола". **Разстоянието от ЗМ "Ароматна Матиола" до най-близката турбина е 15 400 м.**
5. Природна забележителност "Арборетума". **Разстоянието от ПЗ "Арборетума" до най-близката турбина е 12 200 м.**

Тъй, като близо 70% от територията на черноморските общини е обхваната от НАТУРА 2000 и от защитени територии, следва да се отбележи, че мястото, в което е разположен ВЕП "Кремена-Тригорци" е доста рядък случай, на сравнително голяма територия, в която не попадат пряко защитени зони и защитени територии. Всички защитени зони по НАТУРА 2000 са на разстояние над 10 км от турбините, с изключение на "Крайморска Добруджа", която е в непосредствена близост до ВЕП, но въпреки това, следва да бъде взети под внимание при оценката на възможното въздействие върху указаните защитени обекти.

В близост до ВЕП "Кремена-Тригорци" са разположени няколко населени места – селата Кремена, Тригорци, Дропла, Дъбрава и Балканци. Най-близко разположени до

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

турбините се намират селата Кремена и Балканци. Разстоянията между тях и турбините са показани на фиг. 4.

На фиг. 5 са очертани границите на хигиенно-защитните зони, които са били определени съгласно изискванията на Наредба № 7 на Министерството на здравеопазването за санитарно-хигиенните изисквания към селищната среда. Към днешна дата тази наредба е вече отменена и не е заместена с друг нормативен документ, но очертаните ХЗЗ са много полезни и дават адекватна представа за риска, който всяко съоръжение създава за здравето на населението, в зависимост от разстоянието, на което съоръжението се намира от обекта, подлежащ на санитарно-хигиенна защита.

В следващата таблица са указани разстоянията между вятърните турбини на ВЕП "Кремена-Тригорци" и регулационните линии на най-близко разположените населени места:

Таблица 8

Разстояния между вятърните турбини от ВЕП "Кремена-Тригорци" и регулационните линии на най-близко разположените до тях населени места (вж. фиг. 5)

Турбина №	Географски координати WGS'84		Находящ се в:		Отстояние от регулационна граница метри
	В [° ' "]	Л [° ' "]	Землище	Имот	
T1	43° 33' 27.642"	28° 07' 09.951"	с. Кремена	39623.16.5	585
T2	43° 33' 34.145"	28° 07' 33.627"	с. Кремена	39623.17.10	668
T3	43° 33' 28.093"	28° 07' 53.864"	с. Кремена	39623.18.8	748
T4	43° 33' 46.066"	28° 08' 39.267"	с. Кремена	39623.18.10	1838
T5	43° 33' 50.043"	28° 08' 03.403"	с. Кремена	39623.18.7	1407
T6	43° 34' 02.810"	28° 08' 24.516"	с. Кремена	39623.14.21	2007
T7	43° 34' 18.232"	28° 08' 12.442"	с. Кремена	39623.13.11	2258
T8	43° 34' 36.420"	28° 07' 57.865"	с. Кремена	39623.13.19	2665
T9	43° 34' 08.867"	28° 08' 56.273"	с. Кремена	39623.19.10	2613
T10	43° 34' 19.883"	28° 09' 28.849"	с. Кремена	39623.26.9	2305
T11	43° 34' 03.221"	28° 09' 39.971"	с. Кремена	39623.26.10	2819
T12	43° 33' 47.179"	28° 09' 49.203"	с. Кремена	39623.26.12	3173
T13	43° 33' 33.287"	28° 08' 53.075"	с. Кремена	39623.19.12	1853
T14	43° 33' 13.708"	28° 09' 05.941"	с. Тригорци	73095.10.7	1936
T15	43° 32' 53.700"	28° 09' 13.851"	с. Тригорци	73095.12.62	2111
T16	43° 32' 34.325"	28° 09' 25.110"	с. Тригорци	73095.12.64	2460
T17	43° 33' 20.859"	28° 09' 31.391"	с. Тригорци	73095.10.8	2538
T18	43° 33' 27.332"	28° 10' 03.906"	с. Тригорци	73095.11.5	3053
T19	43° 33' 07.164"	28° 09' 43.512"	с. Тригорци	73095.12.66	2760

<i>Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД</i>	<i>Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане</i>	<i>Октомври, 2021</i>
---	--	---------------------------

От данните в таблицата е видно, че най-близкото разстояние между вятърна турбина и границата на населено място е 585 м – това е разстоянието между Турбина № 1 и границата на с. Кремена. Всички разстояния са достатъчно големи, за да могат турбините да оказат негативно въздействие върху здравето на жителите посредством вибрации, шум, електромагнитни излъчвания или който и да е бил друг от факторите, чрез които те могат да въздействат върху хората.

Възложител:
ТЕССА
ЕНЕРДЖИ ЕООД

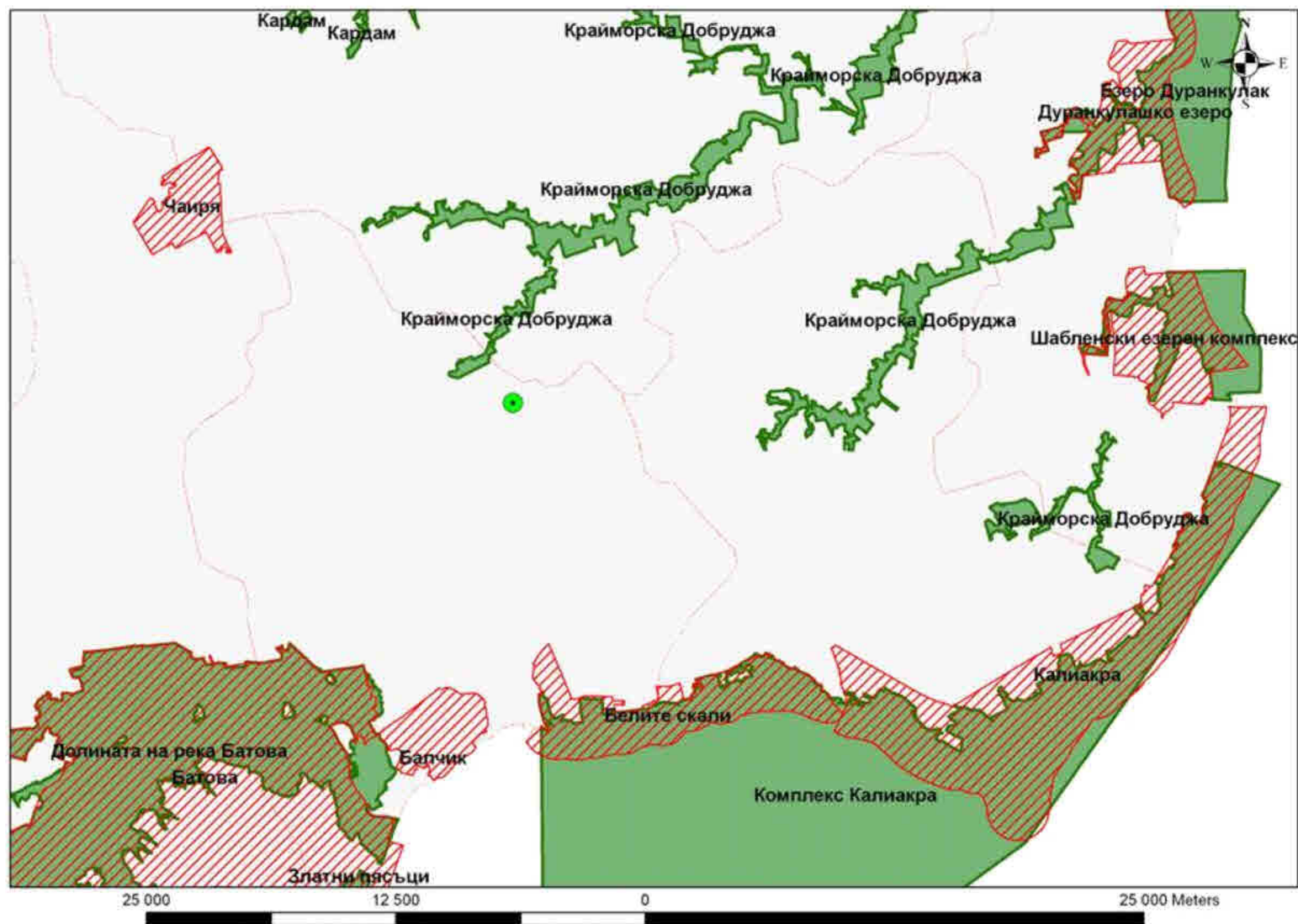
Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС
за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група
имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в
процес на изграждане

Октомври,
2021

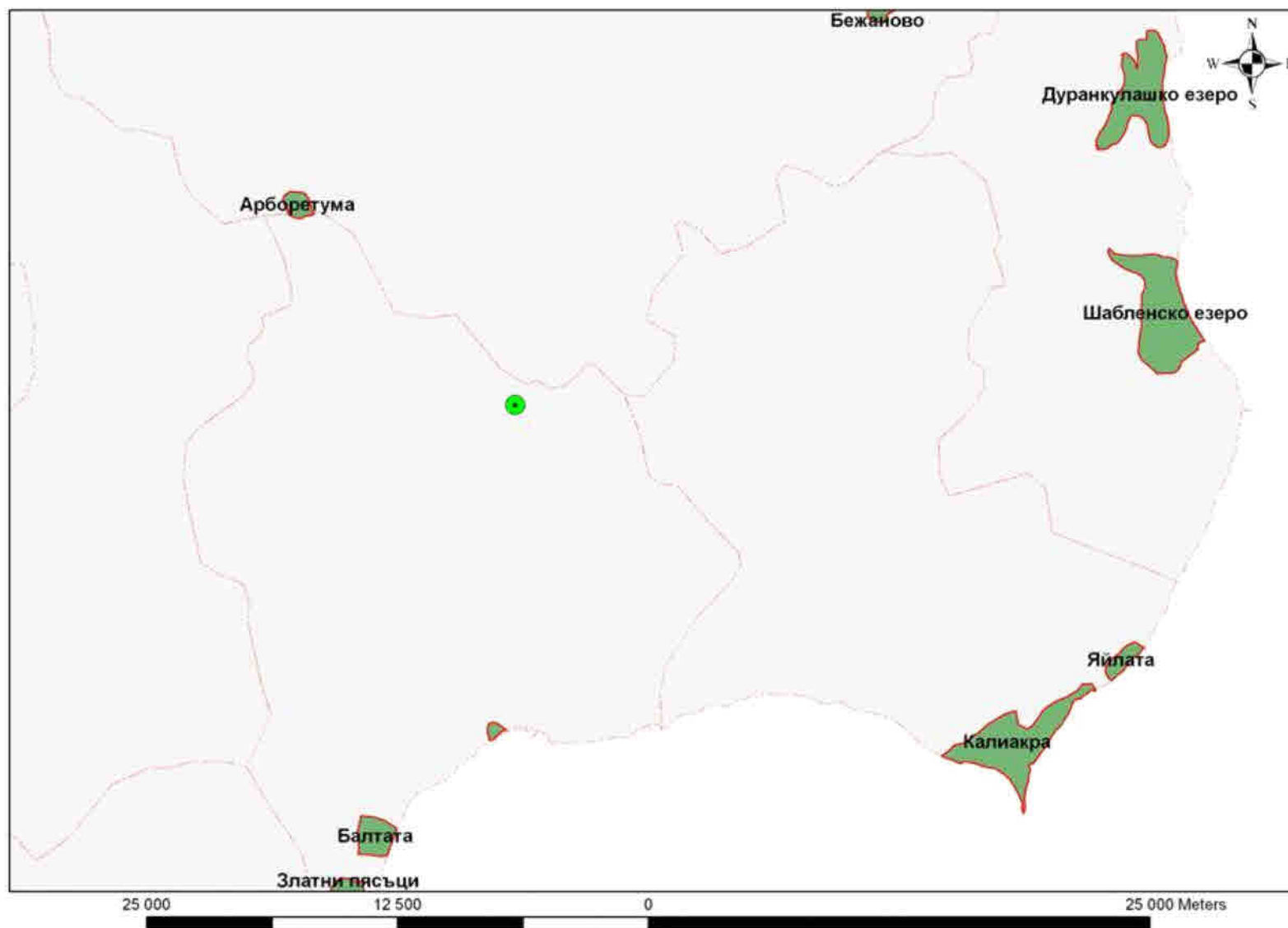
Фиг. 2. Елементи от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 и селища, подлежащи на здравна защита, разположени най-близко до ВЕП "Кремена-Тригорци"

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
---	--	---------------------------

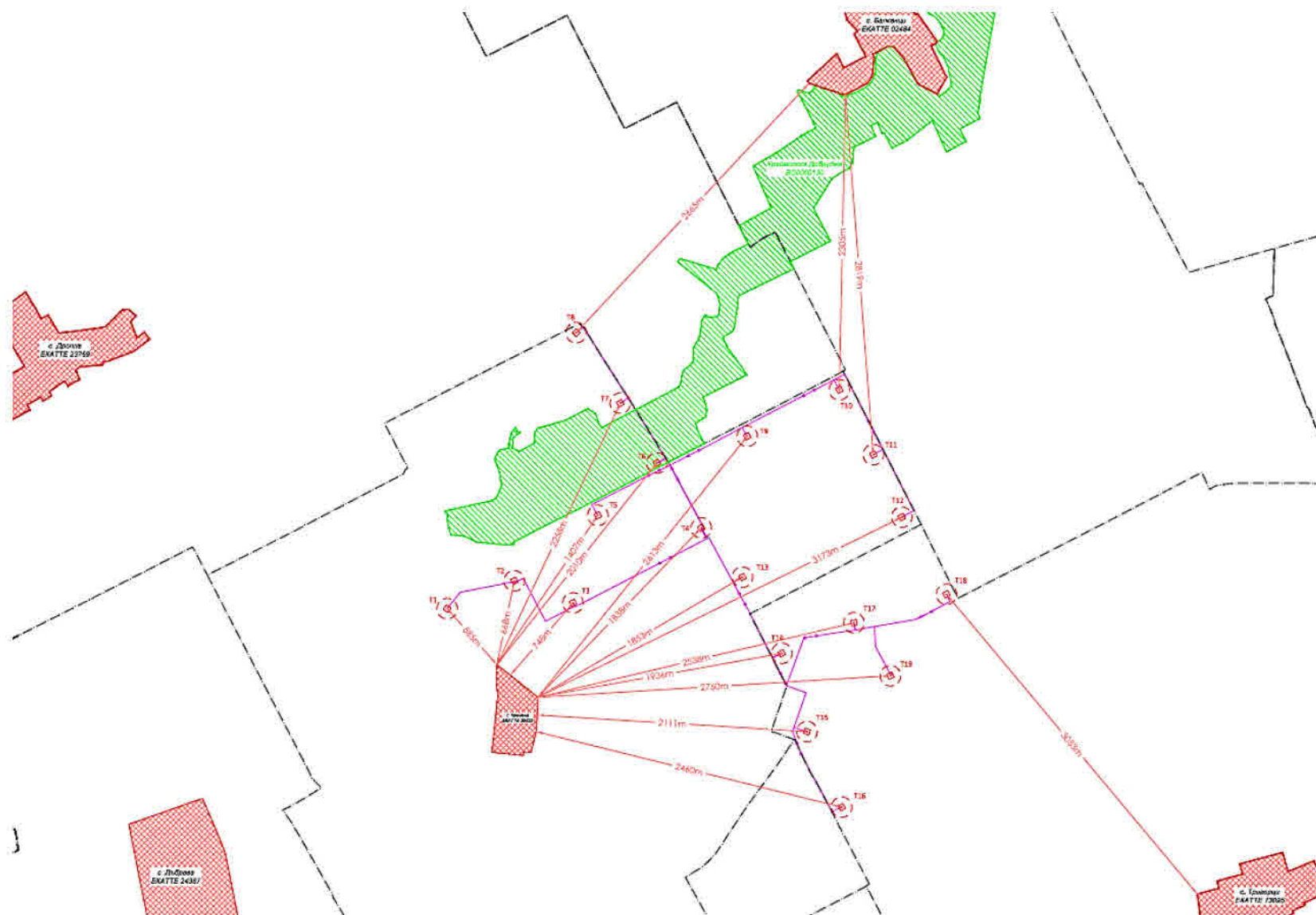
Фиг. 3а. Карта на защитените зони от НАТУРА 2000, разположени най-близо до ВЕП "Кремена-Тригорци"

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
---	--	---------------------------

Фиг. 3б. Карта на защитените територии, разположени най-близко до ВЕП "Кремена-Тригорци"

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
---	--	---------------------------

Фиг. 5. Разстояние между вятърните турбини на ВЕП "Кремена-Тригорци" и най-близко разположените населени места

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
---	--	---------------------------

Фиг. 6. Хигиенно-защитните зони, определени около населените места (в жълт цвят), съгласно отменената вече Наредба № 7 за санитарно-хигиенна защита на селищната среда

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

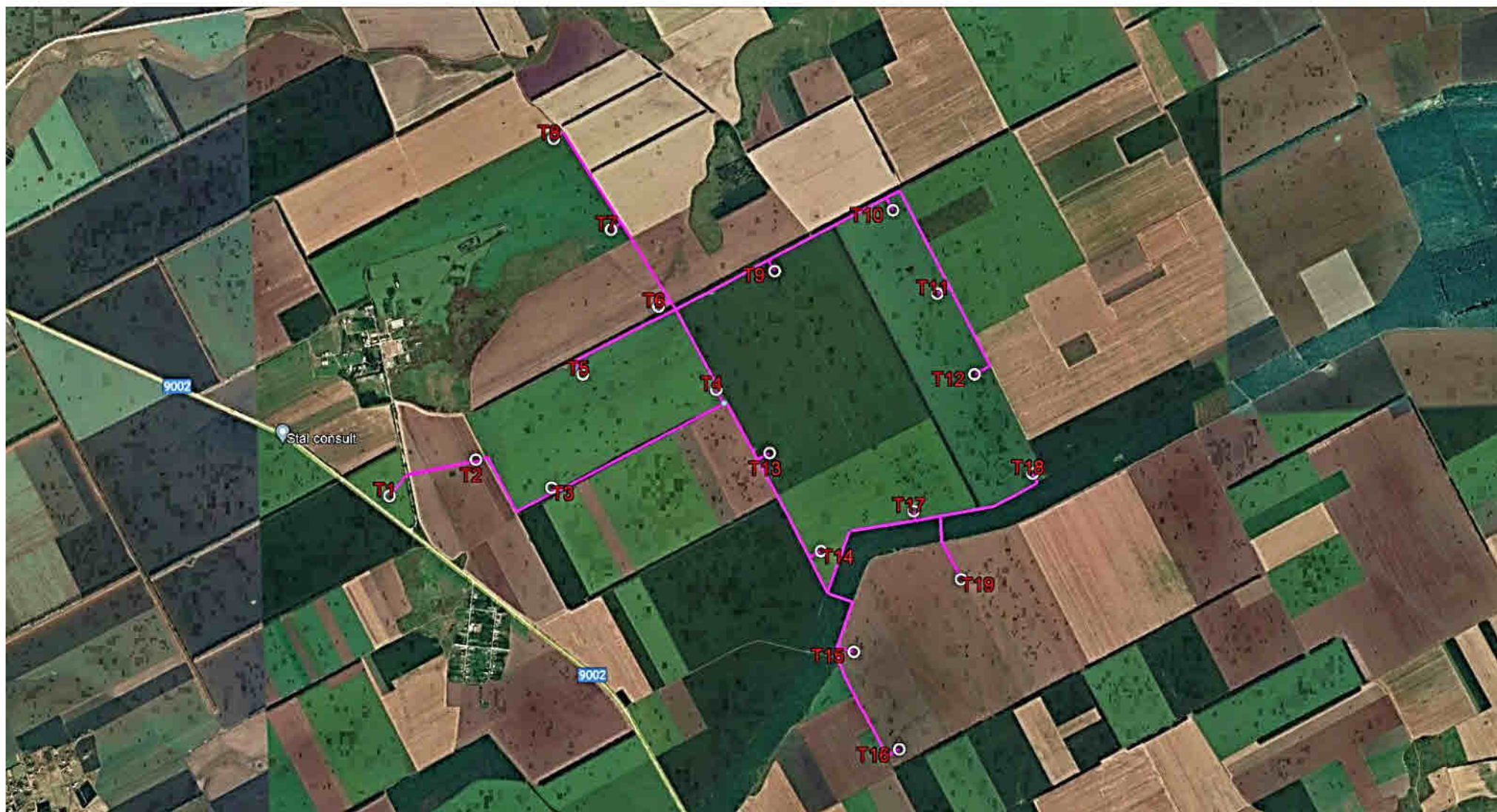
2.9. Съществуващо земеползване по границите на площадката или трасето на инвестиционното предложение

Имотите, в които се изгражда ВЕП "Кремена-Тригорци" са с променен начин на трайно ползване "за енергийно производство", но от характера на земното покритие (фиг. 7) е видно, че цялата територия около тях, включително и имотите за осигуряване на строителните дейности и за прекарване на кабелното трасе, които са с временно променен статут за периода на строителството, са изключително обработваеми земеделски земи (това се отнася и за най-близко разположената Защитена зона по НАТУРА 2000 – "Крайморска Добруджа", тя тук също обхваща само ниви), от които се отнемат по около 520 м² за изграждането на всяка турбина. Отнемането на тези площи за всички общо съставя нищожна част от процента, отнесено към общата площ на нивите. Отнемането на такива площи не може да повлияе на обработването на земите около ИП и не променя характера на земеползването. Кабелните трасета минават по синурите, без да засягат обработваеми площи

Както бе посочено по-горе, вятърният парк не засяга обработваемите площи и не изисква отреждане на такива за осигуряване на достъп до отделните турбини. Достъпът до обектите на парка се осъществява по съществуващите улици на селата, които продължават, като полски пътища извън техните граници. Там, където по тези пътища турбините не могат да бъдат достигнати, се използват имотите на Възложителя.

От фиг. 7 е видно, че разположението на турбините се вписва в съществуващите ландшафт и земно покритие и по никакъв начин не възпрепятства земеделския поминък, с който населението преживява от години. Турбините не пречат нито на обработването на земята, нито на придвижването, нито на ловуването, нито на която и да е друга човешка дейност, важна за населението в този район. Това е много важен фактор за избягване на евентуално отрицателно социално въздействие и за появяването на напрежение между инициаторите на дейността и местното население, дори и да става дума само за отделни негови представители.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
---	--	---------------------------

Фиг. 7. Земно покритие в района на ВЕП "Кремена-Тригорци"

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

2.10. Чувствителни територии, в т.ч. чувствителни зони, уязвими зони, защитени зони, санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и др.; Национална екологична мрежа

Територията, в която се изгражда ВЕП "Кремена-Тригорци", не засяга пряко защитени територии, Корине места, Рамсарски места, флористично важни места и орнитологично важни места.

Според наличната информация, както урбанизираните имоти, предназначени за монтаж на вятърните турбини, така и земеделските имоти, предназначени за прекарване на кабелните линии, не попадат в границите на защитени територии или на елементи от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 (видно от Таблица 7 и фиг. 2, 3а, 3б, 3с и 4).

Най-близко разположената защитена зона по Директивата за местообитанията е 33 "Крайморска Добруджа" (турбина Т7 е на 100 м от границата ѝ). Най-близка 33 по Директивата за птиците е 33 "Белите скали", която е на 11 365 м от най-близката турбина. Анализът на риска от въздействия и сблъсъци на птици с вятърни турбини при такова разположение и при такова отдалеченост от защитените зони по Директивата за птиците е направен в раздел 4.8 8 и в Приложение 9.

На строителните работници, ангажирани с изграждане на съоръженията, е забранено ловуването, поставянето на капани за животни, посягането на наличната растителност в района.

Строително монтажните работи се осъществяват поетапно, съобразно сезонната миграция на птиците в района. При необходимост СМР ще бъдат отлагани или извършвани в по-кратки срокове.

Транспорът от и до всеки от имотите се осъществява през полски пътища, без да бъдат засегнати земеделски или горски територии. По пътя, явяващ се граница на всеки един от имотите, се извършва транспортирането на детайлите и материалите, необходими за монтирането на ветрогенераторите.

След приключване на СМР отделеният почвен слой ще бъде използван за рекултивация на засегнатите имоти.

Общата инсталирана мощност на целия Ветроенергиен парк ще бъде 70 MW. Паркът ще бъде присъединен към електроразпределителната мрежа с два броя въздушни присъединителни електропроводи от 110 kV до мястото на разкъсване на ВЕ 110 kV „Дропла“, с три фази. На всеки от кабелите ще бъдат монтирани устройства за

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

отклоняване на полета на птиците. Според емпиричните оценки тези устройства намаляват с 50 % инцидентите с птици.

Витлата на вятърните турбини ще бъдат боядисани в цветове, които да осигурят тяхната видимост от прелитащите птици. Изследванията показват, че в някои паркове този подход е свел броя на инцидентите с птици до нула. Ще бъде приложен алгоритъм за спиране на турбините при опасно близко прелитане на птици, както по време, така и извън сезоните за миграция на птиците.

Ще се използват радарни средства, прилагани и към момента във вятърните паркове в района на Каварна, които да проследяват движението на птиците в района в реално време.

Съгласно получените до този момент становища от НЕК ЕАД и ВиК Добрич ЕООД, проектът не засяга съществуващи обекти и съоръжения под тяхно разпореждане.

2.11. Други дейности, свързани с инвестиционното предложение (например добив на строителни материали, нов водопровод, добив или пренасяне на енергия, жилищно строителство)

Инвестиционното предложение е свързано с добиване на електроенергия от вятъра. Не се предвижда изграждане на нов водопровод или канализация. Към настоящия момент не е предвидено изграждането на санитарно-битови помещения за персонал на обекта. В случай, че това е необходимо, в последствие ще се търси водоснабдяване от съществуващата мрежа на селото или чрез изграждане на собствен водоизточник, след получаване на съответните разрешителни по Закон за водите. Третирането на битовите отпадъчни води, предвид минималните количества следва да се търси в монтирането на химически тоалетни или изграждането на черпателни ями в съответствие с изискванията на действащото законодателство.

Инвестиционното предложение не предвижда добив на строителни материали на територията на площадката на обекта или в близост до нея. За работниците, изграждащи парка, се ползват преместваеми фургони и химически тоалетни. По време на експлоатацията паркът ще бъде необитаем, с изключение не периодите за техническо обслужване и профилактика, които са кратки (от един – до няколко дни).

За целите, задачите и дейностите на инвестиционното предложение са уведомени Община Балчик, кметство Кремена и засегнатото население по служебен ред от Компетентния орган. Уведомяването е направено с информация и по начин съгласно чл. 4, ал. 2 и 3 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

Другите потенциални заинтересовани страни са уведомени с обявление, поставено на сайта на Възложителя (Приложение 18).

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

2.12. Необходимост от други разрешителни, свързани с инвестиционното предложение

По чл. 12 от Закона за управление на отпадъците във връзка с генерирането на отпадъци (вж. раздел 2.1.4) е необходимо подаването на документи за разрешение за извършване на дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, разкомплектоване, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци по чл. 37 от Закона за управление на отпадъците или на комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда. Към момента Възложителят не възнамерява да се регистрира, като оператор за управление на отпадъци и възнамерява да използва услугите на фирма, която се явява такъв.

Съгласно чл.142 (1) от Закона за устройство на територията инвестиционните проекти, подлежат на съгласуване и одобряване и са основание за издаване на разрешение за строеж. Съгласно чл. 148 (2) от ЗУТ разрешението за строеж се издава от главния архитект на общината, а според алинея 8 на същия член от ЗУТ, одобреният инвестиционен проект е неразделна част от разрешението за строеж.

Процедурите по допускане, изготвяне и одобряване на ПУП за ВЕП "Кремена-Тригорци" са приключили с изработен ПУП – Парцеларен план (Приложение 6), одобрен от ЕСУТ на Община Балчик (Приложение 7), след преминаване през всички необходими съгласувателни процедури.

С Решение №1 от 19, 20 и 21.01.2010 г. на Областна Дирекция "Земеделие", гр. Добрич (Приложение 8) е извършена промяна на предназначението на земеделски земи (поземлените имоти, в които се монтират турбините) в землищата на с. Кремена и на с. Тригорци, Община Балчик, за неземеделски нужди.

На база на горните решения, от Кмета на Община Балчик е издадено Решение за строеж №110/14.06.2011 г. на Ветрогенераторен парк – 19 бр. ветрогенератори в землището на с. Тригорци и с. Кремена, като същото е презаверено на 12.05.2015 г. (Приложение 14).

На 20.03.2017 г. Възложителят е сключил договор за изграждане на ветрогенераторен парк – 19 броя ветрогенератори в землището на с. Стражица и ветрогенераторен парк – 19 броя ветрогенератори в землищата на селата Кремена и Тригорци, Община Балчик (Приложение 15).

С Протокол от 10.05.2017 г. на фирмата за строителен надзор и Община Балчик е открита строителна площадка и е определена строителна линия за строеж на ветрогенераторен парк – 19 броя ветрогенератори в землищата на с. Тригорци и с. Кремена, Община Балчик (Приложение 16).

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Въз основа на горните документи се изграждат фундаментите на вятърните турбини и кабелните трасета, които ги свързват и по които електроенергията ще се подава в енергопреносната мрежа на енергийния оператор ЕСО.

Сключен е Предварителен договор № ПРД-ПР-110-446/08.04.2021 г. за присъединяване към преносната електрическа мрежа на ЕСО (въздушен електропровод 110 kV "Дропла") на вятърна електрическа централа с инсталирана мощност 70 MW, намираща се в с. Кремена и с. Тригорци, Община Балчик, Област Добрич (Приложение 17).

Към настоящия момент, всички необходими разрешителни за изграждането на вятърния парк и за присъединяването му към електропреносната мрежа са налице.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Раздел 3. Местоположение на инвестиционното предложение, което може да окаже отрицателно въздействие върху нестабилните екологични характеристики на географските райони

3.1. Съществуващо и одобрено земеползване

Както бе посочено по-горе, вятърният парк не засяга обработваемите площи и не изисква отреждане на такива за осигуряване на достъп до отделните турбини. Предназначението на имотите, в които се монтират турбините, е "за енергийно производство". Достъпът до обектите на парка се осъществява по съществуващите улици на селата, които продължават, като полски пътища извън техните граници. Там, където по тези пътища турбините не могат да бъдат достигнати, се използват имотите на Възложителя.

Имотите, в които се изгражда ВЕП "Кремена-Тригорци" са с променен начин на трайно ползване "за енергийно производство", но от характера на земното покритие е видно (вж. фиг. 7), че цялата територия около тях, включително и имотите за осигуряване на строителните дейности и за прекарване на кабелното трасе, които са с временно променен статут за периода на строителството, са изключително обработваеми земеделски земи, от които се отнемат по около 520 м² за изграждането на всяка турбина. Отнемането на тези площи е нищожно, отнесено към общата площ на нивите, то по никакъв начин не може да повлияе на обработването на земите около ИП и не променя характера на земеползването.

На фиг. 7 е видно, че разположението на турбините се вписва добре в съществуващите ландшафт и земно покритие и не възпрепятства земеделския поминък, с който населението преживява от години. Турбините не пречат нито на обработването на земята, нито на придвижването, нито на ловуването, нито на която и да е друга човешка дейност, важна за населението в този район. Това е важен фактор за избягване на евентуално отрицателно социално въздействие и за появяването на напрежение между инициаторите на дейността и местното население, дори и да става дума само за отделни негови представители.

3.2. Мочурища, крайречни области, речни устия

От фиг. 2 е видно, че в района на ВЕП "Кремена-Тригорци" няма чувствителни водни обекти, които биха могли да бъдат повлияни негативно от процеса на изграждане и ли на експлоатация на вятърния парк.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

3.3. Крайбрежни зони и морска околна среда

Инвестиционното предложение се реализира на повече от 15 км от най-близката точка на морския бряг в Балчишкия залив. Това е голямо разстояние, а и характерът на ИП е такъв, че няма как да окаже отрицателно въздействие или да дестабилизира екологичните характеристики на черноморското крайбрежие.

3.4. Планински и горски райони

Инвестиционното предложение се реализира в Добруджа, която е равнинна местност. В радиус от 35-40 км от местоположението на ВЕП "Кремена-Тригорци" надморската височина варира в границите на 200-250 м. Най-близките хълмисти райони са на разстояние над 50 км, което е достатъчно голямо, за да може паркът да окаже негативно или дестабилизиращо влияние, както поради своята отдалеченост, така и поради характера на дейността си.

3.5. Защитени със закон територии

Паметници на културата

На територията, на която се предвижда да се реализира инвестиционното предложение, както и в близко съседство няма регистрирано наличие на исторически, археологически или архитектурни паметници, върху които изграждането и експлоатацията на вятърната електроцентрала биха могли да окажат някакво въздействие. В случай, че бъдат открити такива, съгласно действащата нормативна уредба, строителните дейности ще бъдат преустановени до произнасяне на съответните компетентни органи на Министерство на културата.

Санитарно-охранителни зони

Инвестиционното предложение няма да засегне чувствителни и уязвими зони, санитарно-охранителни зони или други водни обекти, тъй като в района отсъстват такива.

Зони, поставени под защита във връзка с подземни богатства

Липсва информация за наличието на залежи на полезни изкопаеми или други обекти, свързани с минералното разнообразие, които да представляват особена ценност. Отсъстват и територии, поставени под някаква форма на защита във връзка с наличието на геоложки форми или подземни богатства.

Не се очаква реализирането на инвестиционното предложение да окаже въздействие върху минералното разнообразие на територията на групата имоти, отредени за реализацията на вятърния парк.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Защитени територии

Най-близко разположените **защитени територии** до вятърните турбини на ВЕП "Кремена-Тригорци" са следните четири (вж. фиг. 3):

1. Защитена местност "Ботаническа градина – Балчик". **Разстоянието от ЗМ "Ботаническа градина – Балчик" до най-близката турбина е 14 800 м.**
2. Защитена местност "Блатно кокиче". **Разстоянието от ЗМ "Блатно кокиче" до най-близката турбина е 19 800 м.**
3. Поддържан резерват "Балтата". **Разстоянието от ПР "Балтата" до най-близката турбина е 20 400 м.**
4. Защитена местност "Ароматна Матиола". **Разстоянието от ЗМ "Ароматна Матиола" до най-близката турбина е 15 400 м.**
5. Природна забележителност "Арборетума". **Разстоянието от ПЗ "Арборетума" до най-близката турбина е 12 200 м.**

Тези обекти са защитени по Закона за защитените територии, но са много далеч от турбините на ВЕП "Кремена-Тригорци" (на 15 и повече километра), за може да има някакво взаимодействие между тях.

3.6. Засегнати елементи от Националната екологична мрежа

Най-близко разположени **елементи от НЕМ (Защитени зони от НАТУРА 2000)** до ВЕП "Кремена-Тригорци" са девет зони (вж. фиг. 2), шест от които са за опазване на дивите птици и три – за опазване на местообитанията:

3.6.1. Защитени зони за опазване на дивите птици:

3.6.1.1. 33 код BG0002085 „Чаиря“ за опазване на дивите птици

33 код BG0002085 „Чаиря“ за опазване на дивите птици, определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед № РД-551 от 05.09.2008 г. (обнародвана в ДВ бр. 83/2008 г.) на министъра на околната среда и водите. Площта ѝ е 1451,57 хектара.

Разстоянието от 33 "Чаиря" до най-близката турбина е 12 867 м.

Защитена зона "Чаиря" (BG0002085) от Европейската екологична мрежа Натура 2000, определена съгласно критериите на Директива за птиците, с обща площ 14,511.50 дка.

Предмет на опазване в защитена зона „Чаиря“ с идентификационен код BG0002085 са следните видове птици:

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Синявица (*Coracias garrulus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Полска бълбрица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);
- Видове по чл.6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*).

Защитената зона е създадена с две цели: опазване и поддържане на местообитанията на посочените по-горе видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние; възстановяване на местообитания на указаните видове птици, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В границите на защитената зона е забранено:

- залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета, защитни горски пояси) при ползването на земеделските земи като такива;
- използването на пестициди (включително второ поколение родентициди) и торове (с изключение на оборска тор) в пасища и ливади;
- косенето на ливадите от периферията към центъра с бързоподвижна техника и преди 15 юли.

ВЕП "Кремена-Тригорци" е на отстояние близо 13 км от ЗЗ "Чаиря" и не би могъл да доведе до отрицателно въздействие върху предмета на опазване, до нарушаване целостта или до увреждане на защитената зона. Не са установени постоянни прелети или причини за прелети на птици между двете територии (вж. Приложение 9). Инциденти с видове, обитаващи ЗЗ "Калиакра" и преминаващи през територията на вятърния парк, са малко вероятни (вж. раздел 4.8) и могат да бъдат избегнати посредством мерките, указани в раздел 4.11.

3.6.1.2. ЗЗ BG0002082 „Батова“ за опазване на дивите птици

ЗЗ BG0002082 „Батова“ за опазване на дивите птици е обявена със Заповед №РД-129/10.2.2012 г. и допълнена със Заповед №РД-81/28.01.2013 г. (обн. ДВ бр. 10/2013 г.) и Заповед №РД-389/07.07.2016 г. (обн. ДВ бр. 59/2016 г.) на министъра на околната среда и водите.

Разстоянието от ЗЗ "Батова" до най-близката турбина е 14 417 м.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Минималната надморска височина в зоната е 0 м, максималната е 357 м. а средната е 226 м. Част от територията (32%) на потенциалната зона попада в обхвата на област Добрич, 67% от територията попада в обхвата на област Варна, а 1% от нея заема морска акватория. По вид собственост територията обхваща 39% държавна, 14% общинска и 47% частна собственост.

Защитената зона обхваща поречието на р. Батова и по-голяма част от Франгенското плато, включително бреговата ивица от Албена до Златни пясъци. В границите на мястото се срещат няколко типа местообитания, от които с най-голяма площ са горските широколистни гори (35%) от цер, благун, обикновен габър и обработваеми площи (44%). Останалата част от територията е заета от открити тревни пространства, обрасли на някои места с храстова растителност, пасища, ливади, овощни градини и лозя. В района около устието на р. Батова е разположен поддържан резерват "Балтата", съхраняващ естествена лонгозна гора и блатни хигрофитни формации.

Защитена зона "Батова" представлява комплекс с различни по характер местообитания, които са характерни както за типични горски видове птици, така и за водолюбиви птици, и птици използващи земеделските земи за хранене и почивка при миграция.

Голяма част от описаните местообитания в Стандартния формуляр за набиране на данни са запазени в района на ПП "Златни пясъци", ПР "Балтата", буферната му зона, както и в горите по поречието на р. Батова.

Предмет на опазване в защитена зона "Батова" са 60 вида птици, включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС и 26 вида редовно срещащи се мигриращи птици, които не са включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС.

Най-важна характеристика на мястото е неговото географско положение на Западно-черноморския прелетен път на птиците – Via Pontica. През защитена зона "Батова" преминава концентриран поток от мигриращи видове - розов пеликан, черен щъркел, бял щъркел, блестящ ибис, сив жерав, голям корморан и др.

Територията е важна и за миграцията на осояда, черна каня, орел змияр, тръстиков блатар, полски блатар, степен блатар, ливаден блатар, късопръст ястреб, белоопашат мишелов, малък креслив орел, малък орел, орел рибар, вечерна ветрушка. По време на миграция грабливите птици редовно нощуват в горите около течението на р. Батова и ловуват в съседните територии. Посочена е височината на полета на основните мигранти - 11% от птиците летят на не повече от 150 м над земята и 35% летят на височина от 160 до 500 м.

Поради наличието на урбанизирана територия с постоянно човешко присъствие и фактора безпокойство, птиците използват териториите и в урбанизирани зони.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Реализацията на ИП няма да доведе до промяна в миграционните трасета на птиците, поради малките си размери (вж. раздел 4.8).

Значителни количества водолюбиви птици презимуват в района, като голяма белочела гъска, зеленоглава патица, лиска, чайка буревестница, които се задържат от м. декември до м. март. Те нощуват в морето и ежедневно прелитат в района да се хранят в нивите във вътрешността, но често се хранят и в земеделските земи, попадащи в тази зона.

Тъй като имота представлява земеделска земя, която се намира в близост до регулацията и е извън зоната, не предоставя подходяща хранителна база за водолюбивите птици. Територията може да е привлекателно място за изхранване на дребни пойни птици като овесарки, чучулиги, щиглеци и др.

Земеделските земи в зона "Батова" се ползват по време на гнездовия период, като територия за хранене на една двойка малък орел и една двойка малък креслив орел, които гнездят в района на горите по долното течение на р. Ватова. Сред видовете, които използват зоната за гнездене и отглеждане на малките са козодой, сирийски пъстър кълвач, среден пъстър кълвач, късопръста чучулига, горска чучулига, полубеловрата мухоловка, червеногърба сврачка, черночела сврачка, градинска овесарка.

Двата вида чучулиги гнездят в степни местообитания или в изоставени земеделски земи, а двата вида сврачки и овесарката гнездят в земеделски земи с налични разпръснати храсти или единични дървета. Изброените видове се срещат в защитената зона в значителни за страната числености. Дебелоклюнатата чучулига има ограничено разпространение в страната, като основната ѝ популация е концентрирана по Северното Черноморско крайбрежие. Останалите видове използват за размножаване горските масиви по течението на р. Батова, като много голяма част от местата за размножаване попадат в границите на защитените територии в района.

Районът на ИП е отдалечен от крайречните и заливни гори, както и свързаните с тях местообитания на видове птици (3 вида кълвачи, полубеловрата мухоловка и земеродно рибарче), поради което не се очаква отрицателно въздействие върху тези видове.

От редовно срещащите се мигриращи птици, които не са включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС, територията е важна за преминаване на голям ястреб, малък ястреб, обикновен мишелов, черношипа ветрушка, сокол орко.

В района на ВЕП няма видима причина, която да привлича грабливи птици, поради което в него не се очакват големи концентрации на мигриращи грабливи птици, въпреки че разстоянието от малко повече от 2 км не е голямо и влиза в периметъра на ловуването.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Евентуални инциденти с птици, посещаващи територията на парка, които са малко вероятни (вж. раздел 4.8), могат да бъдат избегнати чрез прилагане на мерките, указани в раздел 4.11.

3.6.1.3. 33 BG0002061 "Балчик" за опазване на дивите птици

33 BG0002061 "Балчик" за опазване на дивите птици е определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед № 130/10.02.2012 (обн. ДВ, бр. 23/2012 г.), на министъра на околната среда и водите.

Разстоянието от 33 "Балчик" до най-близката турбина е 13 773 м.

Защитена зона BG0002061 "Балчик" има обща площ 1554.16 ха . Намира се в Североизточна България на Черноморското крайбрежие, югозападно от град Балчик, непосредствено до града. Обхваща част от Добруджанското плато и клифа на юг до вилната зона и курорта Албена. На северозапад граничи с международен път Е87, а на североизток със самия град. На територията му попада квартал Момчил. В югоизточната си част е терасирано и прорязано от дълбоки дерета и ровове с отвесни седиментни стени, множество свлачища и обрушвания. Отделено е от морето с тясна брегова ивица и път. От срещашите се тук местообитания преобладават откритите тревни пространства - ненапооявани земеделски земи и пасища с проебладаване на степни съобщества с катраника /*Artemisia alba*/ и брегова овсига /*Bronius riparius*/. Второстепенно местообитание са широколистните дъбови гори от космат /*Quercus pubescens*/ и виргилиев дъб /*Q. virgiliana*/ и храсталачните съобщества.

В района на Балчик са установени 136 вида птици, от които 42 са вписани в Червената книга на България (1985). От срещашите се видове 65 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 7 вида. а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 18 вида, в SPEC3 - 40 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 56 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 51 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС.

Територията е определено като типично място с тесен фронт на миграция от световно значение за реещи се щъркели, пеликани и грабливи птици, като е мястото с най-интензивна миграция на грабливи птици в Североизточна България.

Тук са отчетени най-големите числености по Северното Черноморие на червената каня /*Milvus milvus*/, белоглавия лешояд /*Gyps fulvus*/, тръстиковия блатар /*Circus aeruginosus*/, ливадния блатар /*Circus pygargus*/. степния блатар /*Circus macrourus*/. големия ястреб /*Accipiter gentilis*/, малкия ястреб /*Accipiter nisus*/, късопръстия ястреб /*Accipiter brevipes*/, обикновения мишелов /*Buteo buteo*/, орела рибар /*Pandion*

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

haliaetus/, керкенеца /'Falco tinnunculus/, вечерната ветрушка /Falco vespertinus/. ловния сокол /Falco cherrug/ и сокола скитник /Falco peregrinus/. 23% от птиците прелитат на височина до 150 м над земята и 39% - на височина между 160 и 500 м, което в значителна степен завей от атмосферните условия.

В допълнение, Балчик е една от най-ценните територии в страната от значение за Европейския съюз за опазването на черногърбото каменарче /Oenanthe pleshanka/, чиято гнездова популация е концентрирана по северното черноморско крайбрежие. Бухалът /Bubo bubo/ също гнезди в района. Специални проучвания на гнездящите птици в района на Балчик не са провеждани до сега, но има предпоставки да се счита, че мястото е важно и за други видове птици, характерни за степните местообитания.

Защитената зона е обявена със Заповед № РД-130 от 10 февруари 2012 г., на министъра на околната среда и водите.

В зоната е забранено: премахването на характеристики на ландшафта; залесяването на пасища, ливади и мери, и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения; изграждането на вятърни генератори за производство на електроенергия и на фотоволтаични системи за производство на електроенергия в пасища, ливади и мери.

Поради липса на пряк контакт със защитената зона, реализирането на вятърния парк няма да доведе до отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване, до нарушаване целостта или фрагментация на техните хабитати, както и до увреждане на **защитената зона**. предвид местоположението на имота - в урбанизирана територия.

ВЕП "Кремена-Тригорци" е на отстояние близо 14 км от ЗЗ "Балчик" и не би могъл да доведе до отрицателно въздействие върху предмета на опазване, до нарушаване целостта или до увреждане на защитената зона. Не са установени постоянни прелети или причини за прелети на птици между двете територии (вж. Приложение 9). Инциденти с видове, обитаващи ЗЗ "Балчик" и преминаващи през територията на вятърния парк, са малко вероятни (вж. раздел 4.8) и могат да бъдат избегнати посредством мерките, указани в раздел 4.11.

3.6.1.4. ЗЗ BG 0002097 "Белите скали" за опазване на дивите птици

ЗЗ BG 0002097 "Белите скали" за опазване на дивите птици е определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР. Обявена е със Заповед № 353/03.05.2012 (обн. ДВ. бр. 37/2012 г.) и 816/12.12.2017 г. (обн. ДВ, бр. 100/15.12.2017 г.) на министъра на околната среда и водите.

Разстоянието от ЗЗ "Белите скали" до най-близката турбина е 11 365 м.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Защитена зона „Белите скали“ попада в землищата на гр. Балчик, община Балчик, област Добрич, с. Топола, с. Божурец и гр. Каварна и община Каварна, област Добрич. Общата ѝ площ е 41630,605 дка, от които 17,060 кв. км са морски пространства.

Предмет на опазване в защитена зона „Белите скали“ с идентификационен код BG0002097 са следните видове птици (видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Средиземноморски сокол (*Falco eleonora*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехульник (*Hippolais olivetorum*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), както и видовете по чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР: Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (Керкенец) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

Защитената зона е обявена с цел: опазване и поддържане на местообитанията на посочените видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние и/или неговото подобряване.

В границите на защитената зона е забранено премахването на характеристики на ландшафта, залесяването на пасища, ливади и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения. Забранено е и изграждането на вятърни генератори и на фотоволтаични системи за производство на електроенергия в пасища, ливади и мери.

ВЕП "Кремена-Тригорци" се намира на 11,4 км от 33 "Белите скали" няма пряк контакт с нея и не би могъл да доведе до отрицателно въздействие върху предмета на опазване,

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

до нарушаване целостта или до увреждане на защитената зона. Не са установени постоянни прелети или причини за прелети на птици между двете територии (вж. Приложение 9). Инциденти с видове, обитаващи ЗЗ "Белите скали" и преминаващи през територията на вятърния парк, са малко вероятни (вж. раздел 4.8) и могат да бъдат избегнати посредством мерките, указани в раздел 4.11.

Възможните инциденти с птици, преминаващи през територията на вятърния парк, които са малко вероятни (вж. раздел 4.8) могат да бъдат предотвратени чрез прилагане на мерките, указани в раздел 4.11.

3.6.1.5. ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ за опазване на дивите птици

ЗЗ BG0002051 „Калиакра“ за опазване на дивите птици е обявена със Заповед №РД-559/21.9.2009 г. и допълнена със Заповед №РД-97/06.02.2014 г. (обн. ДВ бр. 15/2014 г.) и Заповед №РД-818/12.12.2017 г. (обн. ДВ бр. 100/2017 г.) на министъра на околната среда и водите.

Разстоянието от ЗЗ "Калиакра" до най-близката турбина е 14 480 м.

ЗЗ „Калиакра“ е с обща площ 109 027,953 дка, от които 55,434 кв. км морски пространства.

Предмет на опазване в нея са голям брой видове птици: Червеногуш гмуркач (*Gavia stellata*), Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Ушат гмурец (*Podiceps auritus*), Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Средиземноморски сокол (*Falco eleonora*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Турилик (*Burhinus oedipnemos*), Кафявокрил огърличник (*Glareolapratincola*), Планински дъждосвирец (*Charadrius morinellus*), Златиста булка

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

(*Pluvialis apricaria*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Бухал (*Bubo bubo*), Блатна сова (*Asio flammeus*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Черногогърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Ястребогушо коптиварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Беловрата мухоловка (*Ficedula albicollis*), Полубелов- рата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*); Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногоуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Обикновена гага (*Somateria mollissima*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Голям нирец (*Mergus merganser*), Голям ястреб (*Accipiter gentilis*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (Керкенез) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), Тъмногърд брегобегач (*Calidris alpina*), Средна бекасица (*Gallinago gallinago*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

33 "Калиакра" е обявена с цел опазване, поддържане и възстановяване на местообитанията птиците и осигуряване на тяхното благоприятно природозащитно състояние. В тази зона, разнообразието на представители на орнитофауната е особено голямо. В границите на зоната е забранено премахването на характеристики на ландшафта при ползването на земеделските земи като такива; залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

изграждане на пречиствателни станции за питейни и отпадъчни води, на съоръжения за третиране на отпадъци, на съоръжения за укрепване на свлачища; пътища и други елементи (обекти) на техническата инфраструктура; изграждането на фотоволтаични инсталации и вятърни генератори за производство на електроенергия в земеделска земя.

ВЕРП "Кремена-Тригорци" е на отстояние близо от 14,5 км северозападно от ЗЗ "Калиакра" и няма връзка с нея. Не са установени постоянни прелети или причини за прелети на птици между двете територии (вж. Приложение 9). Инциденти с птици, обитаващи ЗЗ "Калиакра" и преминаващи през територията на вятърния парк, са малко вероятни (вж. раздел 4.8) и могат да бъдат избегнати посредством мерките, указани в раздел 4.11. Инциденти с птици, преминаващи през територията на парка, които са малко вероятни (вж. раздел 4.8) и могат да бъдат избегнати посредством мерките, указани в раздел 4.11.

3.6.1.6. ЗЗ BG0002115 "Било" за опазване на дивите птици

ЗЗ BG0002115 "Било" за опазване на дивите птици, определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-330/28.04.2014 г. и допълнена със Заповед №РД-817/12.12.2017 г. на министъра на околната среда и водите.

Разстоянието от ЗЗ "Било" до най-близката турбина е 13 500 м.

Предмет на опазване в защитена зона BG0002115 „Било“ са следните видове птици:

- Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие (по Директивата за дивите птици): Малка белочела гъска (*Anser erythropus*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Бухал (*Bubo bubo*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Синя- вица (*Coracias garrulus*), Тундров лебед (*Cygnus columbianus bewickii*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сив жерав (*Grus grus*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Дропла (*Otis tarda*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Златистопер дъждосвирец (*Pluvialis apricaria*);
- Други видове (по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие): Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Посевна гъска (*Anser fabalis*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Орко (*Falco subbuteo*), Черно- шипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), Жълтокрака чайка (*Larus*

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

cachinnans), Чайка буревестница (*Larus canus*), Обикновен пчелояд (*Merops apiaster*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*).

Защитената зона е обявена със следните две цели: 1) опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние; 2) възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

В границите на защитена зона "Било" е забранено:

- Залесяването на ливади, пасища и мери и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- Използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- Използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;
- Изграждането на вятърни генератори и фотоволтаични системи за производство на електроенергия и съпътстващата ги инфраструктура (обслужващи пътища, подстанции, кабелни линии) извън регулацията на населените места.

С допълнителна своя заповед, министърът на околната среда и водите е разширил горния кръг, като е въвел следните допълнителни забрани в зона "Било":

- Лов на Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*).
- Лов на водоплаващ дивеч през тъмната част на денонощието.
- Въвеждането на различни от традиционните за района земеделски култури."

Със същата своя заповед, министърът на околната среда и водите е въвел ограничителна мярка, съгласно която той може със своя заповед временно да спира работата на единични вятърни турбини, групи от ветрогенератори или цели ветроенергийни паркове в светлата част на деня, при наличие на данни за интензивен миграционен поток на птици, които в комбинация със специфични климатични условия създават опасност от сблъсък на птици с витлата на ветрогенераторите.

Горната мярка не се прилага за единични вятърни турбини, групи от ветрогенератори или цели ветроенергийни паркове, които разполагат със система за ранно предупреждение или са включени в интегрирана такава.

ВЕП "Кремена-Тригорци" е на разстояние 13,5 км югозападно от ЗЗ "Било" и няма връзка с нея. Не са установени постоянни прелети на птици между двете територии (вж. Приложение 9).

Инциденти с видове, обитаващи ЗЗ "Било" и преминаващи през територията на парка, са малко вероятни (вж. раздел 4.8) и могат да бъдат избегнати посредством въвеждане

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

на система за ранно предупреждение или включване в такава, както и чрез мерките, указани в раздел 4.11.

3.6.2. Защитени зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна:

3.6.2.1. 33 BG0000133 „Крайморска Добруджа“ за защита на местообитанията

33 BG0000133 „Крайморска Добруджа“, обявена със Заповед № РД-793/20.12.2018 г. на министъра на околната среда и водите, с обща площ 66 577,029 дка.

Разстоянието от 33 "Крайморска Добруджа" до най-близката турбина е 100 м, а разстоянието до най-далечната – 3 005 м.

Предмет на опазване в защитена зона BG0000130 „Крайморска Добруджа“ са:

1. Типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (по Директивата за местообитанията):
 - 40A0* Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества;
 - 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;
 - 62C0* Понто-Сарматски степи (*Ponto-Sarmatic steppes*);
 - 8310 Неблагоустроени пещери;
 - 91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
 - 91H0* Панонски гори с *Quercus pubescens*;
 - 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.
2. Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:
 - Бозайници - Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*);
 - Влечуги - Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
 - Безгръбначни - Лицена (*Lycaena dispar*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*);
 - Растения - Емилипопово прозорче (*Potentilla emilii-popii*).

Защитената зона е обявена за опазване със следните цели:

- Опазване на типовете природни местообитания, посочени по-горе, местообитанията на посочените видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние;

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Подобряване при необходимост на състоянието на типовете природни местообитания и на местообитанията на видовете, посочени по-горе;
- Възстановяване при необходимост на типовете природни местообитания, посочени по-горе.

Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете по т. 2, застрашени от изчезване и означени със знак (*), съответно в приложения № 1 и № 2 на Закона за биологичното разнообразие, както и тези от тях в неблагоприятно природозащитно състояние в съответния биогеографски район.

В границите на защитената зона са забранени:

1. промяната на начина на трайно ползване, разораването, залесяването и превръщането в трайни насаждения на ливади, пасища, мери, както и на други тревни площи (обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот 5 или повече години) в границите на местообитания, при ползването на земеделските земи като такива;
2. търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скално-облицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали) с изключение на тези, за които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“ има започната процедура за предоставяне на разрешения за търсене и/или проучване, и/или за предоставяне на концесия за добив по Закона за подземните богатства и по Закона за концесиите, или е започнала процедура за съгласуването им по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, или е подадено заявление за регистриране на търговско откритие;
3. движение на МПС извън съществуващи пътища (вкл. горски, селскостопански, ведомствени такива) в неурбанизирани територии освен за провеждане на селскостопански, горскостопански, аварийни, контролни и консервационни дейности или по предварително съгласувани с РИОСВ - Варна, маршрути;
4. почистване и унищожаване на храсти от нисък бадем (*Amygdalus nana*), анасонолистна шипка (*Rosa pimpinifolia*), бодлива шипка (*Rosa myriacantha*), степна вишня (*Cerasus fruticosa*), длъгнестолитен тъжник (*Spiraea media*), ирга (*Amelanchier ovalis*) и котонеастер (*Cotoneaster* sp. div.) в поземлени имоти с номера 007001 и 023020 съгласно актуалната към януари 2018 г. карта на възстановената собственост за землището на с. Бежаново, община Генерал Тошево, област Добрич, и в незалесената територия от имот 000026 съгласно актуалната към януари 2018 г. карта на възстановената собственост за землището на с. Александър Стамболийски, община Генерал Тошево, област Добрич;

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

5. използването на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите;
6. използването на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;
7. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване;
8. издаване на разрешения за строеж и всякакво строителство на територията, определена с координатен регистър на разпространението на природно местообитание 62C0 * Понто-Сарматски, както и инициране, провеждане или продължаване на процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, ЗБР, Закона за горите, Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, Закона за устройство на територията и съответните подзаконовни нормативни актове, които са предпоставка за реализация на строителство; забраната не се прилага за строежи с действащо разрешително за строеж към датата на обнародване на настоящата заповед; за ремонт и реконструкция на съществуващи обекти; за изграждане, ремонт или реконструкция на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура; при реализация на строежи с действащо разрешително за строеж към датата на обнародване в „Държавен вестник“ на настоящата заповед, предмет на изключението, с цел гарантиране опазване на природно местообитание 62C0 * Понто-Сарматски степи е необходимо изрично становище на Регионалната инспекция по околната среда и водите - Варна, че конкретното строителство не засяга местообитанието;
9. на територията, определена с координатен регистър на разпространението на природно местообитание 62C0 * Понто-Сарматски степи съгласно приложение N° 2, неразделна част от настоящата заповед, разораване, залесяване и създаване на трайни насаждения, плодови и зеленчукови култури, зърнено-бобови култури, листностъблени зеленчукови култури, кореноплодни зеленчукови култури, луковични зеленчукови култури, маслодайни култури, влакнодайни култури, етеричномаслени култури, едногодишни или многогодишни фуражни култури;
10. премахването на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива;
11. промяна на предназначението на горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

12. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50 % от запаса на съответната горска територия вследствие на природни бедствия;
13. отсичането на биотопни дървета с изключение на случаите, когато представляват опасност за живота и здравето на хората, като отсечените биотопни дървета се оставят на място;
14. паша в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост.

Относими мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са заложили и в следните секторни планове:

1. Мерки, произтичащи от Плана за управление на речните басейни в Черноморски район (2016 - 2021):

- Забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло;
- Забрана за употреба на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба върху зони за защита, определени в Закона за водите, или други площи, определени със заповед на МОСВ.

2. Мерки, произтичащи от Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници (2011 - 2020):

- Забрана за провеждане на нови съгласувателни процедури по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и ЗБР за фотосоларни/фотоволтаични съоръжения/инсталации в земеделския и горския фонд, с изключение на такива за самостоятелно захранване на обекти или в нарушени терени;
- Забрана за провеждане на нови съгласувателни процедури по реда на ЗООС и ЗБР за вятърни генератори в земеделския и горския фонд, с изключение на такива за самостоятелно захранване на обекти или в нарушени терени.

В границите на защитената зона се препоръчва:

- Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (ВПС) - чрез косене; косенето да се извършва от 15 юни до 15 юли за равнинни и хълмисти райони и между 30 юни до 15 август за планинските райони, като се осъществява ръчно или с косачки за бавно косене, коси се от центъра към периферията или от единия край на ливадата към другия с ниска скорост; окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;
- възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (ВПС) - чрез паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1 ЖЕ/ха;

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- превръщане на обработваеми земеделски земи в постоянно затревени площи;
- извършване на противоерозионни мероприятия в лозя и трайни насаждения;
- извършване на противоерозионни мероприятия в обработваеми земи.

За горските типове природни местообитания, предмет на опазване в защитената зона, е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

ВЕП "Кремена-Тригорци" е в съответствие с изискванията на Заповедта за обявяване на ЗЗ "Крайморска Добруджа", в която детайлно са разписани всички забрани и ограничения за дейности в нея. Вятърният паркът е в съответствие с всички и не нарушава нито една от тях.

Най-близките природни местообитания в ЗЗ "Крайморска Добруджа", които реално могат да представляват обект за защита, са на повече от 2000 м източно от най-близката до тях турбина. Земите в района на ВЕП "Кремена-Тригорци" са обработваеми терени (вж. фиг. 7), които се орат и засяват всяка година, и по тази причина редки и защитени растителни видове и местообитания в тях няма, и не може да има. Нивите биха могли евентуално да играят роля на хранителна среда за птици, но в Заповедта за обявяване на ЗЗ "Крайморска Добруджа" не е указан нито един орнитологичен вид, чието местообитание да е обект на защита в тази зона. Паркът не отнема никаква площ от защитената зона, не интервенира в нейните функции и не оказва влияние върху местообитанията и видовете, които са обект на защита в нея.

3.6.2.2. ЗЗ BG0000133 „Комплекс Калиакра“ за защита на местообитанията

ЗЗ BG0000133 „Комплекс Калиакра“ за защита на местообитанията е обявена със Заповед № 815/12.12.2017 г. (обн. ДВ. бр. 100/15.12.2017 г.) на министъра на околната среда и водите.

Разстоянието от ЗЗ "Комплекс Калиакра" до най-близката турбина е 14 460 м, но това всъщност е разстоянието до една съвсем тясна ивица от ЗЗ, протегната на северозапад, в посока към ВЕП. На практика, разстоянието до същинската част на Зоната е по-голямо.

ЗЗ BG0000573 "Комплекс Калиакра" е обявена в съответствие със следните цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване;

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

В границите на защитената зона се забранява: увреждане и унищожаване на естествената растителност в крайбрежната плажна ивица и в дюни извън активната плажна площ освен в случаите на почистване; издаване на разрешения за строеж и всякакво строителство на територията, определена с координатен регистър на разпространението на природно местообитание 62C0* Понто-Сарматски степи, разораване, залесяване и създаване на трайни насаждения, и умишлено внасяне в морската среда на чужди видове;

На практика ВЕП "Кремена-Тригорци" се намира на повече от 15 км от основната част на ЗЗ "Комплекс Калиакра", при което между местообитанията в двата района не би могло да се осъществи и теоретично някаква връзка и взаимно влияние.

3.6.2.3. ЗЗ BG0000102 "Долината на р. Батова" за защита на местообитанията

ЗЗ BG0000102 "Долината на р. Батова" за защита на местообитанията е обявена със Заповед № РД-800/09.08.2021 г. на министъра на околната среда и водите. Нейната обща площ е 184 591.874 дка.

Разстоянието от ЗЗ "Долината на река Батова" до най-близката турбина е 14 417 м, т.е. колкото и до ЗЗ "Батова", тъй като двете ЗЗ в най-близкия си до ВЕП край, се препокриват.

ЗЗ „Долината на река Батова“ обхваща поречието на река Батова и част от Франгенското плато, в землищата на гр. Аксаково, с. Въглен, с. Генерал Кантарджиево, с. Долище, с. Изворско, с. Климентово, с. Любен Каравелово, с. Новаково, с. Орешак, с. Яребична, община Аксаково, област Варна, с. Кранево, с. Ляхово, с. Оброчище, с. Рогачево, с. Храброво, с. Църква, община Балчик, област Добрич, с. Батово, с. Дебрене, с. Одърци, с. Прилеп, с. Соколник, с. Стожер, община Добричка, област Добрич.

Целите на опазване в ЗЗ BG0000102 „Долината на река Батова“ са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Предмет на опазване в BG0000102 33 „Долината на река Батова“ са:

- Природни местообитания: 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*); 2110 Зараждащи се подвижни дюни; 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни); 2180 Облесени дюни: 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*; 40A0* Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества; 62C0* Понто-Сарматски степи; 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*); 91 G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*; 91110* Панонски гори с *Quercus pubescens*; 9110* Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp*; 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.
- Бозайници: Видра (*Lutra lutra*); Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*); Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*); Степен поп (*Mustela eversmannii*); Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*); Остроух нощник (*Myotis blythii*); Дългопръст нощник (*Myotis caraccinii*); Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*); Голям нощник (*Myotis myotis*); Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*); Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*); Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*); Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*); Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*); Лалугер (*Spermophilus citellus*); Пъстър поп (*Vormela peregusna*);
- Земноводни и влечуги: Ивичест смок *Elaphe quatuorlineata*; Обикновена блатна костенурка *Emys orbicularis*; Шипобедрена костенурка *Testudo graeca*; Шипоопашата костенурка *Testudo hermanni*; Голям гребенест тритон *Triturus karelinii*.
- Риби: Обикновен шипок *Cobitis taenia*
- Безгръбначни: Вертиго *Vertigo moulinsiana*; Вертиго *Vertigo angustior*; Обикновен сечко *Cerambyx cerdo*; Бръмбар порач *Lucanus cervus*; Буков сечко *Morimus funereus*; Алпийска розалия *Rosalia alpina*.
- Растения: Обикновена пърчовка *Mimantoglossum caprinum*.

Вятърният парк е далеч от 33 "Долината на р. Батова", няма пряк досег с нея и няма как да окаже негативно въздействие върху чувствителните и уязвими под-зони и видове, намиращи се в нея.

3.7. Ландшафт и обекти с историческа, културна или археологическа стойност

Територията, върху която ще бъдат монтирани 19-те броя вятърни електрогенератори представлява сравнително равнинна повърхност – земеделска земя, предназначена за

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

ниви. В имотите няма изградени постройки. Няма данни за нарушеност на ландшафта към момента на изготвянето на настоящия доклад.

Пред вид типа на строителството, следва да се очаква, че реализирането на инвестиционното намерение ще повлияе върху вида на ландшафта. Очаква се измененията в елементите на ландшафта ще бъдат основно по отношение на визуалната среда. По отношение на водите, въздуха, почвите, геоложката основа и растителния свят не се очаква инвестиционното предложение да доведе до значими промени в ландшафта тъй като:

- няма да предизвика поява на нови замърсители на въздуха,
- не създава риск от изменение в режима на водите,
- няма да окаже постоянно въздействие върху състоянието на повече от 14 % от почвата;
- не се очаква значително отрицателно въздействие върху растителния свят, още повече че няма информация да има местообитания на видове с природозащитен статус;
- не се очаква да предизвика свлачищни и срутищни процеси.

Очакваното въздействие върху ландшафта е свързано основно с действието на някои физични фактори (шум и светлинни ефекти), въздействието върху животинския свят и промяната в облика на средата.

От вредните физични фактори, може да се очаква единствено шумът да окаже по-значимо влияние върху структурата и функционирането на съществуващия ландшафт. Шумът ще окаже влияние върху акустичната среда в района на площадката, но като се има предвид отдалечеността (на повече от 500 м) от урбанизирани райони (с. Кремена и с. Балканци), не се очаква върху тях да им значимо въздействие. Още повече, че съвременните турбини са снабдени със системи за намаляване на шума, които стават все по-ефективни.

При реализацията на инвестиционното предложение не се очаква значително отрицателно въздействие върху животинския свят в района, тъй като не се очаква вятърните турбини да препречват прелета на птиците в степен, която да застраши съществуването на видовете. Загубата на местообитания и на гнездящи видове птици с природозащитен статус не се очаква.

Изменение на облика на средата в следствие изграждането на вятърните турбини може да окаже въздействие върху комфорта на хората. Кулите на вятърните турбини са с височина под 130 м и имат 3 бр. витла. Площта на размах на витлата е 20 601 m², а диаметърът на ротора е 162 m. Поради височината си турбините ще се открояват на фона, въпреки че не препречват изглед към море или към планина с някаква особена естетическа или емоционална стойност. Трябва, обаче, да се отбележи, тяхното

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

възприятие е силно субективно и различни хора реагират различно при вида им. Обективната оценка се свежда до това, каква част от обзора възпрепятстват сумарно турбините и влизат ли в противоречие с характера на ландшафта. Очевидно, частта е далеч под един процент, а присъствието на турбини в равнинен ландшафт със земеделски земи отдаване вече е обичайно явление.

Понастоящем разглежданата територия представлява земеделска земя за пасище, върху която няма изградени никакви постройки. Може да се направи извода, че инсталирането на 19 бр. вятърни турбини и обслужваща ги кабелна мрежа не се очаква да доведе до настъпване на значими промени в структурата и функционирането на съществуващия към настоящия момент ландшафт, освен във визуално отношение.

3.8. Територии и/или зони и обекти със специфичен санитарен статут или подлежащи на здравна защита

Пет села Кремена, Тригорци, Балканци, Дропла и Дъбрава се явяват обекти, подлежащи на здравна защита по смисъла на чл. 2, ал. 3 и Приложение № 2 към отменената НАРЕДБА № 7 на МЗ за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (отменена през 2011 г.). В случая няма нормирана минимална ХЗЗ, независимо, че такава е нанесена на чертежите на ПУП-ПП от проектантите, съгласно чл.2, ал 3 и Приложение № 2, т 1 към отменената НАРЕДБА № 7. За електропроводи с напрежение 110 kV са нормирани санитарно-хигиенни отстояния – 10 м, като терените под проводите от двете им страни не се застрояват за обитаване или извършване на дейности. В кабелното трасето и в мястото на включване в 110 kV киловолтовата линия няма застроени територии и други обекти на санитарна защита

Съгласно изискванията на Наредба № 14 от 15 юни 2005 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия, разположението на агрегатите трябва да е на разстояние не по-малко от 500 м от жилищни обекти. В предложения проект това изискване е спазено.

В непосредствена близост до обекта (в границите на 500 m) няма други урбанизирани територии, затова не се очаква реализирането на инвестиционното предложение да окаже съществено влияние върху здравно-хигиенните аспекти на околната среда. Очаква се шумът от ветрогенераторите да оказва влияние основно в района на територията на площадката. Възможните негативни въздействия ще бъдат по време на строителството и при това с локално разпространение. Прах ще се отделя през периода на изграждането на инвестиционното предложение и при основни ремонти през периода на тяхното времетраене.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Прахът по принцип влияе на дихателната система на хората, като частиците се задържат предимно в носа и горните дихателни пътища, които играят ролята на „филтър“ на организма. При прахови частици с много малка големина задържането им става предимно в белодробните алвеоли. Особено опасни са фините прахови частици $ФПЧ_{10}$, $ФПЧ_5$ и $ФПЧ_{2,5}$. Човешкият организъм притежава редица защитни механизми срещу праха. Продължителното вдишване на високи концентрации прах, обаче, затруднява значително функцията на човешките защитните механизми за самопочистване. Нормирането на съдържанието на прах във въздуха на работната среда е направено с НАРЕДБА № 13 на МТСП и МЗ за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на химични агенти при работа, но то не се отнася за жилищна среда.

В случая рискове от наднормено запрашаване не съществуват, тъй като те са характерни за промишлена работна среда и за места с интензивен градски транспорт. В селска местност опасни нива на прах и още повече, на $ФПЧ$ от всичките им размери, не могат да се формират, поради липса на източници. Такива не биха могли да достигнат къщите в близко разположените селища, намиращи се на минимум няколкостотин метра от най-близките турбини, дори и по време на изграждането на обекта, защото то също не е свързано с отделяне на големи количества прах. Заварките и зачистването на метални ръбове са епизодични дейности, извършвани на разстояния по-големи от 100 метра от къщите, които в полеви условия не могат да формират наднормени концентрации.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Раздел 4. Тип и характеристики на потенциалното въздействие върху околната среда, като се вземат предвид вероятните значителни последици за околната среда вследствие на реализацията на инвестиционното предложение

4.1. Въздействие върху населението и човешкото здраве, материалните активи, културното наследство, въздуха, водата, почвата, земните недра, ландшафта, климата, биологичното разнообразие и неговите елементи и защитените територии

4.1.1. Климатични характеристики

Разглежданият район е с умерено континентален климат, омекотен от близостта и влиянието на водните басейни - Черно море.

Преобладават ветровете от северната четвърт - около 50%. Ветровете със скорост до 10 m/s обхващат около 90% от случаите. Характерни за района са умерените и силните ветрове - средногодишната скорост на вятъра е около 3.5 m/s. Средногодишната честота на дните с по-силен вятър - над 5 m/s, който предизвиква високо ниво на турбуленция и ефективно разсейва замърсителите, е 20.3%. Случаите на тихо време са малко - под 25%, което е благоприятно за разсейване на замърсителите. Характерно за района явление е наличието на оризови циркулации (около 90 дни годишно) - най-често през юли - август със скорост от 3 до 5 m/s.

Средната годишна температура е 12. °C. Годишният ход на температурата има минимум през м. януари и максимум - през м. юли. Най-ниска е средната температура на въздуха за януари - +1.2 °C, а най-висока е за юли - +22.6 °C. Средногодишното количество на валежите е около 500 mm.

Средногодишната стойност на относителната влажност на въздуха е 77%, максималната стойност - 82% е през зимата, а минималната - 70% - през лятото. Средногодишният общ брой на дните с мъгла в района е сравнително голям - 35. Те оказват неблагоприятно влияние при разпространението на замърсителите по въздуха, т.к. възпрепятстват ефективното разсейване.

В района на Балчик няма автоматична метеорологична станция на НИМХ. Епизодични замервания се провеждат в центъра на гр. Балчик и на пристанището. В к.к. Албена има пункт за мониторинг, данните от който показват, че концентрацията на замърсители (серни, азотни оксиди и прах) е значително под ПДК през целия период.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Проучвания на потенциала на вятъра

Проучванията и докладът за силата, скоростта и плътността на ветровия поток са извършени преди проектирането на вятърния парк съвместно от фирмите „Тесса Енерджи“ ООД като инвеститор, фирма „Енерги Проект Норд“ ООД, Германия, като проектант и фирма „Винд Консулт“ ООД Германия, като оторизиран и лицензиран оценител и измервател на ветровия потенциал. За целта са направени измервания на собствена мачта, монтирана в близост до проектирания ветрови парк, като датчиците са разположени на три височини (нива) над земята. Измерването на потенциала на вятъра, влажността на въздуха и др. климатични условия е извършвано в продължение на 5 години. Въз основа на получените данни е изготвен Доклад за потенциала на вятъра в региона. Докладът на фирмата Wind Consult е представен в Приложение 10.

Докладът определя местоположението на вятърния парк като много добро от гледна точка на енергийната плътност на вятъра. Производителността на всяка една от турбините в зависимост от нейното местоположение и на парка, като цяло са оценени, като много високи.

Авторите на доклада отбелязват, че условията на потока се определят от регионалното местоположение, орографията и грапавостта на терена в радиус над 10 км, както и от елементите, възпрепятстващи движението на въздушните маси в мястото на измерване, доколкото има такива.

Средногодишната енергийна производителност (добив на енергия) се изчислява, като се използват свързани с местоположението параметри на функцията за разпределение на скоростите на вятъра на височината на главината на турбината.

Всички изчисления (с изключение на тези, за добива на енергия) се основават на т.нар. "стандартна атмосфера" – идеализирано състояние на атмосферния въздух, независимо от времето, за което се приема, че на ниво морско равнище средното въздушно налягане е 1013,25 hPa, средната плътност на въздуха е 1,225 kg/m³ и средната температура е +15 °C.

Данни за вятъра са получени от контролни измервания на скоростта му, в близост до местоположението на вятърния парк. Обхванатият период на контролните измервания е 08.07.2005 – 30.06.2006 г. Данните от контролните измервания не представляват "дълга поредица от данни". Впоследствие те са сравнени с данните за същия период за точка N45 E27.5 от Световния атлас на вятъра. Сравнителният анализ показва, че ветровият потенциал на използваната серия от данни се съгласува добре с периода от 1976 до 2005 година. Следва да се отбележи обаче, че използваната референтна точка се намира на около 180 км от мястото на разглежданата вятърна турбина и нейната представителност може да бъде ограничена.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Изчисленията са извършени за конкретна конфигурация на вятърни турбини, показана в Приложение 3 от доклада.

Реалната икономическа рамка на проекта не е била известна на авторите на доклада. Същият е изготвен безпристрастно от WIND-advis GmbH, в съответствие с последните достижения на технологията и знанието, приложими за подобни изследвания и анализи, известни на авторите.

4.1.2. Атмосферен въздух

Бъдещите строителни мероприятия на площадката могат да бъдат причина за локални и кратковременни повишавания на концентрациите на прах. органичен и неорганичен от извършваните изкопно насипни работи с инертни материали, вертикална планировка и работата на строителната механизация.

При строителството е възможно отделянето на т. нар. „общ суспендиран прах“ с природен характер, чието наличие ще бъде ограничено до минимум. Това отделяне ще има временен характер. Количеството отделен и емитиран прах е в пряка зависимост от метеорологичните фактори, сезона, обема на работата и натоварването на строителната механизация. Прахът се влияе от случайният характер на изброените по горе фактори поради което и оценките за емисиите са условни.

Работата на техника е свързана с отделянето на изгорели отработени газове Те са тежки смеси, с ограничен ареал на разпространение, неравномерно разпределени дори върху площадката на проекта.

По време на строителството ще бъдат извършвани заваръчни дейности и отделяни на технологични газове, които също имат локално разпространение

По експертна оценка, отчитайки проветривият характер на района, не едновременно строителство, може да се приеме, че дори при интензивна работа няма да бъдат надвишени нормите за населени места в прилежащите имоти като цяло На тази база може да се прогнозира че въздействието на предвижданията на плана върху въздуха в рамките на строителните площадки през строителния период ще бъдат съществени, но общо взето в рамките на нормативно допустимите за работна среда дори при неблагоприятни условия.

Използването на съоръженията за производство на електрическа енергия от силата на вятъра не предполагат отделянето на каквито и да е вредни вещества в атмосферния въздух. Във връзка с това, няма причина да се очаква промяна в качеството на атмосферния въздух.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

На база на данни от извършени оценки на въздействието на аналогични съоръжения в района, в т.ч. и на импактен мониторинг, може да се направи следната прогноза за характера въздействието върху атмосферния въздух:

- териториален обхват - малък (до 50 м) само по време на строителството, по
- време на експлоатацията - без въздействие;
- степен на въздействие — незначителна, съизмерима с фона;
- продължителност на въздействие - краткотрайно за строителния период;
- честота – непостоянна, в рамките само на строителния период;
- кумулативни ефекти — отсъстват условия за такива.

Очевидно е, че изграждането и използването на съоръженията от ВЕП няма да окаже трайно въздействие върху качеството на атмосферния въздух.

4.1.3. Води

Разглеждания район попада в източната част на мизийската платформа, където пресноводни артезиански басейни и структури са формирани по всички сводове на Севернобългарското сводово издигане. Широкото разпространение на карбонатните скали и разнообразните тектонски структури създават условия за образуване на значителни количества карстови води. Карстовите води на Добруджа разпространени главно в нейната източна част. Водите в малма и валанжа образуват общ водоносен хоризонт от дълбоко залягащи напорни води с водоупорни хотривски мергели.

Води в кватернерните отложения

Кватернерните отложения имат повсеместно разпространение, като са представени от различни генетични типове: пролувиални, делувиялни, колувиални, делапсивни, алувиални и смесени по тип наслаги. Обикновено в тях се формират порови по тип, ненапорни води, образуващи отделни потоци с насочени към речно-овражната система. Подхранването на подземните води в пролувиално-делувиялните отложения се извършва от инфилтрация на валежи и на повърхностни води, както и от пукнатинни и пукнатинно-карстови води.

Дълбоки подземни води

Дълбоките подземни води са напорни и се разкриват в два водоносни хоризонта: еопенски и малм-валанжски. Първият е формиран в средноеоценски пясъци на дълбочина 450 м. Защитен е от горен водоупор от олигоценски глини, горноеоценски мергели и средноеоценски варовици с мощност 300 м. Вторият хоризонт е формиран в малм-валанжския карбонатен комплекс с мощност 600 м на дълбочина до 1800 - 2000 м. Защитен е от горен водоупор от хотривски мергели с мощност около 650 м. Водите са хидрокарбонатно-калциеви. Дълбоките подземни води са естествено защитени, а подхранващите им зони са извън района на разглежданата територия на ИП. Техният

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

характер и разположение показват, че не съществува възможност за замърсяване на хоризонта от предвидените дейности, свързани с изграждането и експлоатацията на вятърния парк.

Най-близките термоминерални сондажи са в район "Североизточна България" подземни води от малмваданжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20 (градуса по Целзий) - област Варна, област Добрич, област Шумен. Най-близко разположени са следните сондажи:

Таблица 9
Най-близки термоминерални сондажи до района на ИП

№ Водоизточник и местоположение	Q, л/сек	T°
P-12x Албена	21	30
P-13x Албена	42	30
P-149x Албена	16	28

Най-водообилни са сарматските варовици и в тях се формира напорен грунтов поток с посока движение на изток към Черно море. Този поток се дренира от редица извори край Балчик, Рогачево и р. Батова, а също така и подводно в Черно море. Дебитите на всички извори са ниски и почти винаги пресъхват през летните месеци. По тази причина те нямат стопанско значение.

Повърхностни води

Повърхностните води се отнасят към Черноморската водосборна област. В хидроложко отношение районът се отнася към подобласт с преобладаващо дъждовно подхранване и район с преобладаващо влияние на подпочвеното подхранване. Хидрографската мрежа в района е представена от локални дерета и други малки овражни форми, които осигуряват естествения отток на дъждовните води, без да имат някакво друго значение.

Прогнозно въздействие върху водите

Инвестиционното предложение не изисква водопотребление от местен водоизточник, а отделянето на отпадъчни води е в нищожни размери. По тази причина и при обичайния режим на експлоатация не се очаква въздействие върху повърхностните води и никакво въздействие върху подземните води. Същото се отнася и за строителния период.

Водоснабдяване на площадката няма да се осъществява. В сградата на подстанцията, която следва да бъде изградена по предварителния договор за присъединяване към електропреносната мрежа (Приложение 17), ще се доставя периодично бутилирана минерална вода за временно пребиваващите. В двора на имота ще се достави контейнер за условно чисти води, които ще се ползват по време на текущи ремонти.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

В случая дейностите не изискват ползване на вода за производствени нужди, а за санитарно-битовите нужди ще се потребява периодично вода в много малки количества.

Прогнозното въздействие върху водите има следния характер:

- териториален обхват - малък (до 5000 м) само по време на строителството
- по време на експлоатацията - без въздействие;
- степен на въздействие — незначителна, съизмерима с фона;
- продължителност на въздействие - краткотрайно за строителния период;
- честота – непостоянна, в рамките само на строителния период;
- кумулативни ефекти — отсъстват условия за такива.

4.1.4. Геоложка среда

Площадката за изграждане на вятърния парк се намира в Източната Мизийска равнина, в северната плоска периферия на което е образувано Лудогорско-Добруджанското плато. Лудогорско-Добруджанското плато (средно 250-350 m н.в.) е наклонено на север-североизток и изток и е нарязано от дълбоко всечени каньоновидни суходолия, между които се разполагат широки, плоски междудолинни ридове, постепенно прехождаци в крайдунавските низини. Между Лудогорското и Добруджанското плато няма ясни морфографски граници и последното се явява североизточно продължение на Лудогорското. Добруджанското плато е вододелно между Черно море и р. Дунав. Приморската му част е леко наклонена (1-2°) на изток-североизток и в нея много слабо се очертават асиметрично развити суходолия, насочени към Черно море. Това е най-равнинната част на Мизийската равнина (вертикалното разчленение е под 50 m/km², а хоризонталното – между 0,5 и 1,5 km/km²).

В геолошко отношение районът попада в областта на Северното черноморско крайбрежие и е неразделна част от плацидната структура на Дунавската равнина. Изграден е от сарматски варовици покрити от кватернерни льосови глини. Разрезът е представен от две системи – неогенска и кватернерна. Кватернерната система в района е представена от льосови отложения. Льосът представлява широко разпространена дребнозърнеста прахово-песъчлива и прахово-глинеата скала. Тя покрива всички по-стари скали и играе роля на покривен хоризонт. Дебелината на льосовия комплекс в тази част на Добруджанското плато е сравнително малка – от порядъка на 7-5 m.

Неогенската система е представена от горният сармат. Той е изграден от сиво-бели до жълтеникави, напукани и окарстени варовици, богати на органични включения от миди и охлюви. Обикновено варовиците са тънкопластови с добре очертаващи се пластове с променлива дебелина. Мощността на горносарматските варовици достига до 30 m.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

От хидрогеоложка гледна точка разглеждания район е типично карстов. В сарматските варовици са акумулирани карстови и пукнатинни води, чието статично водно ниво е на 10-12 m от кота терен. Изворите са с дебит над 1 l/s. В льосовия комплекс също се наблюдават извори, но техният дебит е от порядъка на 0,050 до 0,100 -0.150 l/s.

В геоморфоложко отношение районът се отнася към приморската част на Дунавската равнина. Според геоморфоложкото райониране, ИП попада в Балчишко-Франгенски подрайон на Добруджанско-Франгенския район. Характерните геоморфоложки форми за района са свлачищните склонове и старите абразионни заравнености. Кватернерните тераси в района са силно засегнати от свлачищни процеси, а по-ниските от тях - от морската абразия.

В участъка в който се намират имотите, отредени за фундаменти на вятърните турбини, няма активизирани свлачища и срутища. Не се наблюдава и абразия. Няма открит карст и не съществува опасност от наводняване с поройни води.

Очаква се, че теренът предлага добри възможности за строителство по отношение на устойчивостта. Изграждането на ветроенергийните обекти няма да създаде условия за активизиране на свлачищни и/или срутищни процеси.

Строителните работи във връзка с инсталиране на вятърните турбини ще включват извършване на изкопни работи, кофраж, заливане на бетон, и др. Разположението на вятърните турбини и строителните технологии не се очаква да окажат значимо негативно въздействие върху геоложката основа.

Предвидените за строителство фундаменти на съоръженията могат да окажат въздействие върху геоложката среда главно през строителния период, чрез възможни слягания при неспазване на изискванията на законодателството и правилата и нормите за фундиране. Теренът е стабилен и при него не съществува опасност от негативни геоложки проявления - локални срутища, свлачища и др.

Всички разгледани варианти по отношение местоположенията на фундаментите на вятърните турбини са с идентично въздействие върху геоложката основа. Възможните въздействия на ИП върху геоложката основа са свързани с натоварването ѝ от турбините, но инженерно-геоложките проучвания показват, че за целта тя е достатъчно здрава.

Прогнозното въздействие върху геоложката основа има следния характер:

- териториален обхват – малък (до 5000 m) само по време на строителството
- по време на експлоатацията – малък (до 5000 m);
- степен на въздействие – значителна, възможен дестабилизиращ ефект;
- продължителност на въздействие – постоянно, за периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — без условия за такива, турбините са раздалечени.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

4.1.5. Почви

Терените, отредени за изграждане на вятърния парк и на кабелните трасета, попадат във физикогеографската подобласт на Приморска Дунавска равнина в Добруджанско-Франгенската морфоструктурната форма. Според почвената класификация на България (М. Пенков), почвите в района са представени от следните почвени типове: „черноземи“, представени от вида „излужени черноземи“ с разновидност „средно до силно излужени“, слабо мощни, тежко песъчливо-глинести. Почвеният вид срещан в имотите, отредени за реализация на вятърния парк са черноземи и излужени черноземи. Необработваемите терени в района са представени от две разновидности „Средно до силно излужени черноземи“, образувани върху изветрели сарматски варовици и „варовити мергели“. Имат средно-мощен почвен профил, състоящ се от хумусно-акумулативен хоризонт (45- 65 cm) и безкарбонатен преходен хоризонт (30-50 cm). Хумусният хоризонт е тъмно-кафяв, с троховидно зърнеста структура, като карбонатите са измити над 50 cm (карбонатен миел в профила почти липсва). Преходният хоризонт е кафяв, уплътнен, тежко-песъчливо глинест, с буцеста структура. Водопропускливостта им е видимо добра. Почвите са добре запасени с хумус (3 - 5%), отличават се с добри общи физични свойства – добра водопропускливост и добър въздушен режим. Излужените черноземи в района са подложени на ветрова ерозия.

Прогнозно въздействие

За целите на изграждането на вятърния парк е променено предназначението на земята само в границите на фундаменти на турбините и временно по маршрутите на кабелните трасета, след което земите за достъп и за кабелни трасета (Таблица 2) отново възвръщат статута си на земеделски земи.

Прогнозното въздействие върху почвите има следния характер:

- териториален обхват – малък (до 5000 м) само по време на строителството
- по време на експлоатацията – до 20 дка унищожени почви под фундаменти;
- степен на въздействие – значителна, необратима;
- продължителност на въздействие – постоянно, за периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти – без условия за такива, турбините са раздалечени.

4.1.6. Ландшафт

Съгласно ландшафтното райониране на Българското Черноморско крайбрежие на М. Данева и К. Мишев, районът на Община Балчик попада в клас. „Северно Черноморско крайбрежие“ подклас: „Равнинен“; според характеристиките на урбанизираната територия: „Ландшафт на земеделски земи“; според степента на нарушеност: „ненарушен“.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Прогнозно въздействие

Въздействието на вятърните турбини върху ландшафта е визуално и възприятието на промяната е индивидуално. Паркът не се явява пречка за добра видимост към потенциални обекти, за които изгледът е важен, като специализирани защитени обекти, към море, към ценни пейзажи, тъй като в района такива няма. Опитът от изградените вятърни паркове у нас показва, че те се вписват в общия пейзаж на земеделските земи.

Прогнозното въздействие на ВЕП върху ландшафта има следния характер:

- териториален обхват – до 10 000 м
- по време на експлоатацията – до 10 000 м;
- степен на въздействие – незначителна, необратима;
- продължителност на въздействие – постоянно, за периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — възможни, при изграждане в близост на нови турбини.

4.1.7. Вредни физични фактори

Шум и вибрации

На етап предварителни проучвания е изготвена и карта на разпределението на шума от едновременната работа на 19-те агрегата (фигура 5). Моделирането е извършено от Energie Projekt Nord GmbH Германия с помощта на софтуерния пакет за моделиране – WindPRO. Конкретния модел турбини, чиито параметри са използвани при моделната прогноза имат максимално ниво на звукова мощност около над 112 dB при мощност на турбината 3 MW. Съгласно проспекта на фирма VESTAS (Приложение 13), максималната звукова мощност на новите 6-мегаватови турбини е 104.9 dB.

Резултатите от моделните изследвания показват, че с използването на по-шумните 3-мегаватови турбини, шумови нива над 40 dB могат да се очакват извън границите на с. Кремена, а в посока жилищните обекти на селото стойностите намаляват още повече (вж. фиг. 8). Очевидно е, че със смяната на турбините тези стойности ще спаднат още повече, поради съществено по-ниското ниво на звуковата мощност при източника (104.9 вместо 112 dB).

Това не са единствените преимущества на новите модели вятърни турбини. Производителят дава следния списък от съществени преимущества пред старите такива, заложили в проекта

- Оптимизиране при режими на мощността от 5,6 MW и 6,0 MW
- Авиационни маркировки на предните ръбове на витлата на ротора
- Система Vestas за защита на прилепи
- Авиационни светлини
- Наблюдение на състоянието

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Потушаване на пожар
- Индикация за наличие на мълнии
- Включване на оптимизирани режими
- Работа при ниска температура до -30°C
- Система за наблюдение на маслени остатъци
- Система Vestas за откриване на сянка
- Асансьор за обслужващия персонал
- Система Vestas за откриване на обледеняване™
- Система Vestas срещу обледеняване™
- Система за интелигентно осветяване Vestas IntelliLight®

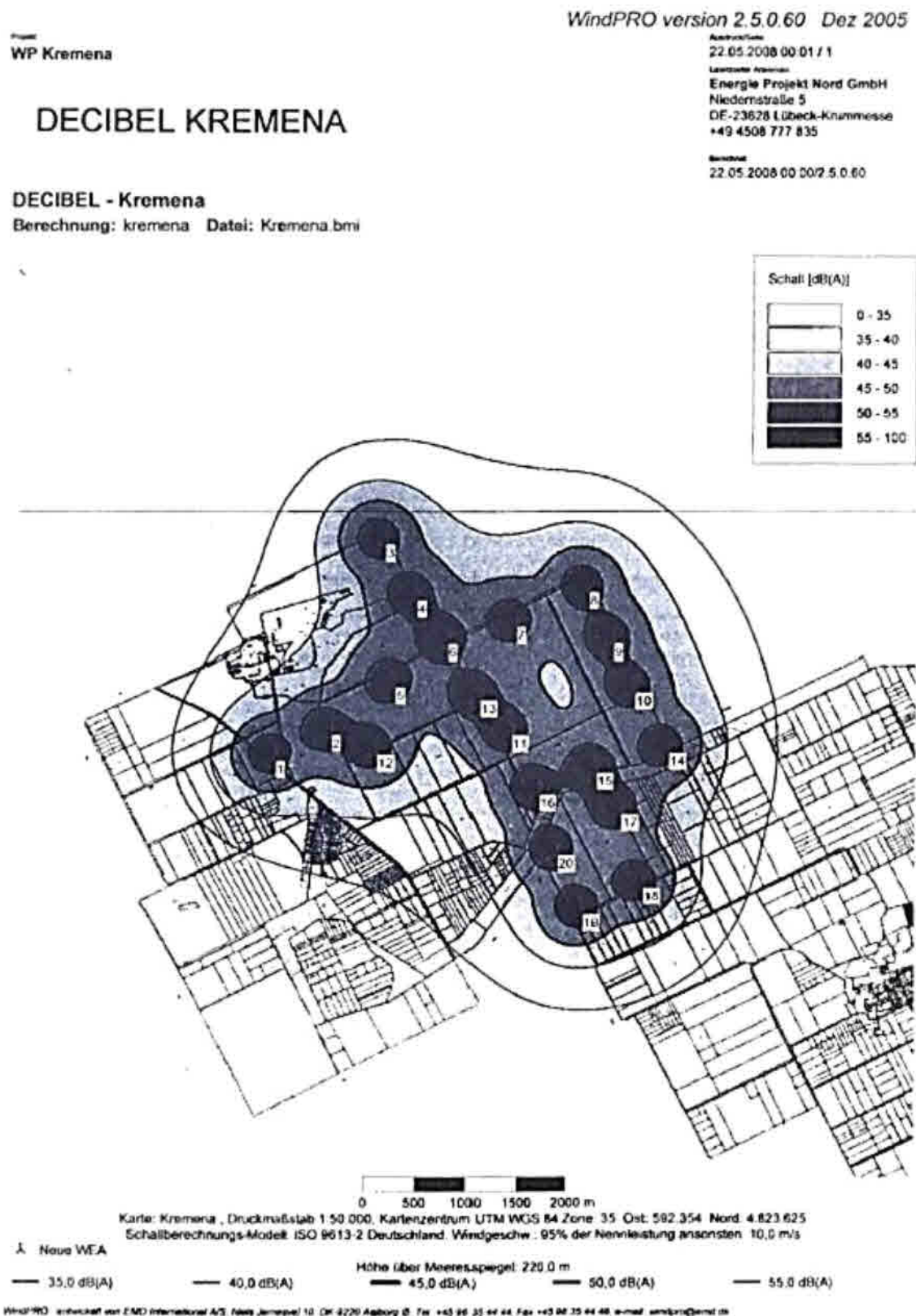
Действащите върху вятърните агрегати динамични сили не могат да възбудят резонансни процеси, които да доведат до повишени вибрации на фундаментите им, респективно до повишени вибрации в района на обекта.

Очевидно, шумовото въздействие върху околната среда, надвишаващо 45 dB (max допустимо за тъмната част на денонощието), се ограничава в радиус максимум до около 150 м около отделните турбини, в зависимост от техния брой и разстояния до съседни турбини. Това осигурява в санитарно-хигиенна защита на селищната среда на близко-разположените села, в съответствие със съществуващата норма по Наредба № 6 за показателите за шум в околната среда.

Прогнозното въздействие на шума и вибрациите има следния характер:

- териториален обхват по време на строителството – до 200 м
- Териториален обхват по време на експлоатацията – до 200 м;
- степен на въздействие – незначителна, обратимо;
- продължителност на въздействие – постоянно в периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — възможни, при изграждане в близост на нови турбини.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	--	-------------------

Фиг. 8. Моделирано прогнозно шумово поле около турбините на ВЕП "Кремена-Тригорци"

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Електромагнитни лъчения

Множеството извършени разчети и преки измервания, извършени през годините (най-вече в периода 2007-2012 г.) във връзка с изграждането на вятърни паркове у нас показва, че напрегнатостта на електромагнитното поле което създават вятърните турбини, измерено на кота фундамент, представлява части от процента от ПДН. Въздействието на този фактор е нищожно и липсва необходимост от неговата детайлна оценка. Дори и по отменената Наредба №7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (най-строгийт документ, съществувал у нас до момента) хигиенно-защитната зона за електропроводи и трансформатори с напрежение 110 kV е едва 10 м, т.е. потенциалното въздействие на една вятърната турбина, чиято височина на главината е над 100 м, е някъде на около 90 над кота терен.

Прогнозното въздействие на електромагнитните лъчения има следния характер:

- териториален обхват по време на строителството – 0 м
- Териториален обхват по време на експлоатацията – 0 м;
- степен на въздействие – незначителна, обратимо;
- продължителност на въздействие – постоянно в периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — невъзможни, поради нулевото ниво на въздействие.

Светлинни ефекти

При експлоатацията на обекта се очаква да има два вида оптични ефекти, причинени от витлата на турбините - засенчване и отражение на светлина. В нашата страна не съществува норма, която да определя допустима граница на тези въздействия. Светлинните ефекти, като периодично засенчване с честотата на въртене на роторите и отблясъци от витлата, в резултат от работата на вятърните турбини, могат да окажат влияние върху комфорта на хората и евентуално, на представителите на биологичното разнообразие. Освен това, такова въздействие се счита за субективно. Светлинни отблясъци от витлата на турбините могат да се появят в различни части на деня, в зависимост от взаимното разположение на витлата, слънцето и наблюдателя. Дискомфортът от такива отблясъци ще бъде избегнат, чрез нанасянето на антирефлексно покритие върху витлата на турбините.

Няма информация на територията на имота да има съществуващи източници със светлинно въздействие върху хората или върху околната среда. При строителството на обектите, не се очаква да има такива, свързани с обекта.

Радиация

Няма информация за съществуващи източници на радиация в района на обекта. Инвестиционното предложение не предвижда използването на източници на радиация.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

4.1.7 Очаквано въздействие върху земеползването

Реализацията на проекта оказва въздействие върху начина на земеползването, чрез промяната на предназначението на земята (площадките), върху които ще бъдат изградени фундаментите на вятърните електрогенератори, от земя „за земеделски нужди“ в земя „за енергийно производство“. Това въздействие вече е настъпило, тъй като паркът е в процес на изграждане.

4.1.8. Въздействие върху здравето

Във връзка с така предложената технология и организация на дейностите, се очаква при нормална експлоатация на съоръженията основните въздействия да бъдат върху компонента вредни физични фактори. Очакваните основни шумови натоварвания са в рамките на работните площадки – до 78 dB/A на разстояние до 2 м от използваните строителни машини и под 50 dB/A извън имотите.

Негативни въздействия са възможни по време на строителството, които ще бъдат с локален обхват. Прах ще се отделя през периода на изграждането на вятърния парк, както и при основни ремонти за времетраенето на строителните дейности.

Здравно-хигиенни аспекти, свързани с процеса на изграждане на парка

Рисковите фактори, свързани с изграждането на ветроенергийния парк могат да бъдат определени като стандартен (рутинен) риск при нормално протичане на строителните и монтажните дейности, като и извънреден риск – при аварийни и/или бедствени ситуации.

Замърсяването на атмосферния въздух в периода на реализацията на проекта ще се дължи главно на изпусканията в атмосферата с изгорелите газове от строителната механизация замърсители (CO, NOx, SO2, въглеродороди, сажди и др.). Може да се определи като незначително по степен, тъй като няма потенциал да надхвърли пределно допустимите концентрации дори в мястото на генериране на самата площадка (включително кумулативно при сумиране на емисиите от други потенциални източници в района).

Извършването на изкопно-насипни строителни операции, особено при сухо време, могат да бъдат съпроводени с емисии на неорганичен и органичен прах, които могат за кратко да надвишат пределно допустимите концентрации. Тяхното териториално разпространение ще се ограничи в рамките на строителните площадки.

По-високи нива на шум при строителството могат да се очакват в най-голяма степен при изкопните работи – особено при евентуални къртачни дейности (ако геоложката покаже необходимост от такива). При тях съответно е най-голям и потенциалния обхват на разпространение.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

По време на строителството е възможно възникването на незначителен брой рискови ситуации свързани с малки течове и/или разливи на нефтопродукти (евентуални аварии с транспортните средства и строителната механизация) със сравнително ниска относителна честота и с незначителна относителна опасност, поради ограничения характер на въздействието. Големи разливи, при които да се достигне до възможно мигриране на нефтопродуктите към подземните води не биха могли да се очакват, тъй като не се предвижда съхранение на големи количества нефтопродукти на терените.

Обобщено, при нормални обстоятелства, рисковите фактори по време на строителството са основно праховите емисии, шумът и вибрациите (евентуално и неблагоприятният микроклимат при работа на открито). Възможни са също така и травматични увреждания на работници, при евентуално неспазване на правилата за безопасност на труда. Тези фактори се отнасят основно за работещите по изграждането на обекта.

Здравно-хигиенни аспекти, свързани с експлоатацията на парка

При експлоатацията на бъдещия вятърен парк, като се отчитат проектните характеристики, въз основа на направените експертни анализи и оценки, може да се прогнозира, че при номинален режим на работа възможните рискови фактори са основно физичните явления (шум, електромагнитни полета, светлинни ефекти и евентуални вибрации). Тези фактори ще въздействат най-вече в околността на самите съоръжения. Емисии на вредни или опасни вещества във въздуха, почвите водите и др. не биха могли да се очакват.

Потенциален риск при извънредни ситуации (аварии) при турбините би могъл да представлява евентуален пробив на предавателната кутия, в която се съдържат трансмисионни масла и разлив на такива. Този риск е конструктивно ограничен във всички съвременни съоръжения (каквито се предвижда да бъдат монтирани). Те са снабдени със затворена система за гресиране на механизмите, както и с допълнителни събирателни вани с плоскостна конструкция, обхващащи всички участъци, където при авария би могло да има течове от масла и смазочни течности. Тези конструктивни особености имат много висока степен на ефективност за предотвратяване на евентуални разливи, поради което рискът за възникване на негативно въздействие, в следствие от такъв тип аварии е практически нулев.

При подстанцията, потенциален риск от негативни въздействия върху околната среда при извънредни ситуации (аварии) би могло да представлява евентуално изтичане на трансформаторно масло в следствие повреда или пробив на корпуса на някой от трансформаторите. При такива ситуации рискът е свързан с възможното замърсяване на терена около трансформатора в района на подстанцията.

Тук също превенцията на тези рискове е предвидена на конструктивно ниво. Съгласно нормите за проектиране на такива съоръжения, в основата на силовите трансформатори

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

на разпределителните устройства на подстанцията се предвижда да се изградят маслосъбиратели. Те ще бъдат свързани посредством маслоотвеждаща канализация с маслосборен резервоар за събиране на изтекло при евентуални аварии масло с оглед предотвратяване на потенциални рискове от неконтролираното му разливане. От там то се изнемва и предава за регенерация от специализирани предприятия. Така рискът от възникване на негативно въздействие върху санитарно-хигиенните условия в околните терени е ограничен до възможният минимум.

Въз основа на посоченото по-горе, в периода на експлоатация на вятърния парк (и съпътстващите го обекти) като основни фактори с потенциално значение за комфорта и здравето на хората биха могли да се разглеждат физичните фактори шум, електромагнитни полета, светлинни ефекти и евентуални вибрации. Всички те имат сходен характер на действие, който определя и следното:

Прогнозното въздействие върху здравето:

- териториален обхват по време на строителството – 200 м
- Териториален обхват по време на експлоатацията – 200 м;
- степен на въздействие – незначителна, обратимо;
- продължителност на въздействие – постоянно в периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — незначителни, по въздействие, но възможни, при изграждане в съседство и на други паркове.

4.2. Въздействие върху елементи от Националната екологична мрежа, включително на разположените в близост до инвестиционното предложение

4.2.1. Възможности за въздействие на вятърния парк върху елементи от НЕМ

Територията на ИП попада в района на Крайморска Добруджа, северното българско Черноморие, на територията на община Балчик, област Добрич. Обхваща землището на селата Кремена, Тригорци и Стражица, но и по-широк район, съседните землища на с. Дропла, с. Дъбрава, с. Царичино, с. Сенокос, с. Соколово, с. Гурково. Географски територията попада в Южна Добруджа на около 5 до 15 км. от морския бряг в изцяло урбанизиран, селскостопански район, като обхваща предимно обработваеми селскостопански площи. Отнася към северната част на Черноморския зоогеографски район, според съвременното зоогеографско райониране на България по Груев, Б. и Б. Кузманов (1994). Този район се характеризира с редица специфични особености, свързани с черноморското климатично влияние. Черноморското крайбрежие е своеобразен рефугиум за редица топлолюбиви видове с понтийско, средиземноморско и предноазиатско разпространение.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Разглежданата територия не попада в защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии, както и в Защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Най-близко се намират шест Защитени зони, четири от които са защитени зони по Директивата за опазване на дивите птици, а две – по Директивата за опазване на природните местообитания (вж. раздели 2.8 и 3.6).

В резултат на реализацията на проекти за вятърни паркове са възможни следните **принципни потенциални въздействия** върху представители на фауната (най-вече птици) и техните местообитания:

- Трайна загуба на местообитания на видове птици, поради пряко унищожаване, увреждане или трансформация на местообитания в мястото на изграждане на проекта с всички негови елементи. Оценява се най-малко, като се вземе в предвид площта на местообитанието, попадащо под въздействие на проекта, спрямо общата му площ в зоната.
- Временна загуба на местообитания на видове птици, която може да бъде:
 - без последици за местообитанието след отстраняване на временния неблагоприятен фактор;
 - с последици за местообитанието след отстраняване на временния неблагоприятен фактор (напр. при изграждане на временни пътища и др.).
- Фрагментация на местообитания на видове птици – изразява се в пресичане на местообитанията, включително разпокъсване на местообитанията. Тогава, когато територия (полигон), заета от местообитание на даден вид, е засегната така, че оставащата част/части от същия са с недостатъчна площ, за да запази/запазят характеристиките си на местообитание за този вид. Много от видовете изискват определен размер на полигоните с потенциални местообитания, за да бъдат използвани от съответния вид, като този размер е видово специфичен.

Фрагментация на местообитанията на птици може да се предизвика от изграждане на фундаментите и инфраструктурата, рудерализация, настаняване на инвазивни видове в местообитанията поради промяната на начина на трайно и реално ползване на земята. Фрагментацията на местообитанията, включително гори, храстови съобщества, ливади и пасища, както и морската среда, може да има вредно въздействие върху структурата и динамиката на популациите при много видове и групи от видове.

- Бариерен ефект – отразява се върху популациите на зимуващите и мигриращи видове птици и представлява пресичане на територии, играещи или можещи да играят роля на миграционни коридори така, че екземпляри от засегнатите видове да не могат да се придвижват свободно. Това може да се дължи на невъзможност

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

на екземпляри от някои видове да преодолеят тези „прегради“ или на „нежелание“ да го правят, породено от безпокойство. Резултатите са невъзможност за или затруднена миграция (в широкия смисъл на думата, може да бъде периодична/денонощна (свързана с храненето), сезонна или многогодишна миграция (свързана с определени абиотични фактори или с размножаване или при разселване), вкл. промяна на маршрутите на мигранти. Изместването на траекторията на движение на птиците е свързано с повишаване разхода им на енергия и в някои случаи – загуба на ориентация (насочване към неподходящи места), което намалява възможностите за оцеляването им, особено на далечни мигранти.

- Безпокойство и прогонване на видове птици, обект на защита. Въздействието е видово специфично и може да доведе до прогонване на индивиди и ефективна загуба на местообитания, понижен гнездови успех или до смъртност при изоставяне на малки/яйца и от там промени в числеността и структурата на популациите.
- Сблъсък с вятърни турбини – води до нараняване или унищожаване на екземпляри при взаимодействие с витлата на опериращите генератори или при контакт със съпътстващата ги електропреносна мрежа. Според редица проучвания някои птици са особено чувствителни към въздействия от ВГ в резултат на сблъсък с витлата им, каквото отрицателно въздействие, водещо до смъртност на птиците е установено при лов, автомобилен трафик, електропреносната мрежа и т.н.

Видът и степента на въздействията зависи в голяма степен от отделните видове птици, техните екологични особености и природозащитния им статус, както и от местоположението, големината и дизайна на ветроенергийния парк, топографията на местността, метеорологичните условия (скоростта на вятъра и неговата посока, температурата на въздуха и влажността, продължителността на деня) и т.н.

В конкретния случай, обаче, пряко въздействие върху елементите на НЕМ (защитените зони) не е възможно, поради отсъствието на пряк допир с тях. Разстоянията между защитените зони и най-близките турбини от парка са показани на фиг. 4 и в раздел 2.8. Дейността, свързана с експлоатацията на вятърния парк се осъществява изцяло в имотите на Възложителя, без работниците и техниката да имат какъвто и да е досег със зона, поставена под някаква форма на защита, с цел опазване на биоразнообразието в нея. Липсата на контакт със защитените зони изключва увреждането на растителни местообитания, формирането (волно или неволно) на някакъв вид прегради, които биха могли да предизвикат дефрагментация на местообитанията, както и възникване на аварийни ситуации, които биха могли да им нанесат поражения. Очевидно е, че въздействие в резултат на навлизане на хора или машини в защитените зони и

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

територии, които се намират на километри от строителните площадки може да се получи единствено при злоумишлени човешки действия.

Обратният случай, обитателите на защитените зони да навлязат в района на ИП, обаче е напълно възможен и тези обитатели, които могат най-лесно и безпрепятствено да направят това са птиците. Възможно навлизане в района и на едри и дребни бозайници, както и на други представители на защитената и застрашена фауна.

В този случай възникват рискове за възможни въздействия от страна на турбините, като най-често възникващият риск е този за сблъсък на птици с вятърна турбина. Този вид риск е оценен в специално изготвен за целта "Анализ на Състоянието на орнитофауната и оценка на риска от негативно въздействие на два вятърни парка с по 19 турбини всеки, предложени за изграждане в землищата на селата Стражица, Тригорци и Кремена, община Балчик" който е представен в Приложение 11. Автор на анализа е Николай Караиванов, специалист орнитолог, който е използвал за целта 16 свободно достъпни доклада за извършен орнитологичен мониторинг в широк район около поземлените имоти, отредени за реализация на вятърния парк. Поради големия обем на анализа, същият е на разположение за запознаване в целия си обем в Приложение 11, а по-долу е приведена само оценката на риска от сблъсъци.

4.2.2. Оценка на риска от сблъсък на птици с вятърни турбини в състава на вятърния парк

4.2.2.1. Изчисляване на теоретичния риск от сблъсък, приемайки, че няма да се предприемат действия за избягване

Следващата методика включва процес за анализ на риска от сблъсък, включващ два етапа: Първият се състои в оценяване на риска при "неизбягване", т.е. това е честотата на сблъсъците, като се предполага, че птиците летят все едно, че конструкциите и роторите на вятърните турбини не съществуват и те не предприемат каквито и да е действия, за да ги избегнат. Приема се, че ако дадена птица бъде ударена, тя бива убита, независимо дали незабавно или чрез нараняване.

На практика, обаче, повечето птици предприемат действия за избягване на препятствията. Те могат да установят целия масив вятърни турбини или една вятърна турбина, да предприемат изменение на траекторията на полета, така че да избегнат конструкцията или могат да видят движещата се лопатка отблизо и да предприемат спешни мерки за отклонение. Поради това, резултатът от изчислението на неизбягването следва да се изменя чрез „коефициент на избягване“, представляващ брой птици, за които е вероятно да предприемат ефективна дейност за избягване. Наличните данни за коефициентите на избягване са ограничени. Коефициентите на избягване обикновено се получават чрез сравняване на данните за реално наблюдаваните сблъсъци с прогнозните данни за неизбягване на сблъсък.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Коефициентите на избягване все още не са известни с точност за повечето видове поради недостатъчното данни от мониторинг на сблъсъците, събрани в работещите вятърни паркове.

Коефициента на избягване се прилага за да се отчете факта, че е възможно много птици изцяло да избягват вятърния парк в резултат на изселване, промяна на местообитанието си или мястото на ловуване, да летят по-високо или по-ниско, така че полетът им не преминава през турбините или да извършват маневри, за да избегнат движещите се лопатки на турбините. Коефициентите на избягване се изразяват като процент, напр. 98 % означава, че се очаква 98 % от птиците да избегнат турбините. Резултатът се използва за изчисляване на броя на сблъсъците на годишна основа или за целия експлоатационен период на вятърния парк.

Риск от сблъсък поради неизбягване

Целта е да се изчисли броят сблъсъци на птици за определен период от време, като изчислението протича в две стъпки:

брой на птиците, сблъскващи се за определен период от време =
броя на прелитанията през ротора X вероятността дадена птица, прелитаща през ротора, да бъде ударена.

По данни от проведени предходни мониторингови проучвания основната посока на прелет в района е север-юг през есента и юг-север, североизток през пролетта.

„Рисковият прозорец“ (W), който би се оформил за птиците след изграждането на парка е ширината на проектирания парк от най-източната до най-западната турбина умножена по диаметър на ротора на турбините.

За площадката на Кремена –Тригорци това разстояние е 3,8 км., а за Стражица – 4,4 км, следователно рисковия прозорец е съответно 991 800 и 1 148 400 кв.м.

Броят птици преминаващи през този рисков прозорец през пролетта е между 1353 и 9319, а през есента – между 667 и 7152 птици.

Птиците през пролетта летят по-ниско и това са основно ята от бели щъркели и розови пеликани.

Площта на роторите на всичките 19 турбини е A = 391 609 кв.м, а пропорцията между A и W е съответно 0,39 за Кремена и 0,34 за Стражица.

Теоретично броят на птиците, преминаващи през роторите е $n \times (A/W)$, през пролетния сезон, като за района на Кремена-Тригорци се получава около 527 броя птици, а за района Стражица - 3168 броя. През есенния миграционен сезон този брой е около 260 птици за Кремена и 2431 птици за Стражица.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Вероятност дадена птица да бъде ударена при прелитане през ротора

Тази стъпка изчислява вероятността дадена птица да бъде ударена при транзитно прелитане през даден ротор. Вероятността зависи от размера на птицата (дължина и размах на крилето), широчината и наклона на лопатките на турбината, скоростта на въртене на турбината и скоростта на летене на птицата. От значение е дали птицата лети по вятъра или срещу него. За птици с размер на щъркел вероятността да бъдат ударени при преминаване през ротора е 17% ако летят срещу вятъра и около 9% ако летят по посока на вятъра.

Така теоретично от птиците преминаващи без избягване през роторите през пролетната миграция се очаква да бъдат ударени максимум между 47,4 и 89,5 птици на площадката при Кремена и между 285 и 538 птици на площадката при Стражица. През есента между 23,4 и 44,2 птици на площадката при Кремена и между 218 и 413 птици на площадката при Стражица. Това е средно около 102 птици за площадката при Кремена и 727 птици на площадката при Стражица.

4.2.2.2. Използване на коефициента на избягване в модела на SNH (Scottish Natural Heritage) за риска от сблъсък за вятърен парк

Моделът на SNH за оценка на риска (CRM) предоставя оценка на потенциалния брой сблъсъци на птици, които биха могли да се случат в предложения вятърен парк. Птиците реагират на вятърните паркове по различен начин. Някои могат да се изселят от района на вятърния парк, докато други могат да избягват турбините или да предприемат други мерки за отклонение за предотвратяване на сблъсък. CRM първо изчислява броя сблъсъци, които биха възникнали, в случай че птиците не предприемат мерки за предотвратяването им. След това той използва коефициента на избягване, за да изчисли вероятното ниво на успешно избягване.

Вече има множество доказателства в подкрепа на твърдението, че редица видове птици се сблъскват с вятърните турбини, но като цяло тези случаи не са обичайни и са редки (напр. Still и др. 1996; Langston & Pullan 2003; Drewitt & Langston 2006.)

Моделът започва с оценка на „риска от неизбягване“, т.е. честотата на сблъсъците, като се предполага, че птиците летят все едно, че конструкциите и роторите на вятърните турбини не съществуват и те не предприемат каквито и да е действия, за да ги избегнат. Оценката на сблъсъците, базиращи се на предположенията за неизбягване, са винаги груби и надценени стойности на вероятните смъртни случаи, тъй като те не взимат под внимание поведенческата реакция на птиците за избягване на вятърните турбини или движещите се перки. Поради това SNH използва стойност, известна като коефициент на избягване, за да определи допуск за вероятността болшинството от птиците да предприемат някаква форма на действие с цел избягване на сблъсък.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

При разработването на модела на SNH за анализ на риска от сблъсък е избран превантивен коефициент на избягване 95%. Тази стойност се базира единствено на експертна оценка и има малка или никаква емпирична основа, тъй като към този момент не са били налични точни и релевантни данни.

При повечето птици коефициентите на избягване са 98 – 99%, достигащи дори до 99,91% при сивата гъска например. Най-нисък коефициент на избягване е установен при ветрушката (*Falco tinnunculus*) и при морския орел (*Haliaeetus albicilla*) – 95%.

Ако приемем най-ниския коефициент на избягване - 95%, за една година (пролетен и есенен миграционен сезон) се очаква около 5,1 и 36,3 птици да бъдат ударени при работата съответно на вятърния парк при Кремена и Стражица.

SNH приема стандартен коефициент на избягване 98%. Ако този процент приложим в модела на двете площадки то за една година **очакваните сблъсъци ще са между 2 и 14,5 птици.**

В повечето случаи, при които коефициентите на избягване са определени на базата на емпирични данни, те са по-високи от 95%. **Поради това методиката на SNH предлага, стандартната стойност за коефициента на избягване за видовете птици, при които не е определен изрично коефициента, да се промени на 98%.** Тази промяна все още съдържа значителен елемент на сигурност, но съответства на стойност на избягване, която вероятно е по-близо до действителните стойности на избягване (дори и в условия на лоша видимост или през нощта). В допълнение е добре да се приложат и допълнителни смекчаващи мерки, като например ранно оповестяване на ята приближаващи парка и своевременното му изключване в критичните периоди.

За хранещи се на територията дневни грабливи птици или зимуващи грабливи и водоплаващи птици считаме че няма да има риск от сблъсък поради ниските числености и честотата на прелитане.

На базата на публикации, свързани с изследването на въздействието на вятърните паркове върху птиците е прието, че определени видове птици са силно уязвими към вятърните паркове. За тези, които са световно застрашени и/или застрашени на ниво ЕС, трябва да се избягва развитието на вятърни паркове на определено разстояние от гнездата им, гнездовите колонии или местата за нощувка/почивка, и местата за хранене по време на размножителния период (особено за белоглавия лешояд и черния лешояд). Списъкът с видовете и буферните зони са определени въз основа на следните критерии:

- Уязвимост към развитието на вятърни паркове – вземат се под внимание тези, за които е потвърдена висока/средна уязвимост.
- Природозащитен статус – взети са под внимание само световно застрашени и застрашени на ниво ЕС видове.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Екологични особености на видовете - видовете с ниска репродуктивност и дълъг жизнен цикъл се считат за по-уязвими от развитието на вятърната енергия и поради това се определят по-големи буферни зони. Буферните зони са определени на базата на обичайните места за хранене, както и на вече определени буферни зони в резултат на проучвания на въздействието. За видовете, които използват няколко гнезда за дълги периоди от време и ги променят периодично, като част от естественото им поведение (например египетския лешояд, морския орел, скалния орел), буферни зони са определени около всяко гнездо:

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Таблица 10

**Обобщение на буферни зони на спокойствие около гнезда на 16 вида птици,
уязвими към ветрогенераторни турбини**

Вид	Буферни зони на спокойствие	Обосновка за определяне на буферни зони
Световно застрашени видове		
Египетски лешояд (<i>Neophron percnopterus</i>)	15 км около гнездовите и местата, на които се задържат	Carette et al. 2009; Atienza, J.C et. al. 2008; др.
Царски орел (<i>Aquila heliaca</i>)	15 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008
Лавен сокол (<i>Falco cherrug</i>)	10 км около гнездовите територии	Cramp, S., K. E. L. Simmons. 1980.; принцип на предпазливостта; др.
Вечерна ветрушка (<i>Falco vespertinus</i>)	4 км около гнездящите колонии	Експертни дискусии; принцип на предпазливостта
Белошипна ветрушка (<i>Falco naumanni</i>)	Припокрива се с ОВМ определени за този вид	Експертни дискусии; принцип на предпазливостта
Ливаден дърдавец (<i>Crex crex</i>)	2 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg. 2003.; и др.
Къдроглав пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>)	2 км около влажните зони, където се размножава	Различни оценки на въздействието и Ръководство за проектиране на ветрогенераторни паркове от Великобритания
Белоока потапница (<i>Aythya nyroca</i>)	2 км около влажните зони, където се размножава	Различни оценки на въздействието и Ръководство за проектиране на ветрогенераторни паркове от Великобритания

Вид	Буферни зони на спокойствие	Обосновка за определяне на буферни зони
Видове застрашени в ЕС		
Белоглав лешояд (<i>Gyps fulvus</i>)	50 км около гнездовите територии и местата, на които се задържа 20 км около основните райони, в които е реинтродуциран вида	Atienza, J.C et al.. 2008, и др.
Морски орел (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	10 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008; Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg. 2003; експертна дискусия и адаптиране на буферната зона към спецификата на местната популация
Скален орел (<i>Aquila chrysaetos</i>)	6 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008; Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg. 2003; експертна дискусия и адаптиране на буферната зона

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Вид	Буферни зони на спокойствие	Обосновка за определяне на буферни зони
		към спецификата на местната популация
Орел змийар (<i>Circus gmelini</i>)	6 км около гнездовите територии	Cramp, S., K. E. L. Simmons. 1980.; Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg. 2003; Atienza, J.C et al.. 2008
Малък орел (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	6 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg. 2003; Atienza, J.C et al.. 2008
Бухал (<i>Bubo bubo</i>)	6 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg. 2003; Atienza, J.C et al.. 2008
Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	2 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg
Малък креслив орел (<i>Aquila pomarina</i>)	5 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg
Черна каля (<i>Milvus migrans</i>)	5 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008
Осояд (<i>Pernis ptilorhynchus</i>)	5 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008
Ливаден блатар (<i>Circus pygargus</i>)	3 км около предпочитаните райони на гнездящите колонии	Atienza, J.C et al.. 2008; Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg
Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	5 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg
Тръстиков блатар (<i>Circus aeruginosus</i>)	2 км около влажните зони, където гнезди	Различни проучвания на въздействието на околната среда върху проектирането на ветрогенераторни паркове
Късопръст ястреб (<i>Accipiter brevipes</i>)	2 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008
Белоопашат мишелов (<i>Buteo lagopus</i>)	1 км около гнездовите територии	Atienza, J.C et al.. 2008
Глухар (<i>Tetrao urogallus</i>)	2 км около гнездовите територии	Ministerium für Umwelt, Gesundheit und Verbraucherschutz des Landes Brandenburg.
Червен ангън (<i>Turdus ferrugineus</i>)	1 км около гнездовите територии	Експертни дискусии
Гнездящи колонии на чапли, карморови и други водолюбиви птици, които образуват колонии	2 км около гнездящите колонии	Експертни дискусии

От видовете представени в таблицата евентуално като гнездящ в горския масив към с. Василево (на около 6 км североизточно от площадката при Кремена) може да се

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

определи една двойка малки орли (*Hieraetus pennatus*) в светла и тъмна фаза и една двойка белоопашати мишелови (*Buteo rufinus*) в кариерата около с. Крупен, на около 6,2 км югоизточно от площадката при с. Кремена.

4.3. Очакваните последици, произтичащи от уязвимостта на инвестиционното предложение от риск от големи аварии и/или бедствия

При изграждането и експлоатацията на вятърните паркове парк не се предвижда използване и/или отделяне на опасни вещества по смисъла на Приложение № 3 към чл. 103 от ЗООС. По тази причина те не се класифицират нито като предприятия с висок, нито с нисък рисков потенциал по смисъла на указания член.

Опасните отпадъци, които биха могли да се генерират в процеса на експлоатацията на вятърния парк от поддръжката на вятърните турбини са: отработени моторни масла, смазочни масла, масла за зъбни предавки, отработени изолационни и топло-предаващи масла, отпадъчни хидравлични масла. Това, обаче, зависи от вида и състава на маслата. По принцип маслата не спадат към токсичните вещества (вж. т. 2.1.4).

4.4. Вид и естество на въздействието (пряко, непряко, вторично, кумулативно, краткотрайно, средно- и дълготрайно, постоянно и временно, положително и отрицателно)

Въздействието на вятърните паркове върху околната среда е пряко, постоянно, отрицателно върху птиците и положително върху климатичните характеристики.

Въздействието при експлоатация е постоянно, доколкото самите турбини работят постоянно, но на практика, тяхната работа зависи от постоянството на вятъра в района.

4.5. Степен и пространствен обхват на въздействието - географски район; засегнато население; населени места (наименование, вид - град, село, курортно селище, брой на населението, което е вероятно да бъде засегнато, и др.)

4.5.1. Необходими площи за реализация на обекта

По предварителни изчисления, за изграждането на фундаментите на турбините и на площадките за кранове на Вятърния парк ще бъде необходима общо около **50 000 м² застроена площ**. Освен това, част от площта на имотите ще бъде застроена с нови пътища и с разширения на съществуващи такива, осигуряващи достъп до турбините.

Предварителните разчети за засегнатите площи в хода на реализацията на инвестиционното намерение са представени по-долу в таблица 11:

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Таблица 11

Предварителна оценка на засегнатите площи, вследствие реализацията на инвестиционното намерение

Видове засегнати площи	В землищата на селата Кремена и Тригорци			Общо за целия парк m ²
	Един. площ m ²	Брой	Обща площ m ²	
1) Фундаменти на вятърните турбини	500	19	9500	9500
2) Работни площадки за монтажните кранове	880	19	16720	16720
3) Нови пътища и разширения на съществуващи такива, за достъп до турбините	-	-	19300	19300
4) Фундаменти на стълбовете на въздушния електропровод	-	36	1060	1060
5) Застроени площи с подстанции, административни сгради и други постройки	1200	1	1200	1200
6) Общо застроени площи			47330	47330
1) Сервитути на подземни кабелни линии	-	-	11340	11340
2) Временни площадки за техника (различни от площадките за кранове)	0	0	0	0
3) Площи за временно складиране на материали и отпадъци (различни от площадките за кранове)	0	0	0	0
4) Общо засегнати площи, които ще бъдат възстановени			11340	11340

Видно от предварителните разчети в горната таблица, в резултат от реализирането на инвестиционното предложение ще бъдат застроени общо малко повече от 47,3 дка, които следва да се считат за унищожени от гледна точка на възможността да бъдат ползвани, като обработваеми земи. Следва да се отчете, обаче, че тези земи са със сменено предназначение "за енергийно производство" и не се предвижда те да бъдат ползвани за земеделски цели. В тази площ са включени фундаментите на вятърните турбини, работните площадки за монтажните кранове, новите пътища за достъп до

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

турбините, фундаментите на стълбовете на въздушния електропровод и застроените площи с под-станции, административни сгради и други постройки.

Сервитутните ивици около подземните кабелни трасета ще заемат малко под 10 дка. Това представляват засегнати земи, но тяхното предназначение ще се запази, като след полагането на кабелите те ще бъдат възстановени напълно. Те подлежат на пълно възстановяване и след евентуални ремонти на кабелните линии, ако такива се наложи да се правят в хода на експлоатацията на парка.

Няма да се наложи да се организират временни площадки, нито за престой на строителна и монтажна техника, нито за складиране и съхраняване на материали и/или отпадъци. За такива ще бъдат използвани работните площадки, предназначени за разполагане на автокрановете, с чиято помощ ще се монтират вятърните турбини.

4.5.2. Потенциално засегнато население

Най-близко разположените населени места до Вятърен парк "Кремена-Тригорци" са петте села Балканци, Кремена, Дропла, Дъбрава, Тригорци. В Таблица 12 са представени тяхното население и площта на техните землища:

Таблица 12

Население и площ на землищата на селищата с потенциално засегнато население

Населено място	Брой жители	Площ на землището (в км ²)
Балканци	59	19,475
Кремена	135	17,855
Дропла	259	32,202
Дъбрава	186	21,633
Тригорци	158	30,718
Общо	797	121,883

Кметовете на Кремена и Тригорци, както и Кметът на Община Балчик са уведомени за промяната в параметрите на вятърните турбини, която иска да извърши Възложителят на парка и до момента те не са изразили отношение към този въпрос.

4.6. Вероятност, интензивност, комплексност на въздействието

Въздействията на вятърния парк върху отделните компоненти на околната среда са оценени в раздел 4.1. Оценките за характера на въздействието по всеки един компонент са представени по-долу:

Прогноза за характера въздействието върху атмосферния въздух:

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- териториален обхват - малък (до 50 м) само по време на строителството, по
- време на експлоатацията - без въздействие;
- степен на въздействие — незначителна, съизмерима с фона;
- продължителност на въздействие - краткотрайно за строителния период;
- честота — непостоянна, в рамките само на строителния период;
- кумулативни ефекти — отсъстват условия за такива.

Прогноза за характера въздействието върху водите:

- териториален обхват - малък (до 5000 м) само по време на строителството
- по време на експлоатацията - без въздействие;
- степен на въздействие — незначителна, съизмерима с фона;
- продължителност на въздействие - краткотрайно за строителния период;
- честота — непостоянна, в рамките само на строителния период;
- кумулативни ефекти — отсъстват условия за такива.

Прогноза за характера въздействието върху геоложката основа:

- териториален обхват — малък (до 5000 м) само по време на строителството
- по време на експлоатацията — малък (до 5000 м);
- степен на въздействие — значителна, възможен дестабилизиращ ефект;
- продължителност на въздействие — постоянно, за периода на експлоатация;
- честота — непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — без условия за такива, турбините са раздалечени.

Прогноза за характера въздействието върху почвите:

- териториален обхват — малък (до 5000 м) само по време на строителството
- по време на експлоатацията — до 20 дка унищожени почви под фундаменти;
- степен на въздействие — значителна, необратима;
- продължителност на въздействие — постоянно, за периода на експлоатация;
- честота — непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — без условия за такива, турбините са раздалечени.

Прогноза за характера въздействието на ВЕП върху ландшафта:

- териториален обхват — до 10 000 м
- по време на експлоатацията — до 10 000 м;
- степен на въздействие — незначителна, необратима;
- продължителност на въздействие — постоянно, за периода на експлоатация;
- честота — непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — възможни, при изграждане в близост на нови турбини.

Прогноза за характера въздействието върху шума и вибрациите:

- териториален обхват по време на строителството — до 200 м

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Териториален обхват по време на експлоатацията – до 200 м;
- степен на въздействие – незначителна, обратимо;
- продължителност на въздействие – постоянно в периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — възможни, при изграждане в близост на нови турбини.

Прогноза за характера въздействието на електромагнитните лъчения:

- териториален обхват по време на строителството – 0 м
- Териториален обхват по време на експлоатацията – 0 м;
- степен на въздействие – незначителна, обратимо;
- продължителност на въздействие – постоянно в периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — невъзможни, поради нулевото ниво на въздействие.

Прогноза за характера въздействието върху здравето:

- териториален обхват по време на строителството – 200 м
- Териториален обхват по време на експлоатацията – 200 м;
- степен на въздействие – незначителна, обратимо;
- продължителност на въздействие – постоянно в периода на експлоатация;
- честота – непрекъснато въздействие;
- кумулативни ефекти — незначителни, по въздействие, но възможни, при изграждане в съседство и на други паркове.

От представените прогнози е видно, че по-голямата част от факторите имат непрекъснато въздействие, което съответства на характера на обекта, работещ непрекъснато, докато вятърът има необходимата минимална скорост. За повечето фактори няма условия за възникване на кумулативно въздействие, а териториалният обхват за всички фактори е малък – до 200 м, с изключение на водите и почвите, което се обяснява с необходимостта от движение на строителната техника по време на строителните операции. Степента на въздействие за почти всички фактори е незначителна и обратима. Като цяло, не са налице условия, при които паркът да бъде в състояние да окаже осезателно въздействие, предизвикващо трайно и значително увреждане на някой от компонентите на околната среда.

4.7. Очакваното настъпване, продължителността, честотата и обратимостта на въздействието

Началото на въздействията върху различните компоненти на околната среда се очаква да настъпи в момента на започването на строителните операции, т.е. то вече е настъпило, тъй като паркът е в процес на изграждане.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

4.8. Комбинирането с въздействия на други съществуващи и/или одобрени инвестиционни предложения

В раздел 2.1.2 са представени други инвестиционни предложения, заявени в близост до района на реализация на Ветроенергиен парк "Кремена-Тригорци", които при определени условия биха могли да имат кумулативно въздействие върху елементите на околната среда (вж. Таблица 2).

Т.нар. **"кумулятивни въздействия"** са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект (инвестиционно предложение), когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми и проекти (инвестиционни предложения), независимо от кого са осъществявани тези планове, програми и проекти (инвестиционни предложения).

Оценката за кумулативния ефект може да бъде направена на три нива:

- в широк регионален мащаб – голямата част от Добруджа, област Добрич – в рамките на цялата ширина на миграционния път „Via pontica” – заедно с общини Добричка, Добрич, Генерал Тошево, Крушари, Тервел, Каварна, Шабла;
- локално – землището на селата Кремена, Тригорци и Стражица, където попадат разглежданите площадки;
- общинско – на ниво - община Балчик.

Кумулативното въздействие за определената територия при изграждане на ВЕП, определен от ландшафтни характеристики на средата се отнася за:

- гнездящи птици;
- ловни и гнездови територии;
- бариерен ефект при мигриращи птици;
- преминаване на зимуващи гъски към места за хранене.

Останалите кумулативни въздействия отнасящи се към: места за хранене на зимуващи гъски, коридори на миграция - ефективното въздушно пространство, територията за хранене и почивка на птиците по време на миграция, кумулативния ефект върху дребните пойни птици, кумулативен ефект върху ключови места за хранене и ловуване са анализирани спрямо площта на миграционния коридор в Североизточна България и територията на област Добрич.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Анализ на кумулативния ефект върху птиците.

Основен показател при определяне на кумулативния ефект и оценка на риска е количествената характеристика на птиците. При проведените орнитологични наблюдения в района е установено, че мигриращите реещи и хищни птици са със средно високи числености, но с ниска честота на срещане. Т.е. голямо количество птици, най-вече белите щъркели минават в района за кратък период от време. Освен това директните мигранти летят на височина над 500 м или над общата височина на ветроенергийните съоръжения.

Кумулативния ефект се отнася основно до два аспекта, които касаят миграционния период директно като пространствено ограничение и като безпокойство на птиците по време на хранене и почивка в техните естествени местообитания. При оценката на кумулативния ефект птиците могат да се разделят на три основни групи според статуса им на пребиваване в района: мигриращи през територията, зимуващи и гнездящи, като гнездящите могат да са постоянни и прелетни.

В широк регионален мащаб

След проведените консултации с експерти от РИОСВ гр. Варна, МОСВ, община Шабла и общини Добричка, Генерал Тошево, Крушари, Тервел, Каварна и Балчик са обобщени всички инвестиционни намерения за изграждане на ветрогенератори, които биха могли да окажат кумулативен ефект на територията на област Добрич, построените съоръжения в този период, както и стартирали, но не приключили процедури по ОВОС, за които има информация в РИОСВ Варна.

Кумулативният ефект се разглежда за територията на цяла област Добрич (или почти цяла Добруджа), като територия обхващаща изцяло ширината на Западночерноморския прелетен път – Via Pontica (Michev et al, 2012).

Указаната на картата по-долу територия на кумулативно въздействие, обхваща общините Добричка, Добрич, Генерал Тошево, Крушари, Тервел, Каварна, Шабла, Балчик. Така почти напълно се обхващат землищата на тези общини с обща площ от 4 719,7 кв. км.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Разглеждан район на кумулативно въздействие

В осемте общини до момента са заявени 3 530 броя ветроенергийни съоръжения, като над 90% от тях не са изградени. Реализирани/реализуеми са общо 1643 ветрогенератора в географска област „Добруджа“ от които: изградени 341 съоръжения, а в процедура или с влязло в сила Решение по ОВОС – 1302 съоръжения.

Това означава, че към момента на един въведен в експлоатация ветрогенератор се пада по 13,8 кв. км. площ, а при реализацията на всички (реализирани и реализуеми) ветрогенератори ще се пада по 2,87 кв.км на ветрогенератор.

При евентуалната реализация на всичките 3 530 бр. ветроенергийни съоръжения (независимо че не е изпълнимо), на всеки ветрогенератор ще се пада по 1,33 кв.км площ. Подобна плътност на съоръженията не е фатална за прелитащите птици. Отстоянията между генераторите са достатъчни и за свободно придвижване на местни, ловуващи в района грабливи птици. Площта на ротора на една турбина при диаметър 112 м. (възможно най-лошия сценарии) е 10,9 дка, а обемът на ротора при дебелина на перката в основата 3,5 м. е 34 482 куб.м. При реализацията на всички 3 530 генератори ще се отнеме площ в размер на 0,0013% от въздушното пространство на Област Добрич.

Този процент показва високата стойност на използваемото въздушно пространство от птиците над територията на област Добрич при реализацията и експлоатацията на всички 3 530 ветроенергийни съоръжения, вкл. и настоящото ИП. За пойните птици отстоянията са напълно достатъчни за нормалното им съществуване. Отнетата реална теренна площ за ловуване/хранене на птиците в земеделските земи за 3530 съоръжения

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

ще бъде около 7766 дка (включително локални пътища за достъп с трошенокаменна настилка), което представлява 0,2% от земеделските земи на Област Добрич (3851868 дка). Въздействието може да се оцени като незначително.

В локален мащаб

Основно в трите засегнати землища, на с. Кремена, Тригорци, Стражица са били процедурирани до момента 96 ветрогенератора, включително 38 броя – предмет на настоящия Анализ. От тях е изграден само един, а 46 са в процедура по ОВОС. Тоест ИП които са реализирани и реализуеми са общо 47 ветрогенератора.

Кумулативен ефект се очаква за оценяваните 47 ветрогенератора, в т.ч. вече построения 1 генератор, разположени на площ от 57,236 кв. км. (землищата на трите села) или един генератор ще се разполага на площ от 1,22 кв. км.

При реализацията на всички 96 съоръжения и при максимален диаметър на ротора до 162 м. (или обем на ротора от 72 141 куб.м.), същите ще отнемат 0,0048 % от въздушното пространство над селата Кремена, Тригорци и Стражица. При реализацията на процедурираните към момента 46 генератора, този процент ще спадне наполовина или ще бъде около 0,002%.

Отнетата теренна площ за ловуване/хранене на птиците в земеделските земи за 96 съоръжения ще бъде около 211 дка (включително локални пътища за достъп с трошенокаменна настилка), което представлява 0,37% от земеделските земи на трите землища (Кремена, Тригорци и Стражица). Въздействието може да се оцени като незначително.

В община Балчик

По сведения от Община Балчик и РИОСВ Варна, на територията на общината са изградени 17 броя ветрогенератори и 409 са процедурирани. В процедура по ОВОС към момента са 63 ветрогенератора.

Общата площ на землището на общината е 524,2 кв. км. Съответно на един въведен в експлоатация генератор се падат по 30,8 кв. км., а при изграждане на всички реализуеми и реализирани ИП на един генератор ще се падне площ от около 6,6 кв. км.

Диаметърът на ротора на турбините на оценяваното ИП е до 162 м. (или обемът на ротора е 72 141 куб. м.). Всичките 409 съоръжения ще отнемат 0,0028% от въздушното пространство над община Балчик. Очевидно е, че остава достатъчно по обем въздушно пространство.

Отнетата теренна площ за ловуване/хранене на птиците в земеделските земи за 409 съоръжения ще бъде около 900 дка (включително локални пътища за достъп с

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

трошенокаменна настилка), което представлява 0,28% от земеделските земи на Община Балчик (около 315 000 дка). Въздействието може да се оцени като незначително.

Кумулативен ефект върху мигриращите птици (върху фронта на миграция).

Територията, използвана от реещите и хищни птици по време на миграция в района на Североизточна България, включваща идентични хабитати, е около 5500 кв. км. Географски тази територия е заключена между Черноморското крайбрежие (н. Шабла) на изток и гр. Тервел на запад и от границата с Румъния на север до гр. Балчик на юг.

Схематично това е един правоъгълник с размери на страните 110 на 50 км, показан на фигурата по-долу, и площ малко по-голяма от площта на област Добрич.

Общата заета площ от площадката при с. Кремена около 7 кв. км. и площадката при с. Стражица около 4 кв. км. съставлява около 0,2% от обработваемите селскостопански земи, попадащи на миграционния път на птиците в района на Северното Черноморие (които са с площ около 5 500 кв. км).

Площта от около 11 кв. км. е обща заета площ от територията на двете площадки. Ако приемем, че тази територия ще бъде абсолютно непригодна и безвъзвратно загубена като местообитание за птиците (най-лош възможен прогнозен сценарий) то това се явява 0,2% от показаната по-горе територия от 5 500 кв.км.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

В действителност обаче отстоянията между турбините и свободните площи са значителни и птиците могат свободно да ги преодоляват или да ползват местообитанията за хранене, укритие и др.

4.9. Възможността за ефективно намаляване на въздействията.

Възможностите за ефективно намаляване на въздействието на ИП върху различните компоненти на околната среда е описано подробно в раздел 4.11, където е представен комплекс от мерки, план за тяхното реализиране по фази на изграждането на обекта, както и точните направления, по които ще се осъществи намаляването на въздействието върху околната среда.

4.10. Трансграничен характер на въздействието

Трансгранично въздействие от реализацията на проекта не се очаква.

4.11. Мерки, които е необходимо да се включат в инвестиционното предложение, свързани с избягване, предотвратяване, намаляване или компенсиране на предполагаемите значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве

Предложенията за мерки, предвидени да предотвратят или намалят очакваните въздействия върху околната среда са описани по-долу в текстов вид по компоненти и фактори на околната среда, които касаят. Допълнително всички мерки са систематизирани в табличен вид който има формата на план за тяхното изпълнение.

4.11.1. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху атмосферния въздух

В съответствие с изискванията на чл. 70 на *Наредба 1/27.06.2005 г.* и с оглед ограничаване на неорганизираните емисии в етапа на строителството се препоръчва следното:

- При планиране на строителството, да се предвиди ползване на водоноска с цел при работа в сухи условия черните пътища и терените да се оросяват с вода;

Изпълнението на мярката следва да се осигури на фаза проектиране, планиране на строителството и при самото му изпълнение. По време на експлоатацията на обектите емисии в атмосферния въздух не се очакват.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

4.11.2. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху водите и водните обекти

Препоръчани са шест основни мерки, целящи предпазване от проникване на евентуални замърсители в подземните водоносни хоризонти:

- Преди стартиране на строителните дейности да се осигури договор с фирма предоставяща преместваеми тоалетни за работещите на обекта.
- При строителството да не се допуска да работят строителни машини и МПС с неизправни двигатели с вътрешно горене или други повреди, създаващи риск от разливи на горива и смазочни материали
- Преди започването на строителните дейности да се извърши предварително (диференцирано) определяне на границите на строителните площадки, местата за временно съхранение на насипни материали, изкопни маси и строителни отпадъци. Такива да не бъдат залагани в терените за изкопи или в др. негативни форми на релефа, където биха могли да се концентрират дъждовни води.
- При строителството местата за временно складиране на насипни материали и строителни отпадъци своевременно да се почистват след оползотворяването и извозването им
- При изграждането да не се допуска престояване на открити строителни изкопи (своевременно да се извършва тяхното затваряне или изолиране)
- Преди стартиране на експлоатацията на парка да се изготви План за пожарна и аварийна безопасност на обекта, в които да бъдат разгледани и рисковете от разливи на масла и смазочни материали при експлоатацията му

Изпълнението на посочените мерки следва да се осигури на фаза планиране на строителството и по време на самото му изпълнение.

4.11.3. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху геоложката основа и подземните богатства

С оглед осигуряване на носимоспособност, устойчивост и дълготрайност на конструкциите съобразно очакваните експлоатационни и сеизмични натоварвания се препоръчва да се изпълни следното:

- Конструктивната част на инвестиционния проект следва да включва анализи, обосноваващи начина на фундиране, на база конкретни инженерно-геоложки проучвания на терена и заложените коефициенти на земетръсна опасност. За целта се препоръчва в етапа на инвестиционното проектиране да бъде извършено:
 - точно определяне на параметрите на физико-механичните свойства на скалите в местата на строителството;
 - определяне на пористостта за конкретната територия;

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- съобразяване на сеизмичния риск и проектиране с коефициенти на сеизмичност 0.13 за всички турбини

Изпълнението на посочените мерки следва да се осигури още във фазите на проектиране и планиране на строителството.

4.11.4. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху почвите

Препоръчани са шест основни мерки, целящи: опазване и оползотворяване на качествата и екологичните функции на почвения слой, опазване на почвите в околните терени от увреждане, ограничаване на потенциалния риск от локални замърсявания на почвите при аварии с транспортно-строителната техника. Предложените мерки включват:

- Да се разработи и приложи проект за рекултивация на нарушените при строителството терени, съобразен с указаните по-долу препоръки за оползотворяване изкопните на място земни маси и хумусен слой.
- Преди започване на строителството да се маркират местата за временно депониране на материали от изкопните дейности, пръст и земни маси (в границите на групата имоти);
- При строителството хумусният слой следва предварително да се отнеме, събере и складира на подходящи места в терена за последващо възстановяване на терена след строителството (на място).
- Изкопните земни маси следва също да бъдат съхранявани разделно и използвани приоритетно за възстановяване на същия терен.
- Излишните земни маси могат да бъдат оползотворени за рекултивация или възстановителни дейности, касаещи други обекти, определени с предписание от общинската администрация.
- Да не се допуска да работят строителни машини и МПС с неизправни двигатели с вътрешно горене;

Изпълнението на посочените мерки следва да се осигури още във фазите на планиране и провеждане на строителството.

4.11.5. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху растителния свят

Препоръчани са единадесет основни мерки, целящи: предотвратяване на потенциалното засягане на съседни територии (и евентуално унищожение на растителност и местообитания в тях), ограничаване на потенциалния риск от локални замърсявания на почвите и косвено въздействие върху растителността, както и

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

недопускането на инвазивни видове при евентуално озеленяване на терените. Предложените мерки включват:

- **Да се извърши предварително планиране строително-транспортни, машинно-транспортни дейности и тежкотоварни превози, както и движението на МПС в района преди започване на строителството, с цел оптимизиране на режима на работа и минимизиране периметъра на унищожената растителност по време на подготвителните, изкопните и монтажните дейности по изграждане на турбините, полагането на кабелните мрежи и насипването на чакъл. В изпълнение на мярката да се извърши:**
 - Точно определяне на границите на строителните площадки и подходите към строителните терени;
 - Диференцирано определяне на местата за временно съхранение на насипни материали и изкопани земни маси и др. подобни (в границите на групата имоти).
 - Точно определяне на места за поставяне на контейнери за строителни и битови отпадъци при строителството изцяло в границите на устройваните имоти и сключване на договори с фирма, притежаваща съответните разрешителни по ЗУО за извозването им;
 - Да се инструктират работниците за разположението им.
 - Да не се допуска насипване строителни материали, отпадъци или други материали извън предварително определените площадки и места за съхранение.
- **При строителството местата за временно складиране на насипни материали и строителни отпадъци своевременно да се почистват след оползотворяването и/или извозването им**
- **При изготвяне на графичите за строителство да се предвиди доставката на строителни материали да става в етапа на използването им, с оглед да не се допуска престояването им дълго време на терена и минимизиране на площите, необходими за съхраняването им.**
- **След приключване на строително-монтажни работи на съответната площадка своевременно да се извършват необходимите възстановителни/рекултивационни дейности и почистване на временните площадки.**
- **Преди започването на строителството е препоръчително да бъде проведен инструктаж на работниците за възможно наличие на защитени растителни видове, местоположението им, както и необходимостта от тяхното опазване и санкциите при евентуалното им увреждане.**
- **При започване на строителството на обектите повърхностния почвен слой следва предварително да се отнеме, събере и складира на подходящи места в строителните площадки за последващо възстановяване на терена след строителството (на място). С това ще бъде върнат и съдържащия се в него**

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

биологичен материал, което ще способства за бързото възстановяване на растителните съобщества в първоначалния им вид.

- **Да не се третира растителната покривка с химически препарати по време на строителството**
- **Да не се допуска да работят строителни машини и МПС с неизправни двигатели с вътрешно горене.**
- **Спазване по време на строителство на правилата за противопожарна безопасност, особено в сухите периоди на годината за предотвратяване на пожари и опазване на растителната покривка**
- **Провеждането на рекултивация или създаването на тревна покривка (ако има необходимост от такива дейности) да бъде с подходящи растителни видове от района, за да се запази характерното биологично разнообразие. Да не се допуска внасянето на чужди за региона растителни видове.**
- **Да се предвиди провеждането на мониторинг на растителните съобщества в етапа на експлоатация на обекта с цел да се проследи степента и характера на тяхното възстановяване след строителството. Проучването им следва да обхваща първите два вегетационни сезона след приключване на строителните работи.**

Изпълнението на посочените мерки следва да се осигури още във фазите на планиране и провеждане на строителството. Проучването на степента на възстановяване на растителните съобщества следва да се реализира в етапа на експлоатация (след приключване на строителството).

4.11.6. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху животинския свят

С цел ограничаване на риска от преки въздействия върху птиците, се препоръчва да бъде изпълнена Алтернатива 2 за реализация на инвестиционното предложение (описана в Раздел 3.2).

Освен това са предложени още дванадесет основни мерки с активен и пасивен характер, целящи: *ограничаване на риск от преки въздействия върху летящата фауна, предотвратяване на потенциалното засягане на съседни територии (и евентуално унищожение на растителност и местообитания в тях), ограничаване на потенциалния риск от локални замърсявания на почвите при аварии с транспортно-строителната техника, ограничаване на потенциала от безпокойство на животински видове при строителството и др.* Пълният списък на предложените мерки включва:

- **При проектирането на електропровода да се предвидят достатъчни разстояния между проводниците, както и между тях и стълбовете, при които да е невъзможно птица да причини късо съединение с тялото си.** Повечето

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

конвенционални конструкции за електропроводи 110 kV удовлетворяват това изискване, но ако по някаква причина осигуряването на достатъчни разстояния се окаже технически невъзможно, на стълбовете следва да се предвиди монтиране на висящи изолатори и/или непроводими траверси.

- **Да бъдат поставени маркери на равни разстояния по цялата дължина на въздушния електропровод.**
- **Строителните работи по изграждане на обекта (с изключение на монтажните дейности и дейностите на закрито) да се извършват или преди размножителния сезон на птиците (април – юни), или след неговото приключване.**
- **Да се предвиди провеждането на орнитологичен мониторинг в етапа на експлоатация на обекта, включващ:**
 - система за ранно предупреждаване за рискове от сблъсък и съответно изключване на съоръженията (или част от тях) до преминаването на ятата летящи в рисковия диапазон.
 - система за мониторинг за евентуални птици, станали жертва на сблъсък след изграждането на парка.
 - Планът за провеждане на мониторинга да се съгласува с РИОСВ Варна.
- **Да се предвиди провеждането на мониторинг на прилепната фауна в първата година от експлоатация на обекта.** Препоръчително е мониторингът да включва:
 - изследване чрез стационарни ултразвукови детектори, монтирани на височината на ротора на турбини №8 и 18, както и на още девет произволни избрани турбини;
 - импактно наблюдение за евентуални прилепи, станали жертва на сблъсък с турбините.
 - Планът за провеждане на мониторинга да се съгласува с РИОСВ Варна.
- **След влизане в експлоатация турбините да не бъдат осветявани с други външни светлини, освен тези, необходими за осигуряване на безопасност и сигурност, съгласно изискванията за такива съоръжения и нормативите на гражданското въздухоплаване.**
- **Да се въведе ограничение за транспортните и строителните машини, да не се придвижват в района със скорост по-голяма от 30 км/ч (тази мярка касае подходите към турбините и не се отнася за пътищата от РПМ).**
- **Да се извърши предварително планиране строително-транспортни, машинно-транспортни дейности и тежкотоварни превози, както и движението на МПС в района преди започване на строителството, с цел оптимизиране на режима на работа и минимизиране периметъра на унищожената растителност по време на подготвителните, изкопните и**

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

монтажните дейности по изграждане на турбините, полагането на кабелните мрежи и насипването на чакъл. В изпълнение на мярката да се извърши:

- Точно определяне на границите на строителните площадки и подходите към строителните терени;
- Диференцирано определяне на местата за временно съхранение на насипни материали и изкопани земни маси и др. подобни (в границите на групата имоти).
- Точно определяне на места за поставяне на контейнери за строителни и битови отпадъци при строителството изцяло в границите на устройваните имоти и сключване на договори с фирма, притежаваща съответните разрешителни по ЗУО за извозването им;
- Да се инструктират работниците за разположението им.
- Да не се допуска насипване строителни материали, отпадъци или други материали извън предварително определените площадки и места за съхранение.
- **При строителството местата за временно складиране на насипни материали и строителни отпадъци своевременно да се почистват след оползотворяването и/или извозването им**
- **При изготвяне на графика за строителство да се предвиди доставката на строителни материали да става в етапа на използването им, с оглед да не се допуска престояването им дълго време на терена и минимизиране на площите, необходими за съхраняването им.**
- **След приключване на строително-монтажни работи на съответната площадка своевременно да се извършват необходимите възстановителни/рекултивационни дейности и почистване на временните площадки.**
- **Преди започването на строителството е препоръчително да бъде проведен инструктаж на работниците за възможно наличие на защитени животински видове, както и необходимостта от тяхното опазване и санкциите при евентуалното им увреждане.**

Изпълнението на посочените мерки следва да се осигури още във фазите на планиране и провеждане на строителството. Самото провеждане на импактния мониторинг на орнитофауната и прилепите следва по възможност да започне още при стартиране на експлоатацията.

4.11.7. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху елементите на НЕМ

С цел ограничаване на риска от преки въздействия върху птиците и върху приоритетни природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони се препоръчва да

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

бъде изпълнена Алтернатива 2 за реализация на инвестиционното предложение (описана в Раздел 3.2).

Освен това са предложени още шестнадесет групи мерки с активен и пасивен характер, целящи: *ограничаване на потенциала от пряко въздействие върху летящата фауна, ограничаване на потенциала за безпокойство на животински видове, бързото възстановяване на растителната покривка и микрофауната след строителството, предотвратяване на потенциалното засягане на съседни територии (и евентуално унищожение на растителност и местообитания в тях), ограничаване на потенциалния риск от локални замърсявания на почвите при аварии с транспортно-строителната техника и др.* Предложените мерки включват:

- При проектирането на електропровода да се предвидят достатъчни разстояния между проводниците, както и между тях и стълбовете, при които да е невъзможно птица да причини късо съединение с тялото си. Повечето конвенционални конструкции за електропроводи 110 kV удовлетворяват това изискване, но ако по някаква причина осигуряването на достатъчни разстояния се окаже технически невъзможно, на стълбовете следва да се предвиди монтиране на висящи изолатори и/или непроводими траверси.
- Да бъдат поставени маркери на равни разстояния по цялата дължина на въздушния електропровод.
- Строителните работи по изграждане на обекта (с изключение на монтажните дейности и дейностите на закрито) да се извършват или преди размножителния сезон на птиците (април – юни), или след неговото приключване.
- Да се предвиди провеждането на орнитологичен мониторинг в етапа на експлоатация на обекта, включващ:
 - система за ранно предупреждаване за рискове от сблъсък и съответно изключване на съоръженията (или част от тях) до преминаването на ятата летящи в рисковия диапазон.
 - система за мониторинг за евентуални птици, станали жертва на сблъсък след изграждането на парка.
 - Планът за провеждане на мониторинга да се съгласува с РИОСВ Варна.
- Да се предвиди провеждането на мониторинг на прилепната фауна в първата година от експлоатация на обекта. Препоръчително е мониторингът да включва:
 - изследване чрез стационарни ултразвукови детектори, монтирани на височината на ротора на турбини №8 и 18, както и на още девет произволни избрани турбини;
 - импактно наблюдение за евентуални прилепи, станали жертва на сблъсък с турбините.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Планът за провеждане на мониторинга да се съгласува с РИОСВ Варна.
- След влизане в експлоатация турбините да не бъдат осветявани с други външни светлини, освен тези, необходими за осигуряване на безопасност и сигурност, съгласно изискванията за такива съоръжения и нормативите на гражданското въздухоплаване.
- Да се въведе ограничение за транспортните и строителните машини, да не се придвижват в района със скорост по-голяма от 30 км/ч (тази мярка касае подходите към турбините и не се отнася за пътищата от РПМ).
- Да се извърши предварително планиране строително-транспортни, машинно-транспортни дейности и тежкотоварни превози, както и движението на МПС в района преди започване на строителството, с цел оптимизиране на режима на работа и минимизиране периметъра на унищожената растителност по време на подготвителните, изкопните и монтажните дейности по изграждане на турбините, полагането на кабелните мрежи и насипването на чакъл. В изпълнение на мярката да се извърши:
 - Точно определяне на границите на строителните площадки и подходите към строителните терени;
 - Диференцирано определяне на местата за временно съхранение на насипни материали и изкопани земни маси и др. подобни (в границите на групата имоти).
 - Точно определяне на места за поставяне на контейнери за строителни и битови отпадъци при строителството изцяло в границите на устройваните имоти и сключване на договори с фирма, притежаваща съответните разрешителни по ЗУО за извозването им;
 - Да се инструктират работниците за разположението им.
 - Да не се допуска насипване строителни материали, отпадъци или други материали извън предварително определените площадки и места за съхранение.
- При строителството местата за временно складиране на насипни материали и строителни отпадъци своевременно да се почистват след оползотворяването и/или извозването им
- При изготвяне на графика за строителство да се предвиди доставката на строителни материали да става в етапа на използването им, с оглед да не се допуска престояването им дълго време на терена и минимизиране на площите, необходими за съхраняването им.
- След приключване на строително-монтажни работи на съответната площадка своевременно да се извършват необходимите възстановителни/рекултивационни дейности и почистване на временните площадки.
- Преди започването на строителството е препоръчително да бъде проведен инструктаж на работниците за възможно наличие на защитени видове, както

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

и необходимостта от тяхното опазване и санкциите при евентуалното им увреждане.

- При възстановяване на терена след строителството (обратно засипване на фундаментите и трасетата за подземната кабелна мрежа) да се използват приоритетно изкопаните от терена земни маси (оползотворяване на място)
- Да се спазват правилата за противопожарна безопасност, особено в сухите периоди на годината за предотвратяване на пожари и опазване на растителната покривка
- Да не се третира растителната покривка с химически препарати
- Провеждането на рекултивация или създаването на тревна покривка на предвидените места (ако има такива) да бъде с подходящи растителни видове от района, за да се запази естественото, типично за района биологично разнообразие. Да не се допуска внасянето на чужди за региона растителни видове;

Изпълнението на посочените мерки следва да се осигури още във фазите на проектиране, планиране и провеждане на строителството. Провеждането на импактния мониторинг следва по възможност да започне при стартиране на експлоатацията. Ограниченията за третирането на растителната покривка с хим. препарати и използването на местни видове е препоръчително и касае периода на експлоатация на подстанцията. Мерките, касаещи осветяването на обектите, подлежат на изпълнение в периода на експлоатация.

4.11.8. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия на отпадъците

По-долу са описани необходимите мерки по организация на дейностите с отделните видове отпадъци, които се очакват да бъдат генерирани в жизнения цикъл на проекта. Предложените мерки произхождат от специфичните изисквания, заложи в действащото в момента законодателство и съображения за ограничаване на рисковете от негативно въздействие върху човешкото здраве, санитарно-хигиенната обстановка и върху компонентите на околната среда.

- Утвърждаване от компетентен орган на класификацията по Наредба 3 на видовете отпадъци, които се очаква да бъдат генерирани по време на строителството и експлоатацията на обекта.
- Изготвяне на план за План за управление на строителни отпадъци в съответствие с чл. 4 от *Наредбата за управление на строителните отпадъци*
- Сключване на договори с външни организации за транспортиране, третиране и за оползотворяване на формираните отпадъци. (фирмите следва да разполагат с необходимите документи по чл. 35 от ЗУО).

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Определяне на точното местоположение на местата за контейнери (отделни съдове за битови и за строителни отпадъци) и площадки за временно съхраняване на земни маси, разположени изцяло в обхвата на строителните площадки.
- Включване на клауза в договора за възлагане на строителните работи, забраняваща натрупването на отпадъци извън предварително определените за това места
- Разделно събиране на ТБО, както във фазата на строителството, така и по време на експлоатацията на обекта. Съдовете се поставят на строителната площадка, а по време на експлоатацията – в района на подстанцията – в контролната зала и битовките за персонала.
- Сключване на договори с общината (или съответно с фирмата обслужваща сметосъбирането в района) за извозване на събраните твърди битови отпадъци.
- Определяне със заповед на лице, което да отговаря и организира безопасното управление на опасните отпадъци, временно съхранявани в обекта по време на експлоатацията му.
- Изграждане на площадки за временно съхраняване на опасни отпадъци в терена на подстанцията съгласно изискванията на чл. 25 и чл. 26 от *Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти*
- Разделно събиране на опасните отпадъци от бита, преди предаването им на лица, притежаващи разрешително по чл. 35 от ЗУО за съответния вид отпадък
- Съхраняване на сярата в зоната, в която се съхраняват негодни лампи, съдържащи живак, която следва да се използва за неутрализиране на живака в случай на счупване на лампи и освобождаване на живачни съединения
- Предаване на опасните отпадъци (отработени масла и нефтопродукти) за оползотворяване или обезвреждане преди започване на дейностите по премахване на обекта.
- Включване на клауза в договора за възлагане на дейности по демонтаж и разкомплектоване на съоръжения и др., изискваща специфичните отпадъчни потоци (ОЧЦМ, ИУЕЕО, НУБА и ИУМПС), да се събират разделно до предаването за транспортиране и последващо третиране от лица, притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО,
- Определяне на зони за събиране на ОЧЦМ, НУБА и ИУЕЕО на временните площадки за събиране и предварително съхраняване на строителни отпадъци, генерирани при разрушаването на обекти и демонтажа на съоръженията
- Създаване на система за контрол, отчитане и превоз на генерираните отпадъци, в съответствие с изискванията на чл. 6, чл. 8 и чл. 21 на *Наредбата за управление на строителните отпадъци* и съответно чл. 44, ал. 1 и чл. 8, ал. (2) от *Закона за управление на отпадъците*.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Изпълнението на посочените мерки касае всички етапи от жизнения цикъл на проекта. По подробно периодите на тяхната реализация са посочени в Плана за изпълнение на мерките в раздела по-долу.

4.11.9. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия на вредните физични фактори

С цел ограничаване на потенциала от наднормени нива на шум в близките жилищни територии са предложени допълнителни мероприятия, целящи намаляване на визуалното възприятие на турбините, ограничаване на потенциала на безпокойство на видове, обитаващи района и за шумово въздействие в близките села през нощния период. Пълният списък на предложените мерки включва:

- При селекцията на турбините да се предвиди използването на съоръжения в бели или сиви тонове с антирефлексно покритие
- Да не се допуска извършване на строителни работи през нощния период (от 23:00 до 07:00 ч.)
- Изкопните и строителни дейности, генериращи по-големи нива на шум (изкопни работи, изливане на бетон, къртачни дейности и др., с изключение монтажните дейности и дейности на закрито) да се извършват преди размножителния сезон на птиците (април – юни) или след неговото приключване.

Изпълнението на посочените мерки следва да се осигури още на етап планиране на строителството, както и по време на самото изграждане.

4.11.10. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху (нерегистрирани до момента) обекти на културно-историческото наследство

В случай, че при изкопните работи бъдат открити недвижими културни ценности, археологични находки или друг вид останки от древна човешка дейност, съгласно действащата нормативна уредба, строителните дейности следва да бъдат преустановени до произнасяне на съответните компетентни органи на Министерство на културата за това, как да продължи изграждането, така че да не бъдат повредени евентуално откритите обекти.

4.11.11. Мерки за ограничаване на потенциалните въздействия върху ландшафта

С оглед намаляване на визуалното въздействие на вятърните турбини се препоръчва при селекцията на турбините да се предвиди използването на съоръжения в бели или сиви тонове с антирефлексно покритие.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

План за изпълнение на мерките

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
1.	Конструктивната част на инвестиционния проект следва да включва анализи, обосноваващи начина на фундиране, на база конкретни инженерно-геоложки проучвания на терена и заложените коефициенти на земетръсна опасност. За целта се препоръчва в етапа на инвестиционното проектиране да бъде извършено: - точно определяне на параметрите на физико-механичните свойства на скалите в местата на строителството; - определяне на пористостта за конкретната територия; - съобразяване на сеизмичния риск и проектиране с коефициенти на сеизмичност 0.13 за всички турбини	Проектиране	Осигуряване на конструктивна якост и стабилност на съоръженията

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
2.	При проектирането на въздушния електропровод да се предвидят достатъчни разстояния между проводниците, както и между тях и стълбовете, при които да е невъзможно птица да причини късо съединение с тялото си. Ако по някаква причина осигуряването на достатъчни разстояния се окаже технически невъзможно, на стълбовете следва да се предвидят мерки за ел. изолация на участъците до стълбовете.	Проектиране	Предотвратяване на потенциалните рискове, породени от преки съприкосновения на птици с въздушните електропреносни съоръжения (сблъсъци и/или токови удари)
3.	При проектиране на въздушния електропровод да се предвиди поставяне на маркери (с цел отклоняване на полета на птиците) на равни разстояния по цялата му дължина.	Проектиране / Строителство	Ограничаване на евентуалния риск от сблъсък на птици с електропровода при лоши метеорологични условия.
4.	При селекцията на турбините да се предвиди използването на съоръжения в бели или сиви тонове с антирефлексно покритие	Планиране на строителството	Намаляване на визуалния контраст на вятърните турбини
5.	При планиране на строителството да се предвиди ползване на водоноска за оросяване на черните пътища и терените при работа в сухи условия	Планиране на строителството / Строителство	Ограничаване на потенциалните прахови емисии

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
6.	Преди стартиране на строителните дейности да се осигури договор с фирма предоставяща преместваеми тоалетни за работещите на обекта	Планиране на строителството / Строителство	Ограничаване на риска от (незначителни по степен) дифузни емисии
7.	При изграждането да не се допуска да работят строителни машини и МПС с неизправни двигатели с вътрешно горене или други повреди, създаващи риск от разливи на горива и смазочни материали. Ремонтни дейности на строителната и монтажна техника да се извършват извън територията на обекта, на специално обособени за целта места (ремонтни бази).	Планиране на строителството / Строителство	Ограничаване на риска от емисии при авария
8.	Да не се третира растителната покривка в строителните терени с химически препарати по време на строителството	Планиране на строителството / Строителство	Опазване на околните терени от увреждане

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
9.	Да се разработи и приложи проект за рекултивация на нарушените при строителството терени, съобразен с указанияте по-долу препоръки за оползотворяване изкопните на място земни маси и хумусен слой: При строителството на обектите хумусният слой следва предварително да се отнеме, събере и складира на подходящи места в терена за последващо възстановяване на терена след строителството (на място). Изкопните земни маси следва също да бъдат съхранявани разделно и използвани приоритетно за възстановяване на същите терени (оползотворяване на място). Излишните земни маси (ако има такива) да бъдат оползотворени за рекултивация или възстановителни дейности на други обекти, определени с предписание от общинската администрация.	Планиране на строителството / Строителство	Възстановяване на терена след строителството. Опазване и оползотворяване на качествата и екологичните функции на почвения слой и иззетите земни маси. Ускоряване на процесите на възстановяване на растителната покривка и микрофауната след строителството

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
10.	Утвърждаване от компетентен орган на класификацията по Наредба 2 на видовете отпадъци, които се очаква да бъдат генерирани по време на строителството и експлоатацията на обекта.	Преди началото на строителството и съответно на експлоатацията	Управление на отпадъци в съответствие със ЗУО.
11.	Изготвяне на план за План за управление на строителни отпадъци в съответствие с чл. 4 от Наредбата за управление на строителните отпадъци	Преди началото на строителството	Управление на отпадъци в съответствие със ЗУО. Постигане на националните цели по управление на строителните отпадъци. Предотвратяване на замърсяване на околната среда.
12.	Сключване на договори с външни организации за транспортиране, третиране и за оползотворяване на формираните отпадъци. (фирмите следва да разполагат с необходимите документи по чл. 35 от ЗУО).	Преди началото на строителството и на експлоатацията	Управление на отпадъци в съответствие със ЗУО.
13.	Разделно събиране на ТБО, както във фазата на строителството, така и по време на експлоатацията на обекта. Съдовете се поставят на строителната площадка, а по време на експлоатацията – в района на подстанцията – в контролната зала и битовките за персонала.	Строителство и експлоатация	Управление на отпадъци в съответствие със ЗУО. Оползотворяване на фракциите от неопасни отпадъци, подлежащи на рециклиране, формирани по време на строителството и на експлоатацията

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
14.	Сключване на договори с общината (или съответно с фирмата обслужваща сметосъбирането в района) за извозване на събраните твърди битови отпадъци.	Строителство и експлоатация	Управление на отпадъци в съответствие със ЗУО. Предотвратяване на замърсяване на компонентите на околната среда.
15.	Да се извърши предварително определяна на площадките и трасетата за извършване на строително-транспортни, машинно-транспортни дейности и тежкотоварни превози, както и движението на МПС в района преди започване на строителството,. В изпълнение на мярката преди започване на строителството да се извърши: - Точно определяне на границите на строителните площадки и подходите към строителните терени; - Диференцирано определяне на местата за временно съхранение на насипни материали и изкопани земни маси и др. подобни (в границите на групата имоти). Такива да не бъдат залагани в терените за изкопи или в др. негативни форми на релефа.	Планиране на строителството / Строителство	Оптимизиране на режима на работа и минимизиране периметъра на унищожената растителност и опазване на околните терени от увреждане. Изискването да не се залагат площадки за насипни материали в строителните изкопи касае ограничаване на риска от (незначителни по степен) дифузни емисии в подземните води.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
	- Точно определяне на места за поставяне на контейнери (отделни съдове за битови и за строителни отпадъци) при строителството изцяло в границите на устройваните имоти и сключване на договори с фирма, притежаваща съответните разрешителни по ЗУО за извозването им; - Да се инструктират работниците за разположението на указаните по-горе площадки и подходи. - Включване на клауза в договора за възлагане на строителните работи, забраняваща натрупването на отпадъци и строителни материали и земни маси извън предварително определените за това места.		
16.	Местата за временно складиране на насипни материали и строителни отпадъци своевременно да се почистват след оползотворяването и/или извозването им	Планиране на строителството / Строителство	Ограничаване на риска от (незначителни по степен) дифузни емисии. Оптимизиране на работните площи и опазване на околни терени от увреждане.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
17.	Да не се допуска престояване на открити строителни изкопи (своевременно да се извършва тяхното затваряне или изолиране)	Планиране на строителството / Строителство	Ограничаване на риска от (незначителни по степен) дифузни емисии в подземните води.
18.	При изготвяне на граfiците за строителство да се предвиди доставката на строителни материали да става в етапа на използването им, с оглед да не се допуска престояването им дълго време на терена и минимизиране на площите, необходими за съхраняването им	Строителство	Опазване на околните терени от увреждане и минимизиране на потенциално увредените терени
19.	След приключване на СМР на съответната площадка своевременно да се извършват необходимите възстановителни/рекултивационни дейности и почистване на временните площадки	Строителство	Минимизиране на въздействието върху потенциално увредените терени
20.	Дейностите във фазите на строителство, генериращи по-големи нива на шум (изкопни работи, изливане на бетон, къртачни дейности и др., с изключение монтажните дейности и дейности на закрито) да се извършват преди размножителния сезон на птиците (април – юни) или след неговото приключване.	Планиране на строителството / Строителство	Ограничаване на възможното въздействие върху потенциално гнездящи в близост птици

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
21.	Да не се допуска извършване на строителни работи през нощния период (23-07 ч.)	Планиране на строителството / Строителство	Ограничаване на потенциално въздействие върху акустичната обстановка през нощния период
22.	Преди започване на строителството (при инструктажа на работниците) да се проведе подробна разяснителна кампания сред участниците в строителните дейности за възможното наличие на консервационно значими видове в района, както и необходимостта от тяхното опазване и санкциите при евентуалното им увреждане.	Планиране на строителството	Предотвратяване на евентуални рискове от увреждане на ценни растителни видове в близки до района на строителството терени и на потенциално присъстващи в района представители на фауната (напр. лалугери, сухоземни костенурки, влечуги).
23.	Да се въведе ограничение за транспортните и строителните машини, да не се придвижват в района със скорост по-голяма от 30 км/ч (тази мярка касае подходите към турбините и не се отнася за пътищата от РПМ).	Строителство / Експлоатация	Предотвратяване на евентуалния риск от въздействия върху потенциално присъстващи в района представители на фауната (напр. лалугери, сухоземни костенурки, влечуги).
24.	Спазване по време на строителство на правилата за противопожарна безопасност, особено в сухите периоди на годината за предотвратяване на пожари и опазване на растителната покривка	Планиране на строителството / Строителство	Предотвратяване на евентуални аварийни ситуации

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
25.	В случай, че при изкопните работи бъдат открити недвижими културни ценности, археологични находки или друг вид останки от древна човешка дейност, съгласно действащата нормативна уредба, строителните дейности следва да бъдат преустановени до произнасяне на съответните компетентни органи на Министерство на културата за това, как да продължи изграждането, така че да не бъдат повредени евентуално откритите обекти.	Строителство	Ограничаване на възможното въздействие върху неизвестни към момента обекти
26.	Провеждането на рекултивация или създаването на тревна покривка (ако има необходимост от такива дейности) да бъде с подходящи растителни видове от района, за да се запази характерното биологично разнообразие. Да не се допуска внасянето на чужди за региона растителни видове.	Строителство / Експлоатация	Недопускане на инвазивни растителни видове
27.	Преди стартиране на експлоатацията на парка да се изготви План за пожарна и аварийна безопасност на обекта, в които да бъдат разгледани и рисковете от разливи на масла и смазочни материали при експлоатацията му	Строителство / Експлоатация	Ограничаване на риска от емисии при авария

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
28.	Да се предвиди провеждането на орнитологичен мониторинг в етапа на експлоатация на обекта, включващ: - система за ранно предупреждаване за рискове от сблъсък и съответно изключване на съоръженията (или част от тях) до преминаването на ятата летящи в рисковия диапазон. - система за мониторинг за евентуални птици, станали жертва на сблъсък след изграждането на парка. - Планът за провеждане на мониторинга да се съгласува с РИОСВ Варна.	Планиране на експлоатацията / Експлоатация	Намаляване на потенциално негативно въздействие върху мигриращите през района птици

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
29.	Да се предвиди провеждането на мониторинг на прилепната фауна в първата година от експлоатация на обекта. Препоръчително е мониторингът да включва: - изследване чрез стационарни ултразвукови детектори, монтирани на височината на ротора на турбини №8 и 18, както и на още девет произволни избрани турбини; - импактно наблюдение за евентуални прилепи, станали жертва на сблъсък с турбините. - Планът за провеждане на мониторинга да се съгласува с РИОСВ Варна.	Планиране на експлоатацията / Експлоатация	Импактно изследване на прилепната фауна

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
30.	Да се предвиди провеждането на мониторинг на растителните съобщества в етапа на експлоатация на обекта с цел да се проследи степента и характера на тяхното възстановяване след строителството. Проучването им следва да обхваща първите два вегетационни сезона след приключване на строителните работи.	Планиране на експлоатацията / Експлоатация	Проследяване на степента начина на възстановяване на растителните съобщества след строителството.
31.	След влизане в експлоатация турбините да не бъдат осветявани с други външни светлини, освен тези, необходими за осигуряване на безопасност и сигурност, съгласно изискванията за такива съоръжения и нормативите на гражданското въздухоплаване.	Планиране на експлоатацията / Експлоатация	Ограничаване на потенциални на въздействия върху нощните мигранти
32.	Определяне със заповед на лице, което да отговаря и организира безопасното управление на опасните отпадъци, временно съхранявани в обекта по време на експлоатацията му.	Преди въвеждане в експлоатация	Управление на отпадъци в съответствие със ЗУО и въвеждане на персонална отговорност

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
33.	Изграждане на площадки за временно съхраняване на опасни отпадъци в терена на подстанцията съгласно изискванията на чл. 25 и чл. 26 от Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти	Експлоатация	Безопасно съхраняване на опасните отпадъци до приемането им от фирма, с разрешение по чл. 35 от ЗУО Предотвратяване на замърсяване на компонентите на околната среда.
34.	Разделно събиране на опасните отпадъци от бита, преди предаването им на лица, притежаващи разрешително по чл. 35 от ЗУО за съответния вид отпадък	Експлоатация	Управление на отпадъци в съответствие със ЗУО. Предотвратяване на замърсяване на компонентите на околната среда. Постигане на националните цели по оползотворяване на опасните отпадъци от бита.
35.	Съхраняване на сира в зоната, в която се съхраняват негодни лампи, съдържащи живак, която следва да се използва за неутрализиране на живака в случай на счупване на лампи и освобождаване на живачни съединения	Експлоатация	Неутрализиране на живака в случай на инцидент и ограничаване на риска за замърсяване на почвите и за здравето на работниците
36.	Предаване на опасните отпадъци (отработени масла и нефтопродукти) за оползотворяване или обезвреждане преди започване на дейностите по премахване на обекта.	В етапа на закриване, преди стартиране на дейностите по премахване на обекта	Предотвратяване на замърсяване на компонентите на околната среда.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

№	Мярка	Период на изпълнение/ етап	Цел на мярката
37.	Включване на клауза в договора за възлагане на дейности по демонтаж и разкомплектоване на съоръжения и др., изискваща специфичните отпадъчни потоци (ОЧЦМ, ИУЕЕО, НУБА и ИУМПС), да се събират разделно до предаването за транспортиране и последващо третиране от лица, притежаващи документ по чл., 35 от ЗУО,	В етапа на закриване, преди стартиране на дейностите по премахване на обекта	Предотвратяване на замърсяване на компонентите на околната среда.
38.	Определяне на зони за събиране на ОЧЦМ, НУБА и ИУЕЕО на временните площадки за събиране и предварително съхраняване на строителни отпадъци, генерирани при разрушаването на обекти и демонтажа на съоръженията	В етапа на закриване, преди стартиране на дейностите по премахване на обекта	Безопасно съхраняване на отпадъците до приемането им от фирма, с разрешение по чл. 35 от ЗУО Предотвратяване на замърсяване на компонентите на околната среда.
39.	Създаване на система за контрол, отчитане и превоз на генерираните отпадъци, в съответствие с изискванията на чл. 6, чл. 8 и чл. 21 на Наредбата за управление на строителните отпадъци и съответно чл. 44, ал. 1 и чл. 8, ал. (2) от Закона за управление на отпадъците.	Строителство и експлоатация	Управление на отпадъци в съответствие със ЗУО. Предотвратяване на замърсяване на компонентите на околната среда.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Раздел 5. Обществен интерес към инвестиционното предложение

Уведомлението за промяна на Възложителя, оптимизация на Ветроенергиен парк "Кремена-Тригорци" и за промяна на част от параметрите му е изпратено по служебен ред от РИОСВ Варна до кмета на Община Балчик, както и до кмета на най-близко разположените населени места, с. Кремена и с. Тригорци. До момента на внасянето на настоящата Информация, не е получена реакция за проявен обществен интерес към промяната на параметрите и на Възложителя на инвестиционното предложение

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

От направения анализ на характеристиките на територията, състоянието на отделните компоненти на околната среда и на потенциалното въздействие от реализацията на инвестиционното предложение могат да се направят следните заключения:

1. Вятърният парк "Кремена-Тригорци" се изгражда в момента, в съответствие с постановени през 2009 година две решения на директора на РИОСВ-Варна по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.
2. Вятърният парк "Кремена-Тригорци", на базата на изработен и одобрен ПУП-ПП, е преминал през всички изискуеми от закона административни процедури, снабден е с всички необходими разрешителни, Възложителят е сключил предварителен договор за присъединяване на парка към електропреносната мрежа, сключил е договор за строителство, получил е строителна линия и открита площадка за строеж и изгражда парка.
3. Във връзка с променените икономически условия на енергийния пазар и въведените нови технологии в областта на ветровото инженерство за производство на електрическа енергия, се налага оптимизация и промяна на параметрите на 19-те турбини. Производителят на новите турбини Vestas предлага 15 оптимизационни нововъведения, както в оперативната част, така и в системите им за сигурност, които са валидни само за високите мощности (над 5,5 MW), които са и със значително по-висока производителност:
 - Оптимизиране при режими на мощността от 5,6 MW и 6,0 MW
 - Авиационни маркировки на предните ръбове на витлата на ротора
 - Система Vestas за защита на прилепи
 - Авиационни светлини
 - Наблюдение на състоянието
 - Потушаване на пожар
 - Индикация за наличие на мълнии
 - Включване на оптимизирани режими
 - Работа при ниска температура до -30°C
 - Система за наблюдение на маслени остатъци
 - Система Vestas за откриване на сянка
 - Асансьор за обслужващия персонал
 - Система Vestas за откриване на обледеняване™
 - Система Vestas срещу обледеняване™
 - Система за интелигентно осветяване Vestas IntelliLight®
4. Имотите, върху която се очаква въздействие, в резултат от строителните операции и експлоатацията на вятърния парк, са с предназначение "за енергийно производство",

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

върху които реализирането на инвестиционното предложение не може да доведе до загуба на защитени или застрашени от изчезване растителни видове, тъй като такива там отсъстват.

5. Предвид това, че имотите, в които се изгражда вятърният парк, са урбанизирани и не попадат в защитени зони и защитени територии, реализацията на ИП не би могла да доведе до процентни загуби и фрагментация на природни местообитания и местообитания на видове.
6. В резултат на оптимизацията и частичната промяна на параметрите на вятърните турбини, техният брой може само да намалее, в сравнение със сегашния, но не и да се увеличи. При мощност на турбините 6 MW, техният брой не може да бъде повече от 11, тъй като съществува ограничение за общата мощност на парка. Това ще намали общата площ на използваните за целта земи и общия обем на строителните операции.
7. Оценката на кумулативното въздействие върху мигриращите птици, заедно с други вятърни паркове (в района има само един такъв с реални планове за изграждане), показва допустимост на въздействието, от гледна точка на капацитета на въздушното пространство, за всички нива на оценката: локално, общинско и районно. Оценката е изготвена, като отделен документ (Приложение 9).
8. Няма вероятност реализацията на ИП да доведе до създаване на бариерен ефект за мигриращите видове птици, предвид разположението на ветрогенераторите в направление „север- юг“.
9. Възможно е временно влияние на строителните дейности върху представителите на фауната, обитаващи района на площадката (прогонващ ефект). В етапа след приключване на строителните дейности прогонените видове ще се завърнат от съседните терени.
10. Имотите са отдалечени от морския бряг на около 14 км по права линия и не засягат крайбрежни скали, морска акватория и Рамсарски места, както и свързаните с тях местообитания на птици; Вятърният парк не може да окаже отрицателно въздействие върху предмета на опазване на най-близко разположените защитени зони по НАТУРА 2000, главно поради своята отдалеченост от тях.
11. В района няма подходящи местообитания (пещери, гори, водоеми и др.) за видове прилепи, предмет на опазване в най-близко разположените Защитени зони, предвид което не се очаква реализацията на изменението на ИП да окаже отрицателно въздействие върху тях.
12. С реализацията на ИП не се засягат планински и горски местности, влажни зони и крайбрежни скали, както и свързаните с тях местообитания на птици. Най-близката

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

планинска местност - Камчийска планина, е на разстояние около 70 км, а най-близката влажна зона – Черно море, е на около 5 км от територията на парка.

13. Анализирани са условията в общо 9 защитени зони от системата на НЕМ и са направени оценки на възможното въздействие върху тях, като всички показват отсъствие на въздействие, главно, поради отдалечеността на зоните от територията на вятърния парк (над 12 км). Единствената близко разположена зона, 33 "Крайморска Добруджа" (по Директивата за местообитанията) обхваща в съседство с парка само обработваеми земи, които се орат и засяват всяка година.
14. Местоположението на Вятърния парк е извън границите на защитени територии, като най-близко разположената от тях, Природна забележителност "Арборетума", се намира на разстояние 12 200 м до най-близката турбина от парка.
15. Въздействието на шума от работата на вятърния парк няма да окаже негативно въздействие върху здравето на населението, тъй като границите шумовото въздействие, надвишаващо нормите по Наредба 6, отстоят на около 150-200 м. от вятърните турбини, а в парка няма турбини, разположени на толкова малко разстояние до обекти, подлежащи на санитарно-хигиенна защита.
16. Новите турбини, с които се предлага да бъдат заменени заложените в момента в проекта, независимо от по-големите си размери, са с по-ниски нива на шумовата мощност при източника (104,9 dB/A) и ще бъдат по-малко на брой. Това намалява допълнително шумовото въздействие на парка.
17. При експлоатацията на ИП не се отделят вредни емисии в атмосферния въздух, не се образуват отпадъчни води, не се отлагат вредни вещества върху почвите и не се очаква промяна на геоложката среда.
18. Във връзка с реализиране на ИП, не се предвижда изграждане на нова пътна инфраструктура, която да оказва допълнително отрицателно въздействие върху близо разположените защитени зони.
19. Не се очаква генериране на емисии и отпадъци във вид и количества, които да окажат значително отрицателно въздействие върху популации и местообитания на видове птици, предмет на опазване в зоните.
20. Изборът на площадка, планираното строителство и проектните решения за вятърния парк, са съобразени със състоянието на околната среда в района. Резултатите от извършените анализи и оценки показват, че реализирането на инвестиционното предложение, както и последващата експлоатация на вятърната електроцентрала, няма да доведат до значими по степен или трайни по време отрицателни въздействия върху нито един от компонентите на околната среда в района.
21. Продължителността на въздействията по време на експлоатацията на ИП е постоянна, без кумулативен характер.

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

22. Реализацията на ИП няма да доведе до отрицателни трансгранични въздействия.
23. Обхватът на очакваните въздействия е ограничен, с локален характер в границите на планираните имоти и непосредствено до тях.
24. Предложен е план с 39 мерки за предотвратяване на вредни въздействия.
25. Един от най-важните национални стратегически документи, Националният план за възстановяване и устойчивост (версия 1.4 от 15.10.2021) посочва, че у нас е предвидено изграждането на минимум 1,7 гигавата възобновяеми енергийни източници, с предвидени батерии за съхранение, като разпределението на средствата ще бъде на принципа на търгове. До 2026 година капацитетът на ВЕИ у нас трябва да достигне минимум 2,5 гигавата (<https://www.nextgeneration.bg/14>, стр.22).

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ

2. SNH Информация и обяснителни бележки относно коефициента на избягване. Използване на коефициента на избягване в модела на SNH за риска от сблъсък за вятърен парк.
3. Б. Каменов, Ил. Илиев, Инженерно-геолошко развитие на България, 1963
4. Бешков, В. Червена Книга на Република България, Видови статии – Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Ивичест смук (*Elaphe quatuorlineata*), София 2011 г.
5. Бисерков, В. (Редактор), 2007. Определител на земноводните и влечугите в България. София, Зелени Балкани, 196 с.
6. Бондев, И. Геоботаническо райониране. – В: Копралев, И. (гл. ред.), География на България. с. 336-352. ФорКом, 2002
7. Бондев, И., 1991. Растителността на България. Университетско изд. „Климент Охридски“ София
8. Гандев В., И. Иванов. Приложна трудова хигиена. С., Мед. и физк., 1989
9. География на България. 2002. Форком С.
10. Географски институт на БАН, География на България, Физическа и социално-икономическа география, 2002, Почви – Н. Нинов
11. Георгиев, В. Зоогеографско райониране. – В. Копралев, И. (гл. ред.), География на България. с. 373-375. ФорКом, 2002
12. Груев Б., Кузманов Б 1994. Обща биогеография. УИ „Св. Климент Охридски“.
13. Данева, М., К. Мишев. (1981) Същност и проблеми на ландшафтно-индикационните изследвания. Изв. на БГД. Т 18.
14. Данева, М., К. Мишев (1979). Природни териториални комплекси **ландшафтни комплекси**. В Българското Черноморско крайбрежие, стр. 89-114. Изд. на. 40 pages
15. Закон за биологичното разнообразие
16. Закон за биологичното разнообразие
17. Закон за водите
18. Закон за горите
19. Закон за защита от шума в околната среда
20. Закон за защитените територии
21. Закон за опазване на околната среда

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

22. Закон за управление на отпадъците
23. Закон за устройство на територията
24. Закон за устройство на Черноморското крайбрежие
25. Закон за чистотата на атмосферния въздух.
26. Илиев-Бручев, Ил. (ред.). 1994. Карта за геоложката опасност в България в М 1:500 000, изд. Комитет по геология и минерални ресурси, Българска академия на науките, София, 1994.
27. Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания (ИБЕИ) - БАН (2011): Анализ на Екологичната оценка и Оценката за съвместимост на Националния план за действие за енергия от възобновяеми източници.
28. Йорданов, Д. и колектив, 1963-1995. Флора на Р. България – томове I-X . Академично изд. „Марин Дринов“
29. Климатичен справочник на НРБ, С. "Наука и изкуство".
30. Косев, Н. и кол., 1993, Инженерна геология и хидрогеология, София 1993
31. Методически указания за провеждане на орнитологичен мониторинг на площадки за ветроенергийни паркове по време на миграцията на птиците. Утвърдени от МОСВ, юни 2010 г. Автори Т. Мичев, Л. Профиров.
32. Наредба № 6 от 26.06.2006 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението
33. Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (отменена ДВ бр. 38/2011)
34. Наредба №14 от 15.06.2005 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия
35. Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми
36. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
37. Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

38. Нинов, Н. Таксономичен списък на почвите в България според световната система на ФАО <http://www.prokarstterra.bas.bg/>
39. Новак С. М., А. С. Логвинец. Защита от вибраций и шума в строителстве, Будивельник, К., 1980 г.
40. Общ устройствен план на Община Балчик (проект);
41. Обща биогеография - Благой Груев, Богдан Кузманов., УИ "Св. Климент Охридски", 1994 г., 500 с.
42. Община Балчик – информация за общината (<https://www.wikiwand.com/bg/>)
43. Оценка и управление на кумулативните ефекти, статия публикувана от Международната асоциация по оценка на въздействията (IAIA) през Септември 2009 г
44. Пенков М. и колектив. Класификация и диагностика на почвите в България във връзка с земеразделянето. Земиздат, София, 1992.
45. План за интегрирано развитие на Община Балчик 2021-2027 г. (проект);
46. Правилник по безопасността на труда при експлоатация на електрическите уредби и съоръжения (Д-01-008), КТСД, 1986 г. (отм. ДВ. бр. 19 / 2005 г.)
47. Ръководство „Вятърните паркове и птиците“. Изчисляване на теоретичния риск от сблъсък, приемайки, че няма да се предприемат действия за избягване. Scottish Natural Heritage (SNH).
48. Солаков. Д и кол., 2009 г. Сеизмично райониране на Република България, съобразено с изискванията на Еврокод 8 и изработване на карти за сеизмичното райониране с отчитане на сеизмичния хазарт върху територията на страната, Отчет ГФИ-БАН, София, Ноември 2009 г.
49. Станев С. М. Кючукова, С. Лингова, Климатът на България изд. БАН – ИХМ, 1991г.
50. Тектонска карта на България-1989, Инженерна геология и хидрогеология 1993 г.
51. Цветков, Д., Ангелова М. (ред.) 1995 Инфразвук, ултразвук, шум и вибрации.. Медицина и физкултура, София, 1995

<i>Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД</i>	<i>Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане</i>	<i>Октомври, 2021</i>
---	--	---------------------------

ПРИЛОЖЕНИЯ

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

към Информацията по приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда за Ветроенергиен парк в землищата на селата Кремена и Тригорци

- Приложение 1.** Скици на урбанизираните поземлени имоти с НТП "за енергийно производство", предназначени за изграждане на вятърни турбини в землището на с. Кремена, Община Балчик
- Приложение 2.** Скици на земеделски поземлени имоти с НТП "нива" за изграждане на кабелни трасета и за временно ползване за за изграждане на обект "Монтажна площадка и обслужващи площи" в землището на с. Кремена, Община Балчик
- Приложение 3.** Скици на урбанизираните поземлени имоти с НТП "за енергийно производство", предназначени за изграждане на вятърните турбини в землището на с. Тригорци, Община Балчик
- Приложение 4.** Скици на земеделски поземлени имоти с НТП "нива" за изграждане на кабелни трасета и за временно ползване за за изграждане на обект "Монтажна площадка и обслужващи площи" в землището на с. Тригорци, Община Балчик
- Приложение 5.** Договор за замяна на имоти №АО-05-ДА-02 от 05.06.2009 г. между МЗХ и ТЕССА ЕНЕРДЖИ ООД
- Приложение 6.** ПУП-Парцеларен план на Вятърна електроцентрала "КРЕМЕНА-ТРИГОРЦИ" в землищата на с. Кремена ЕКАТТЕ 39623 и с. Тригорци ЕКАТТЕ 73095, Община Балчик, Област Добрич
- Приложение 7.** Протокол № 9 от 19.06.2009 г. от заседание на ЕСУТ на Община Балчик за приемане на ПУП-Парцеларен план за "Ветроенергиен парк" в с. Кремена и в с. Тригорци, Община Балчик и съпътстваща документация
- Приложение 8.** Решение №1 от 19, 20 и 21.01.2010 г. на Областна Дирекция "Земеделие", гр. Добрич за промяна предназначението на земеделски земи за неземеделски нужди в землищата на с. Кремена и на с. Тригорци, Община Балчик

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомери, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

- Приложение 9.** Анализ на състоянието на орнитофауната и оценка на риска от негативно въздействие на два вятърни парка с по 19 турбини всеки, предложени за изграждане в землищата на селата Стражица, Тригорци и Кремена, Община Балчик., изготвил биол. Николай Караиванов
- Приложение 10.** Протокол от изследване WICO 047WG308 за определяне на потенциала на вятъра и добива на енергия от централите за вятърна енергия (WEA) в една точка. Стандарт: Технически указания за вятърни енергийни централи - Част 6/1/ и стандарт за изготвяне на доклади за вятъра /2/; Местоположение: Кремена (Бългaрия) Баргесхаген, 25 април 2008 г. (Prüfbericht WICO 047WG308 Bestimmung von Windpotenzial und Energieerträgen von Wind-energieanlagen (WEA) an einem Standort Standard: Technische Richtlinie für Windenergieanlagen – Teil 6 /1/ und Standard zur Erstellung von Windgutachten /2/; Standort: Kremena (Bulgarien) Bargeshagen, 25. April 2008., Wind-consult)
- Приложение 11.** Решение ВА 68-ПР/2009 от 20.02.2008 г. на Директора на РИОСВ Варна за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС на на ИП за изграждане на "Тринадесет броя ветрогенератори" в землището на с. Кремена, Община Балчик, с Възложител "ТЕССА ЕНЕРДЖИ" ООД
- Приложение 12.** Решение ВА 69-ПР/2009 от 20.02.2008 г. на Директора на РИОСВ Варна за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС на на ИП за изграждане на "Седем броя ветрогенератори" в землището на с. Тригорци, Община Балчик, с Възложител "ТЕССА ЕНЕРДЖИ" ООД
- Приложение 13.** Проспект на вятърни турбини EnVetus Platform., VESTAS, 2021
- Приложение 14.** Решение за строеж №110/14.06.2011 г. на ветрогенераторен парк – 19 бр. ветрогенератори в землището на с. Тригорци и с. Кремена, Община Балчик, презаверено на 12.05.2015 г.
- Приложение 15.** Договор за строителство от 20.03.2017 г. за изграждане на ветрогенераторен парк – 19 бр. ветрогенератори в землището на с. Стражица и ветрогенераторен парк – 19 бр. ветрогенератори в землищата на с. Кремена и с. Тригорци
- Приложение 16.** Протокол от 10.05.2017 г. за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия за строеж на ветрогенераторен парк – 19 бр. ветрогенератори в землището на с. Тригорци и с. Кремена, Община Балчик

Възложител: ТЕССА ЕНЕРДЖИ ЕООД	Информация към Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за Оптимизиране и промяна на част от параметрите на "Ветроенергиен парк в група имоти в землището на с. Кремена и с. Тригорци, община Балчик, област Добрич", в процес на изграждане	Октомври, 2021
--------------------------------------	---	-------------------

Приложение 17. Предварителен договор № ПРД-ПР-110-446/08.04.2021 г. за присъединяване към преносната електрическа мрежа на ЕСО (въздушен електропровод 110 kV "Дропла") на вятърна електрическа централа с инсталирана мощност 70 MW, намираща се в с. Кремена и с. Тригорци, Община Балчик, Област Добрич

Приложение 18. Екранна снимка на сайта на Възложителя с обява на инвестиционното предложение за изграждане на Ветроенергиен парк от 19 броя вятърни турбини в група имоти в землищата на с. Кремена и с. Тригорци, Община Балчик, съгласно изискванията на чл. 95, ал. 1 от ЗООС.